

BESTUURSVERSLAG 2022

Naam document	Bestuursverslag 2022
Coördinator editie	Ramon Doorten, afdeling Bestuurszaken
Besluitvormend orgaan - datum vaststelling	CvB en RvT – Juni 2023
Adviserend orgaan - datum instemming	MR – Juni 2023
Versie	Versie 2022
Herziening vereist op datum	Jaarlijks voor 30 juni 2023
Overige opmerkingen	Het verslag is een uitwerking, conform het Bestuursakkoord 2022 hoger onderwijs en wetenschap

Inhoudsopgave

Over het Bestuursverslag	6
DEEL I	7
Woord van het College van Bestuur	8
Codarts als hogeschool in 2022	11
1.1. Missie en visie	11
1.2. PLAY. MOVE. EXPLORE. BECOME.	11
Feiten & cijfers 2022	12
1.3. Opleidingen	12
1.4. College van Beroep voor de Examens	12
1.5. Studentenpopulatie in cijfers	12
1.5.1 Inschrijvingen	12
1.5.2 Instroom studenten	14
1.5.3 Uitval studenten	14
1.5.4 Uitstroom en rendement	15
1.5.5 Codarts, een internationale hogeschool	16
1.6. Kwaliteitszorg	17
Het Onderwijs	19
2.1 Inleiding	- 20 -
2.2 Uitvoering beleid in 2022	- 20 -
2.3 Onderdeel: Onderwijs	- 20 -
2.3.1 Sectoragenda kunstvakonderwijs 2021-2025	- 20 -
2.3.2 Kwaliteitsafspraken ho 2019-2024 (KAAF)	- 22 -
2.3.3 Nationaal Programma onderwijs (NPO)	- 27 -
2.3.4 Internationalisering	- 34 -
2.4 Kroonjuwelen onderwijs 2022	- 37 -
2.5 Strategisch Rotterdamse samenwerkingen	- 38 -
2.5.1 Voorgenomen fusie	- 38 -
2.5.2 Toekomstig Cultuurcampus	- 38 -
2.6 Maatschappelijke thema's	- 39 -
2.6.1 Kansengelijkheid door studentenwelzijn via Student Life	- 39 -
2.6.2 Lessen COVID-19 tot nu	- 41 -
2.6.3 Incubator	- 41 -
2.6.4 Profileringsfonds & Codarts Corona Noodfonds	- 41 -
Praktijkgericht Onderzoek	43
3.1 Inleiding	44
3.2 Strategie en visie	44
3.2.1 Bijdrage kennisontwikkeling strategische onderzoeksagenda	45
3.2.2 Integratie in het kennisecosysteem	46

3.3 Inkomsten lectoraten	47
3.4 Duurzaamheid	48
3.4.1 Kwantitatieve verduurzaming en uitbreiding	48
3.4.2 Kwalitatieve verduurzaming en uitbreiding	48
Bestuur en Governance	50
4.1 Verslag Raad van Toezicht 2022	51
4.2 Verslag Medezeggenschapsraad 2022	55
4.3 College van Bestuur	57
4.4 Horizontale en verticale dialoog	59
4.5 Diversiteit en inclusie	60
Organogram Codarts	61
De bedrijfsvoering	62
5.1 Inleiding	63
5.2 Codarts, een duurzame hogeschool	63
5.3 Kennisveiligheid	63
5.4 Sociaal jaarverslag 2022	65
5.4.1 Feiten & cijfers 2022	65
5.4.2 Ziekteverzuim	67
5.4.3 Werkloosheid	68
5.5 Arbeidsvoorwaarden	68
5.5.1 Decentrale arbeidsvoorwaardenmiddelen (DAM-gelden)	68
5.5.2 Gastdocentenbeleid en Wet DBA	68
5.5.3 Functiewaardering	68
5.5.4 Generatiepact	68
5.5.5 Functionerings- Voortgangsgesprekken en Beoordeling	68
5.5.6 Participatiewet en Wet banenafpraak en quotum arbeidsbeperkten	69
5.5.7 Arbeidsmarkttoeslag	69
5.5.8 Thuiswerkbeleid	69
5.5.9 Reiskostenbeleid	69
5.6 Arbeidsomstandigheden	69
5.6.1 Preventie	69
5.6.2 Risico Inventarisatie & Evaluatie	70
5.6.3 Werkdruk en werkgeluk	70
5.6.4 Persoonlijke beschermingsmiddelen	71
5.6.5 Registratie van (bijna) ongevallen, incidenten en onveilige situaties	71
5.7 Professionalisering	71
5.8 Duurzame inzetbaarheid	71
5.9 Sociale veiligheid	72
5.9.1 Vertrouwenspersonen	72
5.9.2 Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)	72
5.9.3 Klachtenafhandeling	72
DEEL II	73
Het Financieel jaarverslag	73

6.1 Financieel resultaat en positie	74
6.2 Continuïteitsparagraaf	78
6.3 Interne beheersing en control	83
6.4 Notitie Helderheid	84
De Jaarrekening	85
Bijlagen	115
Specificering voortgang KWAF ho 2019-2024 projectniveau	115

Over het Bestuursverslag

De jaarverslaggeving is een onmisbaar onderdeel in de jaarlijkse cyclus van ontwikkeling, uitvoering en verantwoording van beleid. Het Bestuursverslag maakt de belangrijkste beleidskeuzes en resultaten van het afgelopen jaar (2022) inzichtelijk voor zowel in- als externe geïnteresseerden, en bestaat uit:

- de formele, gedetailleerde verantwoording aan de Raad van Toezicht, de accountant en de Minister van OCW en de inspecteur-generaal van het Onderwijs;
- de informatievoorziening aan studenten, docenten, medewerkers en externe relaties over het afgelopen jaar en hoe de ontwikkelingen zich verhouden tot het gevoerde beleid.

Het Bestuursverslag bestaat grosso modo uit twee onderdelen: een formeel verslag dat alle verplichte verantwoordingselementen bevat, en een financieel jaarverslag. Beide onderdelen zijn geïntegreerd. Het Bestuursverslag wordt beschikbaar gesteld voor alle geïnteresseerden.

Leeswijzer

Het formele verslag start met het inzoomen op Codarts als hogeschool (hoofdstuk 2). Daarop volgt een reflectie op het onderdeel “Onderwijs” (inclusief de maatschappelijke thema’s) en het onderdeel “Praktijkgericht onderzoek” van Codarts. Het formele verslag wordt afgerond met een bericht van de Raad van Toezicht, een verslag van de Medezeggenschapsraad, een reflectie op de bedrijfsvoering en het sociaal jaarverslag. Het tweede gedeelte van het Bestuursverslag bestaat uit een financieel jaarverslag en de Jaarrekening.

Het Bestuursverslag is opgesteld in lijn met het Bestuursakkoord 2022 hoger onderwijs en wetenschap, de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

DEEL I

Woord van het College van Bestuur

Talentvolle studenten opleiden tot betrokken en inspirerende kunstenaars, leiders en coaches voor een dynamisch internationaal werkveld; bij Codarts doen wij het iedere dag met veel passie. In dat opzicht was 2022 een schooljaar zoals ieder ander, zij het niet dat de wereld om ons heen snel verandert. Daardoor is Codarts ook continu in beweging als organisatie. Wij anticiperen op deze veranderingen, zodat we studenten het onderwijs kunnen blijven bieden dat past bij de behoeftes van nu én van de toekomst.

Voorgenomen fusie en Cultuur&Campus

Eén van onze overtuigingen is dat wij een sterke impuls kunnen geven aan het kunstonderwijs door onze krachten te bundelen met de Willem de Kooning Academie in verbinding met Hogeschool Rotterdam en Erasmus Universiteit Rotterdam. Begin 2022 hebben wij samen met deze onderwijspartijen een intentieverklaring tot fusie getekend. Door samen te gaan ontstaat er één doorlopende leerlijn: van vooropleiding tot promotietrajecten. Als nieuw te vormen hogeschool voor de kunsten willen wij vanuit Cultuur&Campus (verwacht: 2030) op Rotterdam-Zuid opleidingen aanbieden aan toekomstige generaties studenten in kunst en wetenschap. In de tussentijd heeft Codarts, samen met de partners van het Cultuur&Campus-consortium, de TU Delft en de Afrikaanderwijk Coöperatie, een subsidie van de Europese Unie ontvangen om te starten met de realisatie van een pilot Cultuur&Campus Putselaan in Rotterdam-Zuid. De pilot geeft een aanzet voor de ontwikkeling van een duurzame, schone en inclusieve ontmoetingsplek voor kunst, wetenschap, onderwijs en de gemeenschap in Rotterdam-Zuid. Door nauw samen te werken met bewoners uit de wijk en plaatselijke ondernemers en aan te sluiten bij bestaande lokale culturele initiatieven, ontstaat ruimte om te ervaren, te ontdekken, te leren en te mislukken. Ervaringen van de pilot worden meegenomen in de realisatie van Cultuur&Campus.

Prijswinnend programma Student Life

Het vooruitlopen op veranderingen in de maatschappij zit in het dna van Codarts. In 2012 werden de eerste stappen gezet op weg naar een integraal programma voor het welzijn en de fysieke en mentale gezondheid van studenten in de podiumkunsten. Tien jaar later staat er een toonaangevend, studentgericht programma op het gebied van gezondheid en talentontwikkeling – volledig geïntegreerd in de verschillende opleidingen; van dans, circus en muziek tot muziektheater en kunsteducatie. Minister Dijkgraaf van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap kende hiervoor in 2022 een Hoger Onderwijspremie toe aan het Student Life team. Een prachtige erkenning voor dit unieke integrale programma op het gebied van studentenwelzijn. De premie wordt gebruikt voor het verder ontwikkelen van het performance lab, een veilige, virtuele leeromgeving waarin studenten onder meer audities voor een klassiek orkest kunnen oefenen. In 2023 worden nog eens vijf andere simulaties ontwikkeld voor het veilig leren presenteren in het openbaar.

Veilige en vitale leer- en werkomgeving

Naast studentenwelzijn is sociale veiligheid een actueel thema binnen onze hogeschool. Bij Codarts streven wij naar leer- en werkomgeving waarin iedereen zich veilig en welkom voelt en tegelijk ruimte en inspiratie ervaart. Soms ontstaat er druk op dit evenwicht, om die reden hebben wij eind 2022 onderzoeksbureau BING gevraagd een beeldvormend onderzoek binnen onze bachelor- en masteropleidingen Muziek en de bacheloropleiding Docent Muziek. Codarts werkt continu aan het versterken van de sociale veiligheid. Wij zijn alerter dan ooit, worstelen soms, maar doen nooit concessies op dit thema.

Focus op hoogwaardig kunstonderwijs

Ondanks alle initiatieven en successen kende 2022 ook een aantal uitdagingen. De naweeën van de coronapandemie en het onverwachte vertrek van de collegevoorzitter na twee bestuurstermijnen hebben invloed gehad op ons onderwijs en de bedrijfsvoering. Door te blijven focussen op ons doel om in kwalitatief hoogwaardig kunstonderwijs te voorzien, zijn wij er met elkaar in geslaagd om gevolgen als studievertraging, -uitval en ziekteverzuim te beperken. We

hebben aangetoond dat wij ons als organisatie snel en effectief kunnen aanpassen met oog voor de mentale en fysieke gezondheid. Dat is iets waar ik trots op ben.

Wij hebben dan ook alle vertrouwen in dat 2023 een succesvol en leerzaam jaar zal blijken te zijn. Codarts is een bruisende hogeschool met betrokken docenten en medewerkers, ambitieuze en talentvolle studenten, zeer succesvolle alumni en een breed netwerk aan partners. Met elkaar realiseren wij een strategie die het mogelijk maakt om te anticiperen op de vraagstukken van morgen.

Renate Eringa
Interim-voorzitter College van Bestuur
Codarts

Mieke de Vos
Interim-lid College van Bestuur
Codarts

PLAY.MOVE.
EXPLORE.
BECOME

Codarts als hogeschool in 2022

1.1. Missie en visie

Codarts leidt talentvolle dansers, musici, circusartiesten, muziek- en danstherapeuten en kunstvakdocenten op tot betrokken en inspirerende kunstenaars, ondernemers, coaches en leiders die hun vleugels uitslaan in een dynamische internationale omgeving. De visie van Codarts draait om relevantie: vanuit zes eigen en samenhangende kernwaarden is (en blijft) Codarts een relevante speler binnen het kunstvakonderwijs in Nederland en daarbuiten.

Authentiek, artistiek, ambacht	Codarts brengt oude tradities en de nieuwste stromingen samen in kunstvakonderwijs dat zich spiegelt aan internationale maatstaven. Alles wat studenten leren, passen zij direct toe in projecten, voorstellingen en concerten.
Zelfsturend	Codarts ziet studenten als zelfbewuste ontwerpers van hun eigen toekomst. Van meet af aan leren ze verantwoordelijkheid te dragen en te delen. Op die manier ontstaat een basis van waaruit de persoonlijke artistieke identiteit maximaal wordt ontwikkeld.
Divers	Codarts is stevig geworteld in Rotterdam en geeft van oudsher de meest uiteenlopende culturen, stijlen en disciplines door aan nieuwe generaties podiumkunstenaars die de hele wereld als hun werkveld beschouwen.
Onderzoekend	Codarts vormt een onderzoekende gemeenschap waarin gedachten en vragen worden uitgewisseld, gewogen en ontwikkeld. In dat proces werken lectoren, docenten, studenten en externe partijen voortdurend met elkaar samen. Bij Codarts liggen denken en doen in elkaars verlengde en wordt de student nadrukkelijk tot beide uitgedaagd.
Duurzaam	Codarts leidt op tot een professioneel bestaan voor tientallen jaren. Studenten worden intensief begeleid in het ontwikkelen en behouden van hun gezondheid, veerkracht en wendbaarheid.
Verbindend	Alles draait uiteindelijk om verbinding; tussen artiest en collega, artiest en publiek, artiest en samenleving. Codarts is de schakel tussen talent en het internationale werkveld dat vanzelfsprekend komt scouten. Om het talent ook buiten de eigen gebouwen zichtbaar en hoorbaar te maken werkt Codarts samen met talloze lokale, nationale en internationale organisaties.

Aan de basis hiervan ligt een gezonde organisatie, passende en goede faciliteiten en een sterke inzet op talentscouting.

Organisatie en faciliteiten	Het realiseren van ambities is afhankelijk van een efficiënte, effectieve organisatie met een sterk team en de juiste faciliteiten. Van huisvesting en instrumenten tot dienstverlening: Codarts zorgt ervoor dat studenten en docenten op maat worden bediend. Zo ontstaat een hechte gemeenschap en levert Codarts onderwijs van wereldniveau.
Talentscouting	Het scouten en vroegtijdig ontwikkelen van nationaal en internationaal talent is cruciaal. De vooropleidingen spelen hierbij een grote rol: Codarts zet actief in op de doorstroom van talent uit de vooropleiding naar de bachelors.

1.2. PLAY. MOVE. EXPLORE. BECOME.

Een uniek profiel

De kernwaarden geven Codarts een uniek profiel. Deze kernwaarden en uitgangspunten zijn in onze organisatie en al onze opleidingen in muziek, dans, circus, kunsteducatie en kunsttherapie terug te zien. Geen enkele andere Nederlandse kunsthogeschool heeft zoveel uitvoerende disciplines, met zo'n diversiteit aan afstudeerrichtingen en specialisaties, in huis als Codarts. Het Rotterdam Arts & Sciences Lab, een samenwerking van Codarts met de Willem de Kooning Academie (WdKA)/Hogeschool Rotterdam (HR) en de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR), brengt bovendien de academische en (audio)visuele kunst- en ontwerpdisciplines in.

Feiten & cijfers 2022

1.3. Opleidingen

Codarts biedt verschillende bachelor- en masteropleidingen met een grote diversiteit aan afstudeerrichtingen en specialisaties. Daarnaast doen verschillende bacheloropleidingen van Codarts mee in de dubbele bachelor van het Rotterdam Arts & Sciences Lab (RASL), een plek waar de partners onderwijservaringen uitwisselen, gericht op innovatie en ontwikkeling van onderwijsmethoden.

1.4. College van Beroep voor de Examens

Het College van Beroep voor de Examens behandelt bezwaren van studenten aangaande besluiten met betrekking tot hun studie van examencommissies en examinatoren alsmede besluiten met betrekking tot een negatief bindend studieadvies. In 2022 zijn er drie bezwaren ingediend, waarvan één tot een uitspraak van het college heeft geleid. De andere bezwaren zijn tussentijds geseponeerd. Eén student is in beroep gegaan bij het College van Beroep Hoger Onderwijs (nu opgegaan in de Raad van State) tegen een uitspraak van het college.

1.5. Studentenpopulatie in cijfers

De hieronder gepresenteerde cijfers komen uit het studenteninformatiesysteem OSIRIS en geven een beeld van de studentenpopulatie en de instroom, doorstroom en uitstroom van studenten in 2022 in vergelijking met voorgaande jaren.

1.5.1 Inschrijvingen

In 2022 bedraagt de studentenpopulatie 1.061 studenten (peildatum 1 september), waarvan 810 inschrijvingen bij de bacheloropleidingen en 251 bij de masteropleidingen. Het merendeel van de studenten schrijft zich in voor het eerste studiejaar; een klein deel voor een hoger jaar. Het totaal gemiddelde aantal inschrijvingen over de vijf voorgaande jaren bedroeg 1.038.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Totaal opleidingen	1008	1030	1013	1077	1064	1061

Bachelor bij Codarts

In 2012 spraken kunsthogescholen, vanuit een gezamenlijk sectorplan, af om de instroom te reduceren bij bepaalde bacheloropleidingen, te investeren in de kwaliteit van het onderwijs en de onderlinge samenwerking te versterken. Ook in 2022 realiseert Codarts deze instroomreductie, met een marge van 5% op de afgesproken niveaus voor de bacheloropleidingen (Muziek, Dans). RASL-studenten zijn hierin niet meegerekend.

Totaal inschrijvingen bachelors	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Muziek*	474	480	490	501	495	483
Dans	110	114	115	115	114	115
Circus Arts	58	57	56	59	52	50
Docent Muziek	84	97	100	96	93	90
Docent Dans	66	61	65	73	72	72
Totaal	792	809	826	844	826	810

Onderverdeling aantal inschrijvingen over de afgelopen zes jaren bacheloropleidingen

*Uitsplitsing bachelor Muziek	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Klassiek	142	139	150	148	146	139
Jazz	86	91	93	88	85	87
Wereldmuziek	75	73	76	74	64	58
Pop	120	131	126	142	143	138
Muziektheater	51	43	45	49	57	60
Totaal	474	480	490	501	495	483

Master bij Codarts

De instroomreductie geldt niet voor de masteropleiding Muziek, hier is groei toegestaan. Gezien het hoge aantal aanmeldingen dat bovendien van hoge kwaliteit is, is besloten daar te groeien. Ook in 2022 zet de groei door; het aantal inschrijvingen bij de masteropleiding nam wederom toe. De inschrijvingen bij de masteropleidingen Choreografie en Arts Therapies zijn tweejaarlijks.

Totaal inschrijvingen masters	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Muziek	153	144	129	163	174	188
Kunsteducatie	13	17	13	9	4	2
Master of Arts Therapies*	35	46	29	46	46	46
Master Choreografie	15	14	16	15	14	15
Totaal	216	221	187	233	238	251

Onderverdeling aantal inschrijvingen over de afgelopen zes jaren masteropleidingen

Vooropleidingen bij Codarts en RASL

Een significant deel van de instroom van Nederlands talent komt vanuit de eigen vooropleidingen en de vooropleidingsinstituten waarmee wordt samengewerkt, waaronder de havo/vwo voor Muziek en Dans (HMD).

Totaal inschrijvingen	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Muziek	36	38	38	32	22	40
Dans	86	64	65	67	64	56
Circus Arts	18	24	25	17	24	28
Havo/vwo voor Muziek en Dans	203	195	209	200	193	196
Totaal	343	321	337	316	303	320

Onderverdeling aantal inschrijvingen over de afgelopen zes jaren vooropleidingen

Inschrijving RASL	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Klassieke Muziek	0	0	0	2	4	4	1
Jazz	0	0	3	2	4	5	7
Pop	3	1	4	4	4	5	6
Wereldmuziekk	0	0	1	1	2	3	3
Docent Dans	0	0	0	0	0	1	1
Totaal	3	1	8	9	14	18	18

Onderverdeling aantal inschrijvingen over de afgelopen zes jaren RASL

1.5.2 Instroom studenten

Studenten die bij Codarts willen studeren worden getoetst op talent en geschiktheid voor de opleiding en het latere beroep. Na selectie volgt eventueel toelating tot de opleiding. Studenten die geen passend diploma kunnen overleggen, kunnen sinds 2017 een NOA-capaciteitentest doen. Codarts heeft hiervoor twee testafnemers beschikbaar.

In 2022 bedraagt de instroom (bachelor, master) in totaal 304 studenten (peildatum 1 september). Ten opzichte van de vijf voorgaande jaren zien wij sinds 2021 een zeer lichte terugval bij de bacheloropleidingen. Op basis van de cijfers is eenzelfde trend niet geldend bij de masteropleidingen van Codarts.

Instroom	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bachelor Muziek*	142	134	132	139	120	107
Bachelor Dans	33	33	29	37	30	33
Bachelor Circus Arts	20	13	12	16	13	16
Bachelor Docent Muziek	17	32	23	21	19	18
Bachelor Docent Dans	17	19	20	27	16	18
Totaal bachelor	229	231	216	240	198	192
Master Muziek	73	67	63	92	78	88
Master Kunsteducatie	0	5	6	0	0	0
Master Choreografie	15	X	15	X	12	X
Master Arts Therapies	X	23	X	24	X	24
Totaal master	88	95	84	116	90	112

Onderverdeling instroom over de afgelopen zes jaren bachelor-/masteropleidingen

*Uitsplitsing bachelor Muziek	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Klassieke Muziek	35	42	44	39	38	30
Jazz	28	25	23	25	23	20
Wereldmuziek	29	12	17	22	11	11
Pop	35	37	34	38	32	30
Muziektheater	15	18	14	15	16	16
Totaal	142	134	132	139	120	107

Instroom RASL	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Klassieke Muziek	0	0	0	2	2	2	0
Jazz	0	0	3	1	2	2	2
Pop	3	0	3	0	0	3	1
Wereldmuziek	0	0	1	0	1	1	0
Docent Dans	0	0	0	0	0	1	0
Totaal	3	0	7	3	5	9	3

Onderverdeling instroom over de afgelopen zes jaren RASL

1.5.3 Uitval studenten

Bij de uitvoerende opleidingen in Muziek en Dans laten de uitvalcijfers – in tegenstelling tot vorig jaar – een stijging zien. Bij Circus Arts schommelt de uitval over de jaren, maar is in 2022 een stijging van

het percentage uitval te zien. Daar waar in 2021 bij de twee docentopleidingen uitval was toegenomen, blijkt in 2022 bij de bacheloropleiding Docent Dans geen uitval te zijn.

Uitval	2017	2018	2019	2020	2021
Bachelor Muziek	12,7%	15,7%	9,2%	7,2%	12,4%
Bachelor Docent Muziek	5,9%	6,3%	4,3%	9,5%	10,5%
Bachelor Dans	12,5%	6,1%	13,8%	2,7%	3,3%
Bachelor Docent Dans	13,3%	10,5%	15,0%	22,2%	0%
Bachelor Circus Arts	5,0%	0,0%	16,7%	6,3%	15,4%

1.5.4 Uitstroom en rendement

Het studierendement wordt uitgedrukt als het percentage studenten van een instroomcohort dat het diploma haalt in de nominale studieduur (+1 jaar), waarbij een vertraging van enkele maanden ook telt als volledig jaar. Het studierendement van de Codarts-opleidingen kan worden omschreven als hoog.

Bachelor bij Codarts

Rendement		Bachelor Muziek (4 jaar)				
Cohort		2013	2014	2015	2016	2017
Diploma behaald na 4 jaar		47,5%	48,8%	49,5%	56,1%	52,8%
Diploma behaald na 5 jaar		16,4%	17,6%	14,7%	16,3%	13,0%
Totaal behaald na 5 jaar		73,8%	73,6%	72,6%	75,5%	69,9%
Rendement		Bachelor Docent Muziek (4 jaar)				
Cohort		2013	2014	2015	2016	2017
Diploma behaald na 4 jaar		38,9%	11,1%	11,8%	40,0%	50,0%
Diploma behaald na 5 jaar		5,6%	27,8%	5,9%	5,0%	6,3%
Totaal behaald na 5 jaar		66,7%	44,4%	41,2%	70,0%	62,5%

Rendement		Bachelor Dans (4 jaar)				
Cohort		2013	2014	2015	2016	2017
Diploma behaald na 4 jaar		87,1%	54,8%	70,0%	76,7%	92,9%
Diploma behaald na 5 jaar		0,0%	3,2%	0,0%	0,0%	0,0%
Totaal behaald na 5 jaar		87,1%	74,2%	83,3%	86,7%	96,4%
Rendement		Bachelor Docent Dans (4 jaar)				
Cohort		2013	2014	2015	2016	2017
Diploma behaald na 4 jaar		66,7%	80,0%	62,5%	69,2%	61,5%
Diploma behaald na 5 jaar		16,7%	10,0%	18,8%	7,7%	0,0%
Totaal behaald na 5 jaar		83,3%	90,0%	81,3%	76,9%	61,5%

Rendement		Bachelor Circus Arts (4 jaar)				
Cohort		2013	2014	2015	2016	2017
Diploma behaald na 4 jaar		70,6%	78,6%	64,7%	76,9%	73,7%
Diploma behaald na 5 jaar		11,8%	0,0%	5,9%	7,7%	10,5%
Totaal behaald na 5 jaar		82,4%	78,6%	76,5%	84,6%	89,5%

Master bij Codarts

Rendement		Master Muziek (2 jaar)				
Cohort	2015	2016	2017	2018	2019	
Diploma behaald na 2 jaar	74,3%	73,6%	72,6%	65,7%	72,1%	
Diploma behaald na 3 jaar	11,4%	6,9%	9,6%	10,4%	11,5%	
Totaal behaald na 5 jaar	85,7%	80,6%	82,2%	77,6%	85,2%	

Rendement		Master Arts Therapies (Muziek) (3 jaar)		
Cohort	2014	2016	2018	
Diploma behaald na 3 jaar	20,0%	66,7%	21,4%	
Diploma behaald na 4 jaar	40,0%	6,7%	28,6%	
Totaal behaald na 5 jaar	60,0%	80,0%	50,0%	

Rendement		Master Arts Therapies (Dans) (3 jaar)		
Cohort	2014	2016	2018	
Diploma behaald na 3 jaar	20,0%	66,7%	21,4%	
Diploma behaald na 4 jaar	40,0%	6,7%	28,6%	
Totaal behaald na 5 jaar	60,0%	80,0%	50,0%	

Bovenstaande tabellen laten het percentage zien van het totaal aantal studenten dat binnen vijf jaar voor de bacheloropleidingen, of binnen drie á vier jaar voor de masteropleidingen een diploma behaald.

Bij Docent Muziek heeft er een curriculumaanpassing plaatsgevonden voor cohort 2018, waardoor de verwachting is dat het rendement zal verbeteren. Het blijvend hoge studierendement bij de bacheloropleiding Dans kan worden verklaard door de eisen die vanuit het werkveld worden gesteld, in combinatie met de hoge gedrevenheid van studenten. Ook stroomt een deel van de studenten in een later jaar in.

1.5.5 Codarts, een internationale hogeschool

In onderstaande tabel is een verdeling gemaakt naar studenten uit landen van de Europese Economische Ruimte (EER) en internationale studenten uit niet-EER landen. De categorie 'EER' bevat ook alle studenten met de Nederlandse nationaliteit.

De cijfers onderstrepen het internationale karakter van Codarts en laten zien dat er een unieke werk- en leeromgeving voor zowel studenten als medewerkers wordt geboden. Deze diversiteit aan achtergronden geeft de basis van de international classroom, waarin studenten internationale en interculturele competenties opdoen en hun vakgebied in breder perspectief plaatsen.

Studenten	2019		2020		2021		2022	
	EER	Niet-EER	EER	Niet-EER	EER	Niet-EER	EER	Niet-EER
Bachelor Circus Arts	91,1%	8,9%	89,7%	10,3%	90,4%	9,6%	84,0%	16,0%
Bachelor Dans	75,2%	14,8%	89,6%	10,4%	89,5%	10,5%	92,1%	7,9%
Bachelor Docent Dans	100%	0,0%	100%	0,0%	100%	0,0%	100%	0,0%
Bachelor Muziek								
Klassieke Muziek	89,2%	10,8%	88,4%	11,6%	89,0%	11,0%	84,9%	15,1%
Jazz	87,1%	12,9%	88,6%	11,4%	90,6%	9,4%	93,1%	6,9%
Pop	98,4%	1,6%	99,3%	0,7%	97,9%	2,1%	97,8%	2,2%
Wereldmuziek	82,9%	17,1%	81,3%	18,7%	81,2%	18,8%	83,1%	16,9%
Muziektheater	100%	0,0%	98,0%	2,0%	100%	0,0%	98,3%	1,7%
Bachelor Docent Muziek	99,0%	1,0%	99,0%	1,0%	89,9%	1,1%	97,8%	2,2%
Master Muziek	79,8%	20,2%	86,5%	13,5%	90,8%	9,2%	87,2%	12,8%
Master of Arts Therapies	96,6%	3,4%	97,8%	2,2%	94,1%	5,9%	87,0%	13,0%
Master Choreografie	93,3%	6,7%	92,9%	7,1%	93,3%	6,7%	93,3%	6,7%
Master Kunsteducatie	100%	0,0%	100%	0,0%	100%	0,0%	100%	0,0%
Totaal	90,7%	9,3%	92,0%	8,0%	92,2%	7,8%	91,6%	8,4%

De voertaal van de bachelor docentopleidingen Dans en Muziek, de bacheloropleiding Muziek, Muziektheater en de masteropleiding Kunsteducatie is het Nederlands. De opleidingen kennen dan ook voornamelijk inschrijvingen van Nederlandse studenten.

1.6. Kwaliteitszorg

Codarts werkt constant en planmatig aan verbetering van het onderwijs, de onderwijsorganisatie en -administratie, de begeleiding van studenten en de bedrijfsvoering. Het draait daarbij om de vragen 'doen wij de goede dingen en doen wij die goed'? In 2022 stonden naast de reguliere PDCA-cyclus de volgende onderwerpen centraal:

- Nationale Studentenenquête 2022;
- accreditatie bacheloropleidingen Muziek en Docent Muziek;
- medewerkertevredenheidsonderzoek 2022

Nationale Studentenenquête 2022

Met ingang van 2022 is jaarlijkse deelname aan de NSE verplicht. Voorheen deed Codarts om het jaar mee, dit om voldoende tijd te hebben voor zowel respons verhogende maatregelen als analyse van de resultaten, vertaling in verbetermaatregelen en implementatie daarvan. De respons op de NSE 2022 lag (dan ook) met 37,6% aanzienlijk lager dan in eerdere jaren, zij het nog wel boven het landelijk gemiddelde (33,6%). De opleiding Docent Dans had de hoogste respons: 59,7%.

De studenten van Codarts beoordeelden de eigen opleiding in het algemeen met een 3,92 (op een vijfpuntschaal) en de sfeer op de opleiding met een 4,28. Op de kernthema's (aansluiting beroepspraktijk/-loopbaan, toetsing en beoordeling, studieroosters etc.) scoort Codarts gemiddeld vrijwel overal lager dan in 2021 en op of iets onder het gemiddelde van de overige monosectorale kunstvakinstellingen. Daarbij zijn de resultaten van de educatie-opleidingen en de opleidingen Performing Arts beter dan die van de muziekopleidingen.

De NSE-resultaten zijn terug te vinden op MyCodarts ([Nationale Studenten Enquête \(sharepoint.com\)](#)) en MyStudySpace (voor studenten).

Accreditatie bacheloropleidingen Muziek en Docent Muziek

Dankzij de inzet van vele betrokkenen is dit traject voor beide opleidingen succesvol verlopen en afgerond met twee positieve rapporten, met daarin vooral voor de bachelor Muziek uiterst waardevolle aanbevelingen (en verlenging van de bestaande accreditaties).

Medewerkertevredenheidsonderzoek 2022

In oktober 2022 heeft wederom een medewerkertevredenheidsonderzoek plaatsgevonden, deze keer met behulp van het nieuwe landelijke instrument daarvoor, de Interspiegel van Effectory. Aan het onderzoek hebben 2343 medewerk(st)ers meegewerkt: een respons van 48,2%.

Kijken we hoe deze medewerkers Codarts als werkgever beoordelen dan zijn belangrijke resultaten:

- Bevlogenheid: 7,6 (op tienpuntschaal; hbo-gemiddelde = 7,3);
- Betrokkenheid: 6,6 (gelijk aan het hbo-gemiddelde);
- Sociale veiligheid: 7,7 (hbo-gemiddelde = 7,6).

De kwaliteit, de cultuur en de samenwerking binnen het eigen team zijn de punten waarop de Codarts-medewerkers het meest trots zeggen te zijn. Beduidend minder positief zijn de medewerkers over:

- de informatievoorziening (duidelijkheid over te bereiken doelen, uitleg beleidsveranderingen, transparantie besluitvorming);
- de samenwerking tussen de diverse opleidingen en afdelingen;
- de ICT-voorzieningen en de training in het gebruik van ICT-middelen.

Gelet op de grote verschillen tussen opleidingen en afdelingen zullen verbetermaatregelen zowel centraal als decentraal vorm krijgen.

De resultaten zijn op verschillende manieren naar de medewerkers teruggekoppeld en voor iedereen beschikbaar via MyCodarts ([Medewerkertevredenheidsonderzoek \(sharepoint.com\)](https://sharepoint.com))

HET ONDERWIJS

2.1 Inleiding

Nieuwsgierigheid, verbinding en samenwerking zijn de drijvende krachten in alle opleidingen. Op allerlei manieren worden cross-overs gerealiseerd tussen de verschillende disciplines van dans, muziek en circus. Zo maken studenten in wisselende projectsamenstellingen kennis met nieuwe stijlen, andere perspectieven en prikkelende contexten en leren zij op onverwachte manieren samen te werken. Dat begint al tijdens het eerste project tijdens de introductieweek van nieuwe studenten en komt jaarlijks terug in Incubator en vele andere grotere en kleinere projecten.

Kenmerkend voor Codarts is het uitzonderlijk brede scala aan muziekgenres waar al van oudsher op is ingezet en waardoor de hogeschool nog steeds één van de breedste conservatoria ter wereld is. Ook de dansopleidingen behoren tot de wereldtop en onze alumni kenmerken zich door een herkenbare eigen identiteit, verbeeldingskracht en sublieme techniek. De sterke relaties met gerenommeerde dansgezelschappen en gezaghebbende choreografen van over de hele wereld onderstrepen deze positie. De Dans en Docent Dans-opleidingen ontvingen dit jaar een bijzonder kenmerk van de NVAO. De moderne circusopleiding waar Codarts als één van de eerste kunsthogescholen in Nederland mee is gestart, is uitgegroeid tot een vernieuwende kracht in de sector. Integratie van creativiteit en ambacht is één van de centrale waarden van deze opleiding.

2.2 Uitvoering beleid in 2022

Iedere Kaderbrief geeft de contouren weer van de uitvoering van algemene en specifieke prioriteiten van Codarts. In de brief over 2022 is te lezen dat voor het onderwijs aandacht is voor onder meer de nog relatief nieuwe sectoragenda van het kunstvakonderwijs en het Nationaal Programma onderwijs dat in 2021 van start is gegaan. Diverse strategisch Rotterdamse samenwerkingen verdienen ook de aandacht. Codarts is een regionaal sterke speler en zit daardoor vaak aan tafel. In de volgende paragrafen wordt gereflecteerd op de voortgang van de thema's, zoals opgenomen in de Kaderbrief 2022. Het onderzoekonderdeel wordt afzonderlijk behandeld in het volgende deel van het Bestuursverslag.

2.3 Onderdeel: Onderwijs

2.3.1 Sectoragenda kunstvakonderwijs 2021-2025

De nieuwe sectoragenda bouwt voort op de resultaten van Sectoragenda kunstvakonderwijs NEXT 2016-2020 en heeft als doel de veerkracht van de sector te vergroten, voortdurend in verbinding te staan met de ontwikkelingen in het werkveld en de samenleving, en onderwijs en onderzoek te innoveren. Vanuit deze ambitie startte in 2022 drie commissies met elk de opdracht een of meerdere thematische onderdelen van de sectoragenda uit te voeren, namelijk:

- 1) veerkrachtig kunstonderwijs;
- 2) Leven Lang Ontwikkelen (LLO);
- 3) onderzoek: tussen onderwijs en beroepspraktijk

Codarts is nauw betrokken bij de LLO-commissie. Tot pakweg juli 2022 onder voorzitterschap van de toenmalige voorzitter; na diens vertrek nam Huug de Deugd, bestuursvoorzitter van de Hogeschool der Kunsten Den Haag, het stokje over. De ondersteuning van de commissie werd door Codarts voortgezet. Het doel van de commissie is om in de periode 2021-2025 het leren en ontwikkelen voorafgaand aan, tijdens en na een kunstopleiding (nog) meer kracht bij te zetten op de volgende thema's: werkveld en arbeidsmarkt, open leeromgevingen, blended learning, talentontwikkeling en vooropleidingen, kunstvakdocentopleidingen. In 2022 leidde dat tot de volgende uitkomsten:

Lijn 1: Blended learning en flexibilisering

De opdracht aan de commissie is een visie te ontwikkelen op het onderwerp blended learning. Ondanks inspanningen vanuit de commissie – onder meer via samenwerking met de OBK-ronde tafel, advies van het Versnellingsplan en specifieke aandacht voor blended learning tijdens twee KUO-werkconferenties in 2022 – kwam de opdracht van de LLO-commissie moeizaam van de grond. Reacties uit het veld waren nog niet enthousiast, wellicht mede veroorzaakt doordat

blended learning nog te veel wordt geassocieerd met de coronamaatregelen en een aantal (multisectorale) hogescholen al visie op blended learning hadden ontwikkeld.

Het OBK trok zich halverwege 2022 terug als projectleider van het onderwerp. Vanaf dat moment bewandelde de commissie, in overleg met het sac, een alternatieve route om tot een visie op blended learning te komen door zich te concentreren op het benoemen van 1) kansen van blended learning en 2) de drijfveren om hiervoor te kiezen. De discussies die in 2022 hebben plaatsgevonden leverden een vloed aan ideeën en inzichten op met betrekking tot urgenties en kansen voor- en implementatie van blended learning, die in een vervolgtraject in 2023 worden opgepakt.

Lijn 2: Open leeromgeving en arbeidsmarkt (trekker KVDO/Codarts)

Het KVDO streeft ernaar om een landelijk aanbod bij- en nascholing te ontwikkelen waarin expertise gebundeld is en gebruikt wordt op basis van blended learning en regionale begeleiding/intervisie. Om aan deze ambitie gevolg te geven is het van belang om de actuele scholingsvragen van kunstprofessionals te kennen; de behoefte aan een data-analyse van de vraag van aanvragers bij PPO kwam hieruit voort.

Conform het plan werd in opdracht van het KVDO in het eerste semester van 2022 een data-analyse uitgevoerd over alle aanvragen die werden ingediend bij het Programma PPO (Permanente Professionele Ontwikkeling, uitgevoerd door Platform ACCT). Doel van de data-analyse – uitgevoerd door twee studenten van de opleiding Toegepaste Wiskunde van Fontys - was inzicht te krijgen in de mogelijkheden om door kunsthogescholen ontwikkeld na- en bijscholingsaanbod voor alumni af te stemmen op de actuele behoefte van deze doelgroep. Uit de analyse bleek dat 1) de meeste aanvragers zich willen verdiepen, of verbreden binnen hun vak en 2) het kunstvakonderwijs qua scholingsaanbod een beperkte rol speelt (-10%). In 2023 wordt samen met een paar andere kunsthogescholen een vervolgpilot uitgevoerd waarin concrete ervaring wordt opgedaan met het ontwikkelen van vraaggericht bij- en nascholingsaanbod voor alumni.

Lijn 3: Talentontwikkeling en vooropleidingen (trekker Codarts)

Resultaten Yung/programma talentbeurzen in 2022

In 2022 zijn 22 talenten gestart met een oriënterend traject en is research uitgevoerd naar plaatsing binnen een vooropleiding. Dit leidde tot plaatsing van zeven jongeren in vooropleidingen (bij ArtEz (Enschede), Theaterschool Utrecht, Codarts Rotterdam, Willem de Kooning Academie en de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten (3). Daarnaast zijn vijf jonge talenten gecoacht voor hbo-audities en eveneens aangenomen (bij de AHK, ArtEZ). Samen met de samenwerkende fondsen, zoals Yvonne van Gennip Talentfonds, VandenEnde Foundation, Jeugdfonds Sport & Cultuur, zijn procedures uitgewerkt om aanvragen te kunnen indienen en crowdfundingcampagnes te starten. Zo wordt in 2023 een campagne uitgezet om kunstvakopleidingen en instellingen voor talentontwikkeling te informeren over de mogelijkheden bij de samenwerkende fondsen en bijbehorende aanvraagprocedures.

Continuering van het MuziekopleidersAkkoord

Op 7 oktober 2020 ondertekenden alle pabo's en conservatoria van Nederland het MuziekopleidersAkkoord waarmee zij een langetermijnsamenwerking van twaalf jaar sloten. Doel van het akkoord is om ervoor te zorgen dat toekomstige groeps- en vakleerkrachten gemotiveerd en met goede kennis en vaardigheden muziekonderwijs kunnen geven op de basisscholen in Nederland en het Caribisch gebied.

In 2022 zijn de bouwstenen voor het ideale curriculum voor muziekonderwijs in het basisonderwijs uitgebreid met onder meer onderzoek onder de doelgroep kinderen; het ideale curriculum moet aansluiten bij de leefwereld van kinderen. Ook is een artikel over diversiteit en inclusie in werking getreden en werd een professionaliseringstraject "Groepsleerkrachten-in-het-primair-onderwijs" ontwikkeld.

In 2023 wordt binnen het MuziekopleidersAkkoord de landelijke samenwerking tussen pabo's en

conservatoria gecontinueerd met specifieke focus op kennisdeling over vakintegratie, digitale didactiek en muziektechnologie.

Lijn 4: Inventariseren van good practices op het terrein van LLO (trekker Codarts)

Naast het 'ongoing' signaleren van good practices op het terrein van LLO vormde zich, naar aanleiding van de sessies blended learning en flexibilisering tijdens de werkconferentie op 25 mei 2022, een informele werkgroep "Flexibilisering", bestaande uit beleidsmedewerkers werkzaam bij ArtEZ, AHK, Codarts, Minerva, HKU en St Joost. Periodiek deelt en bespreekt de werkgroep actuele vraagstukken op het terrein van LLO in het kunstvakonderwijs, zoals bijvoorbeeld flexstuderen, studeren per studiepunt en dilemma's van flexibel onderwijs. Deze actuele vraagstukken worden gedeeld met de LLO-commissie. In 2023 vervolgt de commissie de samenwerking met de informele werkgroep.

Lijn 5: Kennisuitwisseling over flexibiliseren van het onderwijs (trekker KVDO)

Tijdens meetings van de LLO-commissie en tijdens de bovengenoemde werkconferentie, gaf het KVDO updates over de voortgang van de pilot flexibilisering en de kwesties die daarbij een rol spelen, zoals kennisuitwisseling vanuit de flexibiliseringsagenda van het bestuursakkoord op het terrein van flexibiliseren van het onderwijs (individuele routes). De uitvoering van de pilot is taai en vraagt om een lange adem.

In 2023 dissemineert het KVDO de uitkomsten van de flexibiliseringsagenda onderwijs van het bestuursakkoord (docentopleidingen/individuele routes) binnen het kunstvakonderwijs.

2.3.2 Kwaliteitsafspraken ho 2019-2024 (KwAF)

Deze verantwoording heeft betrekking op het vierde jaar waarin het plan wordt uitgevoerd. In 2022 zijn de ervaring en inzichten van de afgelopen jaren meegenomen, gerangschikt onder de vier thema's uit het sectorakkoord: onderwijsdifferentiatie, onderwijsfaciliteiten, begeleiding van studenten, studiesucces.

Het overkoepelende plan is opgesteld in samenspraak met studenten, docenten, staf, de Medezeggenschapsraad, de Raad van Toezicht en het College van Bestuur. De projecten gingen van start, na goedkeuring door de Minister van OCW, in oktober 2019. Eind 2020 vond een tussenevaluatie plaats en bleek dat de structurele projecten uit het meerjarenkader ook in 2021 konden worden voortgezet. De wensen en behoeften van studenten zijn dan ook in de projectuitvoering van 2021 opgenomen, en datzelfde geldt voor de projectuitvoering van 2022. De projecten zijn geclusterd per thema en komen alle studenten ten goede; activiteiten hebben betrekking op alle opleidingen, afdelingen en locaties van Codarts.

Thema Onderwijsdifferentiatie

- 1 Masterclasses en gastdocenten, projecten op maat
- 2 Cross-disciplinaire projectweek Incubator
- 3 Opzetten en faciliteren studentencollectief Yellow House
- 4 Studentassistenten
- 5 Continueren van Rotterdam Arts & Sciences Lab

Thema Passende en goede onderwijsfaciliteiten

- 6 Beschikbaarheid en kwaliteit studentwerkplekken
- 7 Digitale leeromgeving, inclusief av-voorzieningen
- 8 Digital Learning Lab
- 9 Locatiehuur extern
- 10 Moderniseren trainingsruimte (afgerond na 2019)

Thema's Meer en betere begeleiding van studenten & Studiesucces

- 11 Health coaching (als vervolg op project Studentenpsycholoog)
- 12 Intervisie studenten en docenten
- 13 Intensieve taalcurssussen voor nieuwe studenten

Thema's KwAF 2022 Codarts

Voortgang per thema

De voortgang per thema is hieronder weergegeven, evenals een korte vooruitblik op 2023. Indien relevant worden eventuele afwijkingen van het plan per thema toegelicht. Net als in 2021 werd in 2022 bij de planning en uitvoering van de projecten rekening gehouden met veranderende omstandigheden binnen het onderwijs en de organisatie ten gevolge van de coronapandemie. De verantwoording op projectniveau (zie bijlage) geeft meer inzicht in de gerealiseerde activiteiten en voortgang in de periode 2019-2022

Thema 1: Onderwijsdifferentiatie

Codarts speelt met een gedifferentieerd aanbod aan onderwijstrajecten in op de verschillende ambities en behoeftes van studenten, en op de veranderende arbeidsmarkt. In 2022 kroop de coronapandemie uit het dal en werden beperkende maatregelen geleidelijk aan afgeschaft. Dat bood de gelegenheid om ook gaandeweg weer voluit masterclasses te organiseren. Vanuit de kwaliteitsafspraken werd binnen de opleidingen opnieuw geïnvesteerd in onderwijsdifferentiatie en maatwerk door specifieke masterclasses, workshops, coaching en lezingen te organiseren en gastdocenten uit te nodigen, en werden projecten en programma's aangeboden gericht op het (verder) ontwikkelen van vaardigheden, ondernemerschap, interdisciplinariteit, communityvorming en maatschappelijke betrokkenheid. Ook werd een plan van aanpak geschreven voor een nieuwe procedure voor de verdeling van- en kwaliteitszorg rondom de masterclasses, afgestemd op de wensen van studenten en opleidingen, en met ondersteuningscapaciteit door productie. In 2023 wordt deze procedure uitgerold binnen Codarts.

De interdisciplinaire projectweek Incubator 2022, waarin studenten (bijgestaan door coaches) de lead hebben over de projecten, stond niet alleen in het teken van talenten en artistieke keuzes, maar besteedde ook veel aandacht aan de veranderingen die de maatschappij het afgelopen jaar (en nog) volop bezighielden. Denk bijvoorbeeld aan onderwerpen als klimaatverandering, kansengelijkheid en inclusie die nadrukkelijk in de projecten werden geadresseerd. Het unieke trainingsprogramma voor student-assistenten op het gebied van av-onderwijsondersteuning én de door studenten georganiseerde activiteiten vanuit het studentennetwerk "Yellow House", werden in 2022 opnieuw ingezet om dit voor Codarts belangrijke evenement te realiseren. Daarnaast werd de onderwijsontwikkeling van Rotterdam Arts & Sciences Lab gecontinueerd.

Vooruitblik 2023

In 2023 worden de masterclasses opnieuw georganiseerd, afgestemd op de behoeften van studenten. De projectweek (voorheen Incubator), Yellow House en de programma's voor student-assistenten raken ingebed in het reguliere onderwijs, met ondersteuning vanuit de kwaliteitsmiddelen. In 2023 en 2024 wordt toegewerkt naar inbedding van de projectweek in het curriculum van Codarts. De student-assistenten worden onder andere ingezet als stagemanager en productieassistent voor het productiebureau en ondersteunen binnen Codarts bij alle projecten, lessen, events waar behoefte is aan av. De ambitie van Codarts is om in het voorjaar van 2023 een nieuw, uitgebreider team te rekruteren bestaande uit 30 bachelor-studenten. Zij starten met de av-trainingen die in 2023 een duur van drie jaar hebben. Hierdoor leren zij niet alleen om hun eigen technische av-ondersteuning gedurende hun studie zelf te organiseren, maar ook hoe de processen achter het organiseren en uitvoeren van evenementen in elkaar steken.

In het kader van continuering en doorontwikkeling van Rotterdam Arts & Sciences Lab in 2023 worden de kwaliteitsmiddelen opnieuw besteed aan de minor. Ook wordt extra aandacht besteed aan de communicatie over- en de aansluiting van Rotterdam Arts & Sciences Lab bij Codarts met als doel de mogelijkheden bewuster en breder onder de aandacht te brengen bij de studenten van Codarts. Daarnaast wordt toegewerkt naar de start van de transdisciplinaire masteropleiding en gezamenlijke bachelor met als doel de transdisciplinaire master zowel als wo-master als hbo-master aan te bieden.

Thema 2: Onderwijsfaciliteiten

Een goed werkende digitale leeromgeving en onderwijsfaciliteiten zijn essentieel voor Codarts als kleine hoger onderwijsinstelling waar het digitale onderwijs naast het fysieke onderwijs een grote plek inneemt. De verbetering van de kwaliteit en beschikbaarheid van studentwerkplekken en

oefenruimtes is in 2022 verder aangepakt, met name op de locaties Kruisplein en WMDC. Codarts liet in 2022 onder meer een introductiefilm laten maken voor het intranetportaal voor studenten: Studyspace. Daarnaast zijn de studentencomputers in de mediatheek voorzien van extra multimediasoftware en extra muzieknotatiesoftware en is studieruimte 6.09 volledig gerenoveerd en voorzien van meubilair, IT- en av-voorzieningen. Zo zijn computers voorzien van software waarmee studenten konden oefen in het synchrone samenspel zonder kwaliteitsverlies. In de vorm van een pilot (gestart in 2022) wordt het studenten mogelijk gemaakt zelfstandig geluidsopnamen te maken en videostreaming te kunnen uitvoeren. Dit project wordt in 2023 uitgebreid op een aantal locaties van Codarts.

Ook op het gebied van av-voorzieningen zijn in 2022 flinke stappen gezet. Zo is begonnen met de doorontwikkeling van het MyLMS, werd voor docenten een training digitale vaardigheden over het werken met portfolio en leermodules verzorgd en is, in samenwerking met de mediatheek en Student Live, een proof-of-concept Intranet/portaal gebouwd voor studenten, genaamd: MyCodarts Studyspace. Studenten kunnen op een centrale plek (Community) onder andere basisinformatie vinden, zoals: nieuws, events, studiegids, OER, informatie ten behoeve van het onboarden. In 2023 start een project om Studyspace af te ronden. Ook is een abonnement voor drie jaar afgesloten met het platform voor bladmuziek NKODA zodat studenten online en 24/7, elektronische bladmuziek kunnen lezen, printen en/of voorzien van persoonlijke annotaties.

Performance lab

Op de tussenverdieping van het Kruispleingebouw is het lab opgeleverd, bestaande uit drie ruimtes (ruimte voor warm-up, onderzoek en de performance) en voorzien van state-of-the art apparatuur (o.a. beamer en geluidsboxen). Het performance lab zorgt voor levensechte simulatie van een auditiecommissie. Met IJsfontein is de eerste simulatie ontwikkeld en afgerond. Er is een volledig scenario uitgeschreven, met input van studenten en docenten. Meer dan 30 cues en mogelijkheden tot het afbreken van de auditie zijn ingebouwd om de student alle mogelijke opties van een orkestauditie te laten beleven in een veilige, maar realistische omgeving. Daarnaast zijn diverse pilots uitgevoerd om draagvlak, naamsbekendheid en kennisniveau te vergroten. Zo participeerden meer dan 25 studenten in demo's en ondergingen meer dan twintig docenten en stafmedewerkers een demo. Met studenten Professional Development en hun docent werden twee pilots uitgevoerd.

Vooruitblik 2023

In 2023 en 2024 wil Codarts de activiteiten die in het kader van de KWAF worden uitgevoerd verder borgen in het onderwijs (inbedding) en intensiever inzetten op de verbinding van deelprojecten. In dit kader wordt in 2023 verkend hoe drie bestaande deelprojecten (Health, Yellow House, Digital Learning Lab) kunnen worden ondergebracht in een gezamenlijk project "Fit to Perform Square", hierna genoemd FIPS. Een gezamenlijke locatie op het Kruisplein is van grote toegevoegde waarde voor de kruisbestuiving van deze projecten. De urgentie voor deze drie onderwerpen wordt volledig onderschreven door studenten en docenten. De activiteiten rondom de studentwerkplekken worden afgerond.

In 2023 wordt ten behoeve van de verdere ontwikkeling van het performance lab een behoeftepeiling uitgevoerd onder studenten en docenten van diverse Codarts-opleidingen. Hieruit zal blijken welke scenario's, naast de bestaande simulatie auditiecommissie klassieke muziek, ontwikkeld moeten worden en wordt een (breder) draagvlak gecreëerd voor het performance lab. Het biedt indirect inzicht in de behoeften van de eindgebruikers (studenten, docenten). Er worden (met IJsfontein) vier nieuwe simulaties ontwikkeld, waarna met studenten en docenten in kaart wordt gebracht op welke wijze het lab kan worden opgenomen in het curriculum.

Ter optimalisering van de digitale leeromgeving lopen er een aantal (meerjarige) strategische projecten. ICT en Onderwijs (ICT&O)-contactpersonen dragen bij aan de afstemming tussen dat wat er binnen de opleidingen speelt en de toepassingen van ict. Deze strategische projecten worden voortgezet. In 2023 continueert Codarts de inzet van diverse locaties ter ondersteuning van de leerdoelen van Codarts en wordt gestart met een project om Studyspace af te ronden.

Thema's 3/4: Begeleiding van studenten/studiesucces

Alle studenten van Codarts dienen de kans te krijgen om hun opleiding goed te beginnen en met succes af te ronden. Van deze toekomstige kunstenaars wordt tijdens de studie fysiek en mentaal al veel gevraagd. Daarom is intensieve begeleiding en zorg voor de fysieke en mentale gezondheid van belang. Opnieuw konden de studenten gratis gebruik maken van extra online psychologische ondersteuning via OpenUp. Naast de studenten van de opleidingen bij Performing Arts, hebben ook de eerstejaarsstudenten gebruik kunnen maken van de health coaching door een van de psychologen van Student Life. In het laatste kwartaal konden, door middel van de kwaliteitsmiddelen, studenten zich aanmelden voor additionele workshops van de Alexander Techniek docent om prestaties te verbeteren en klachten te voorkomen. Docenten en coaches ontvingen in 2022 aan The Art of Teaching-gerelateerde intervisie in zowel het educatietraject in de bacheloropleiding Muziek als het onderzoekstraject van de bachelor- en masteropleiding Muziek. Daarnaast werd een leerlijn onderzoek/reflectie voor muziekstudenten opgezet.

In 2022 is daarnaast de nieuwe onlinecursus Nederlands voor internationale studenten geïmplementeerd. De cursus is ontwikkeld door het International Office van Codarts en De Taalkamer en komt tegemoet aan de wens van veel internationale studenten om een basiskennis van het Nederlands te verwerven.

Vooruitblik 2023

In 2023 voert de afdeling Student Life vijf projecten uit die allen zijn gericht op de bevordering van de mentale en fysieke gezondheid van studenten. In het project "Uitbreiding studentendecanaat" worden studenten tevens geadviseerd en ondersteund bij het zoeken naar praktische oplossingen voor onder andere zorgen om huisvesting, financiën, belastingen, werk en (zorg)verzekeringen.

Codarts biedt in 2023 opnieuw de onlinecursus Nederlands aan. Onder andere doelgroepen, zoals het productieteam dat bestaat uit internationale student-assistenten van Codarts, wordt de behoefte aan Nederlandse lessen verkend. De verwerving van de Nederlandse taal kan voor deze groep studenten de mogelijkheden vergroten om als professional door te stromen naar het Nederlandse werkveld.

In 2023 wordt wederom specifiek aandacht geschonken aan intervisie voor docenten en coaches. Het project levert onder andere een Codarts-breed aanbod van intervisiebijeenkomsten over sociaalmaatschappelijke, culturele en ethische thema's binnen de context van het kunstonderwijs. Daarnaast wordt een duurzaam format voor docenten en coaches ontwikkeld om via intervisie een specifiek onderwerp intern (per afdeling) verder te bespreken, verdiepen en verbreden. Een CollegaMentoraat wordt opgericht om de ontwikkeling en inzet van docenten te stimuleren, waarbij het persoonlijke en professioneel welzijn centraal staat.

Totstandkoming Kwaliteitsafspraken ho 2019-2024 en Jaarplan 2022

In oktober 2019 is het plan door de minister goedgekeurd. Dat meerjarenplan met dertien structurele maatregelen, is tot stand gekomen met inbreng van- en in nauwe betrokkenheid met studenten, docenten, staf, de Medezeggenschapsraad, de Raad van Toezicht en het bestuur. Eind 2019 is het plan van start gegaan.

Sinds 2019 wordt jaarlijks een apart jaarplan opgesteld waarin de gekozen structurele en mogelijk aanvullende maatregelen worden uitgewerkt. De Medezeggenschapsraad verkrijgt inzicht in de voortgang en zeggenschap in het verloop van de maatregelen doordat een student- en een docent-lid uit de Raad zijn vertegenwoordigd in de stuurgroep. Dankzij het cyclische proces is er ruimte om in te spelen op nieuwe inzichten, ontwikkelingen en strategische koersen. Het Jaarplan 2022 was de derde in deze reeks. Het eerste concept werd op 4 november 2021 voorgelegd aan de stuurgroep, maar ook van de afdelingen Onderwijszaken en Kwaliteitszorg. In de Jaarplannen is de inbreng van de projectleiders over de voortgang van de projecten verwerkt.

Projectleiders van de pilotprojecten werden geïnformeerd of hun project in 2022 vanuit de KWAF kon worden uitgevoerd. Op 23 november 2021 besprak de stuurgroep het tweede concept Jaarplan 2022. In de eerste week van december werd de conceptbegroting voor 2022 ter bespreking voorgelegd aan de Medezeggenschapsraad, welke op 16 december 2021 door de Raad en de Raad van Toezicht werden goedgekeurd. Op deze wijze werd voor het einde van het jaar de definitieve versie van het Jaarplan 2022 vastgesteld.

Codarts koos er in 2022 opnieuw voor om de kwaliteitsimpuls voor het onderwijs verder te realiseren door grote structurele projecten en investeringen te combineren met kleinere maatregelen.

Organisatie en betrokkenheid Medezeggenschapsraad/Raad van Toezicht
Binnen Codarts is de KWAF als volgt georganiseerd:

- De programmamanager coördineert het programma en vormt de schakel tussen stuurgroep, projectleiders en andere betrokkenen binnen de hogeschool. De programmamanager voorziet de stuurgroep van de terugkoppeling van de projectleiders over de voortgang van de projecten en verzorgt de administratieve verantwoording in het Bestuursverslag.
- Elk project wordt aangestuurd door een projectleider die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de activiteiten conform het plan en het Jaarplan. De projectleider is tevens aanspreekpunt voor medewerkers en studenten, rapporteert over de voortgang en draagt jaarlijks bij aan het volgende Jaarplan.
- De stuurgroep is de formele opdrachtgever van het programma en bestaat uit de volgende leden:

Lid van de Raad van Toezicht
Student- en docent-lid van de Medezeggenschapsraad
Hoofd Financiën
Coördinator Kwaliteitszorg
Opleidingsmanager

De taken van de leden van de stuurgroep bestaan uit 1) het vaststellen van het Jaarplan en de begroting, 2) de acceptatie van de (tussentijdse) resultaten en 3) het op hoofdlijnen bewaken van de voortgang. De leden van de stuurgroep die namens de Raden deelnemen, zorgen voor betrokkenheid van de overige leden van de raden bij de voortgang van elk gekozen thema. De Medezeggenschapsraad rapporteert onder eigen verantwoordelijkheid en redactie over de dialoog met de studenten en organisatie en over de voortgang van de realisatie van de voornemens. Ook de Raad van Toezicht bericht over de voortgang en het proces.

Aansluiting bij strategische en financiële kaders en verantwoording

KWAF is verbonden met het instellingsplan “Where talents become Artists” en bij de sectoragenda van het kunstvakonderwijs. In 2021 is de opvolger van de sectoragenda ingegaan; de afspraken sluit daarop aan.

De jaarlijkse planning van de besteding maakt deel uit van de Kaderbrief 2023 waar de Medezeggenschapsraad instemmingsrecht op heeft. De bijbehorende budgetten worden geconsolideerd opgenomen in de jaarlijkse begroting. Dit gebeurt in een eigen brief bij het Bestuursverslag. Het Bestuursverslag en de Jaarrekening zijn de belangrijkste instrumenten voor de jaarlijkse verantwoording van de Kwaliteitsafspraken ho 2019-2024.

Monitoring van voortgang en resultaten

De monitoring van de voortgang sluit grotendeels aan bij de reguliere kwaliteitszorg-systematiek, zij het met een toegespitst format voor de Jaarplannen en rapportage door de projectleiders. Sinds 20 februari 2019 wordt een logboek bijgehouden waarin chronologisch alle stappen rondom de KWAF worden beschreven. De voortgang wordt jaarlijks verantwoord in het Bestuursverslag.

Bij de oorspronkelijke totstandkoming en onderbouwing is gebruik gemaakt van beschikbare informatie uit de Nationale Studenten Enquête (NSE, 2018) en de EvaSys onderwijsevaluaties. Deze instrumenten vormen ook de basis voor de evaluatie van daaropvolgende jaren. Daarnaast gebruiken verschillende projectleiders ook verschillende andere monitoringsinstrumenten, zoals gesprekken met studenten of docenten.

2.3.3 Nationaal Programma onderwijs (NPo)

Het kunstonderwijs bij Codarts werd al snel bij aanvang van de pandemie door de minister aangemerkt als praktijkonderwijs. Dit hield in dat het mogelijk was om het fysieke onderwijs beperkt te laten doorgaan, mits aan de basisregels werd voldaan. Desalniettemin hebben de lockdowns en andere maatregelen grote invloed gehad op de manier waarop Codarts haar missie en visie tijdens de coronapandemie in de praktijk heeft kunnen brengen.

De kabinetsmaatregelen hadden voor studenten verschillende gevolgen. Zo was het voor studenten minder, of zelfs helemaal niet meer mogelijk om lessen te volgen, verschillende disciplines en stijlen actief met elkaar te verkennen en om live voorstellingen te geven. Ook was het niet langer mogelijk om op allerlei locaties in de stad te experimenteren met cruciale onderdelen van het curriculum, zoals interdisciplinaire projecten. Het maatschappelijke engagement, een groot speerpunt in de missie en visie van Codarts, kwam daardoor eveneens niet tot zijn recht ook al werd op allerlei manieren geprobeerd fysiek onderwijs, performance en sociale contacten te vervangen door 'online'. Daarnaast lag ook het werkveld stil; theaters, concertzalen en andere podia waren gesloten. Deze situatie heeft een grote invloed gehad op vooral de mentale gezondheid van studenten die nog steeds doorwerkt (zie ook § 2.5).

Codarts spande zich ook in 2022 maximaal in om de gevolgen van de coronapandemie, zoals uitval en studievertraging, zoveel mogelijk te voorkomen. Dat met inzet van blended learning en intensieve ondersteuning aan studenten, en ook door tentamens (al dan niet in aangepaste vorm) te laten doorgaan.

Plan besteding corona-enveloppe

Samen met verschillende afdelingen is in de zomer van 2021 een plan van aanpak opgesteld, op basis van een interne consultatie. Daarin is de inbreng verwerkt van onder meer de afdeling Student Life, de hoofden van alle opleidingen, de studieloopbaanbegeleiders en de studenten via de studentenpanels, de Medezeggenschapsraad en Student Life-monitor, als structureel onderdeel van de reguliere kwaliteitszorg. Bij de onderbouwing van het plan is daarnaast gebruik gemaakt van de beschikbare uitkomsten van EvaSys (evaluatiesysteem) en de rapportages vanuit de Nationale Studenten Enquête. Uit de interne consultatie kwam het volgende indringend naar voren:

- Codarts heeft een deel van het onderwijs online moeten aanbieden, waardoor studenten minder live onderwijs konden volgen. Deze omstandigheid was en is ook van invloed op het algemene gevoel van welzijn van de studenten. Studenten ondervonden concentratieproblemen, misten de sociale interactie met andere studenten, beweging, een rustige studieruimte en hadden moeite om hun motivatie te behouden juist omdat zij een inspirerende leeromgeving misten. Ook konden studenten alleen beperkt gebruik maken van de specifieke onderwijsfaciliteiten die voor het kunstvakonderwijs zo van belang zijn.
- Studenten, en met name kwetsbare studenten met een beperking, hadden moeite met het telkens veranderen van regels en de communicatie op afstand. Juist deze laatste groep studenten loopt het risico op studievertraging.
- Internationale studenten hadden het extra zwaar tijdens de coronapandemie. Voor deze groep was het lastig te landen in een buitenlandse onderwijsinstelling waarin zij de weg nog niet kenden en lessen en sociale contacten deels online plaatsvonden.
- Studenten ondervonden problemen met hun mentale en fysieke gezondheid. Het ging daarbij onder meer om klachten over depressie, herstellen na COVID-19, slaapproblemen, zorgen om welzijn van familie, heimwee en (verergerde) fysieke

klachten. Bijna 85% van de studenten bij Codarts gaf aan dat zij mensen om zich heen miste, 78% bleek in meer of mindere mate last te hebben gehad van eenzaamheid. Studenten waren daarnaast bezorgd over hun studieresultaten, bang dat zij niet op tijd zouden kunnen afstuderen en er tijdens en na hun studie slechts geringe mogelijkheden zouden zijn om zich op de arbeidsmarkt te kunnen positioneren.

De uitkomsten van de consultatie deden Codarts ertoe besluiten de NPo-middelen in te zetten voor:

- het bevorderen van de studievoortgang en soepele in- en doorstroom;
- het aanbieden van extra lessen/workshops om de fysieke conditie en vaardigheden van studenten te verbeteren en achterstanden zoveel mogelijk in te lopen;
- het aanbieden van extra begeleiding aan alle studenten die daar een beroep op willen doen, om het welzijn en de mentale gezondheid van studenten te verbeteren en de academische en sociale binding (socialisatie) van de studenten met Codarts te versterken;
- het versterken van studiekeuzeactiviteiten, bijvoorbeeld door het organiseren van meeloopdagen;
- de uitvoering van uitgestelde of extra stages met behulp van extra inzet van stagecoördinatoren en begeleiding.

Plan van aanpak op hoofdlijnen

Het plan geeft een overzicht van de thematische activiteiten die Codarts uitvoert verdeeld over 2021 en 2022. Dit plan werd in het najaar van 2021 ingeleverd bij adviesbureau Berenschot. De middelen waren reeds toegekend en zijn voor 2021 en 2022 volledig benut. Vanwege de grilligheid van de coronapandemie en de aanscherping of juist versoepeling van maatregelen en lockdowns die dit met zich meebracht, is er in de uitvoering van de activiteiten voor gekozen de activiteiten zoveel mogelijk doorlopend aan te bieden.

In onderstaand overzicht is op hoofdlijnen aangegeven welke activiteiten in het plan over 2021/2022 zijn opgenomen en welke in 2022 zijn uitgevoerd.

Thema 1: Soepele in- en doorstroom
<p>Inzetten op extra begeleiding van studenten door:</p> <p><u>-Het beter laten landen van studenten</u> Studenten ondersteunen bij de start van hun nieuwe studie en verbeteren van hun welzijn door een uitgebreider landingsprogramma en peer-tutoring. Voor een soepele overgang en goede start van de studie organiseert Codarts (online) studiekeuze-activiteiten in de vorm van meet-ups tussen studenten en potentiële studenten en workshops.</p> <p><u>-Aanbieden van extra begeleiding</u> In het coronaherstellend programma wordt met extra begeleiding door een extra mental coach, een health coach en tutor of door peer-tutoring specifiek aandacht besteed aan de verbetering van de mentale en fysieke gezondheid van studenten die COVID-19 hebben gehad met als doel ze (weer) voluit te laten deelnemen aan de opleiding.</p> <p><u>-Het aanbieden van extra mogelijkheden om studievertraging in te lopen</u> Een deel van de studentenpopulatie liep een achterstand op wat betreft praktische, fysieke en ook theoretische vaardigheden. Deze studenten wordt extra praktijk- en theorielessen (bijvoorbeeld ensemblelessen en uitvoeringen) geboden. Voor de realisatie hiervan is inhuur van docenten, extra inhuur studieruimtes en facilitaire ondersteuning noodzakelijk.</p> <p><u>-Investeren in een goede intake aan de voorkant</u> Voor een soepele overgang en een goede start van de studie organiseert Codarts (online) studiekeuze-activiteiten in de vorm van meeloopdagen, meet-ups tussen studenten en potentiële studenten en workshops.</p>
<p>Realisatie 2022 In het algemeen is ingezet op de organisatie van meer sociale contactmomenten, bijvoorbeeld tijdens de introductieweken, om studenten beter te laten 'landen' en tussen (en ook door) studenten georganiseerd vanuit de opleidingen.</p>

Docentopleidingen Dans en Muziek

Er heeft intensieve coaching en intervisie van studenten plaatsgevonden tijdens het lesgeven. Ook zijn er ervaringen opgedaan middels het stageproject "Dans" in het azc in Ter Apel en waren er extra begeleiding en coachingmomenten, onder andere bij huiswerk, gehoorontwikkeling en afronding van een onderzoek/scriptie. Binnen de docentopleidingen zijn daarnaast het intensiveringsprogramma "Studieloopbaanbegeleiders voor studenten" en het traject "Artistic Coaching toegepast. Net als een monitoringsplan voor de module "Lerende professional".

Master of Arts Therapies¹

Extra supervisie is ingezet voor studenten die kampten met stagevertraging. Daarbij hebben studenten uit eigen initiatief voorgesteld om deel te nemen aan de Conferentie European Association for Dance Movement Therapy en aan de 2th European Music Therapy Conference in Edinburgh.

Bachelor Muziektheater

Achterstanden bij spel zijn weggewerkt met extra lessen. Extra gemiste presentatiemomenten zijn verder ingezet. Bijvoorbeeld door voorstellingen binnen het programma in plaats van tweemaal, juist vijfmaal uit te voeren, idem voor het curriculumonderdeel integratie. Ook zijn bijlessen solfège georganiseerd. Activiteiten als meet-ups en kookworkshops en groepsdynamicatraining zijn middels de filosofie van Aikido. In samenwerking met musicalsites werden alle voorstellingen die weer live gegeven konden worden, werden voorzien van opnames voor de studenten. Musicalsites boden studenten een platform naar de buitenwereld door hun netwerk open te stellen en daar materiaal van de studenten te delen.

Bachelor Uitvoerende Dans

Er is ingezet op extra coaching bij/voor langstudeerders. De extra workshops zijn georganiseerd in samenspraak met studenten, met als resultaat onder andere workshops acteren/expressie, Gaga-techniek en lessen van allerhande gastdocenten. Side-Coaching is ingezet voor balletlessen bij de jongere en/of nieuwe studenten. Zodra de programma's weer normaal zouden lopen, is gekozen voor een vorm van 2-docenten-op-1-les voor meer persoonlijke aandacht en correcties. Gezelschappen zetten steeds vaker video in voor audities en daarom is extra aandacht en coaching van de student om goede opnames te leren maken. Oftewel, er zijn workshops georganiseerd voor studenten om opnameskills te verbeteren. Op het terrein van begeleiding op stress-management, heeft er een oriëntatie plaatsgevonden over het werkveld. Onderdeel daarbij waren gesprekken met artistiek leiders van gezelschappen. Tot slot zijn er workshops door studenten zelf georganiseerd voor meer sociale interactie in de vorm van Jamsessies.

Bachelor Klassieke muziek

De eindexamenstudenten hebben in 2022 alleen met een opname kunnen afstuderen, mede doordat het Grachtenfestival Amsterdam niet doorging.

Thema 2: Welzijn studenten en sociale binding met de opleiding (mbo, hbo en wo)

Inzetten op inhaal- en ondersteuning door:

- Intensievere coaching van studenten door middel van workshops en individuele trajecten met als doel hun mentale en fysieke gezondheid te verbeteren.
- Uitbreiding van de uren van de mental coach-voorziening voor met name kwetsbare studenten.
- Inzet van Mental First Aiders (MHFA) ten behoeve van een effectievere omgang met problemen op het gebied van mentale gezondheid. De intentie is om via een training Mental Health First Aid de kennis over dit onderwerp te vergroten.
- Pubquiz over mentale gezondheid en middelenmisbruik voor studenten in samenwerking met Indigo Prevent.

¹ Deze activiteit betrof een wijziging (de enige) die hieronder nader wordt toegelicht.

Realisatie 2022

Student Life

-De spreekuren met de extra studentenpsycholoog binnen het Student Life zijn heel 2022 doorgegaan (maximaal vier uur per week extra mentale begeleiding). Spreekuren hielpen bij het voorkomen of beperken van de studievertraging en boden eerste begeleiding alvorens deze studenten ze terecht konden bij de GGZ of externe hulpverlener. Inzet online e-mental health programma's voor studenten van Codarts, per 1 januari 2022.

-Uitbreiding gedurende heel 2022 van (tijdelijke) fysieke ondersteuning voor studenten door de fysiotherapeut van het health team. Dat is inclusief deskundigheidsbevordering van medewerkers op het gebied van mentale ondersteuning aan zowel studenten als medewerkers (Mental Health First Aid-training). In totaal zijn tien collega's gecertificeerd als Mental Health First Aider-medewerkers.

-Pubquiz over mentale gezondheid en middelenmisbruik voor studenten is in samenwerking met Indigo Prevent opgezet. Psychologische ondersteuning aan medewerkers liep via OpenUp. Zij kregen een onbeperkt aantal gesprekken aangeboden; net als de extra inzet van een fysiotherapeut (2 uur per week).

Bachelor Circus Arts

De vierdejaarsstudenten werkten een week in residentie in Dommelhof (België) aan de start van het tweede deel van hun eindexamen, de individuele acts. De derdejaarsstudenten werkten samen met de regisseur gedurende een week in residentie aan een groepsproductie. Aan het eind volgde een presentatie voor een lokaal publiek; tevens de eerste keer live sinds de corona-uitbraak.

De eindexamenvoorstelling in Dommelhof kon niet worden gerealiseerd. Wel heeft een presentatie voor lokaal publiek plaatsgevonden. De voorstelling is verplaatst naar het Perplx Festival in de Marke (ook België) en vond in juni plaats. In het kader van de begeleiding van kwetsbare studenten en de invloed op de groepsdynamiek in bepaalde studie- jaren is een aantal ondersteunende workshops georganiseerd.

Bachelor Muziektheater

Presentatie inzake integratie onderzoek is ingehaald. Studenten hebben hun muzikale performance- en theatrale skills kunnen aanscherpen, alsmede hun technische skills (licht, geluid). Extra spellessen en extra integratielessen zijn daarvoor uitgevoerd. Opnamen door MusicalSites is bovendien gerealiseerd. Leerlingen hebben tot slot een deel van het onderdeel monologen kunnen inhalen (performen en het voorbereiden voor audities (trainen weerbaarheid), net als bijlessen solfège.

Master Muziek

Extra keuzevakken (circa 6) zijn aangeboden. Voor het individuele keuzevak "Make your own professional Recording" werd het quotum studenten dat eraan mee mocht doen (12) opgerekt. Meer studenten konden hierdoor de prestatiedruk bij een uitvoering ervaren. De gemaakte opnames zijn nu bruikbaar als promotiemateriaal. Studenten kregen een unieke ervaring door in een studio met een professionele technicus te werken en te bewerken tot een eindproductie. In 2022 deden ongeveer 50 studenten mee (totaal 180 masterstudenten). Ook op andere locaties opnames gemaakt maar dan voor jazz, pop en wereldmuziek, en met andere technici.

Thema 3: Ondersteuning en begeleiding op het gebied van stages

Voor het thema zijn extra stagecoördinatoren ingezet ten behoeve van het inhalen van stages en stagebegeleiding, en in sommige gevallen het daaraan gekoppelde onderzoek (zie ook onderdeel Onderzoek).

Realisatie 2022

Docentenopleiding Dans (DD)

Ter voorbereiding op de hervatting van de stages kregen langstudeerders extra coaching en extra ondersteuning van studieloopbaanbegeleiders. Alle vierdejaarsstudenten hebben alle stages ingehaald. Qua langstudeerders konden een aantal studenten echter niet in staat (mentaal) om af te studeren.

Thema 4: Specifiek Lerarenopleiding

-Het bieden van extra begeleiding aan studenten

Met hulp van de Student Life-monitor voor de eerste- en tweedejaarsstudenten Docent

Muziek wordt een goede analyse van de mentale gezondheid van deze studenten gemaakt waarmee de opleiding vervolgens gericht kan werken aan het verbeteren van de mentale gezondheid. Daarnaast zal extra personele capaciteit ingezet worden om binnen de docentopleidingen studenten te ondersteunen bij vertragingen. Gedacht kan worden aan extra intervisie, lessen/workshops en trainingen van docenten.

-Het bieden van extra onderwijs in de opleiding

Docenten van docentopleidingen worden ondersteund bij het optimaal begeleiden en onderwijzen van studenten in het leren lesgeven in combinaties van fysiek en digitaal onderwijs (hybride onderwijs).

-Oplossingen voor uitbreiden van mogelijkheden om praktijkervaring op te doen

Studenten laten oefenen inzake klassenmanagement. Zij krijgen bovendien extra mogelijkheden voor oefening in vakinhoudelijke en vakdidactische bekwaamheid.

Realisatie 2022

Bachelor Docent Dans

Open training danslessen met als doel het eigen initiatief en motivatie aan te wakkeren, was succesvol. De open lessen vereisen zelfregulatie en intrinsieke motivatie van studenten. Deze manier van onderwijs geeft student ervaring ter verbetering van deze motivatie en autonomie. Omdat digitale oplossingen niet of onvoldoende van de grond kwamen, is extra supervisie en lessen en trainingen aangeboden. Daarnaast kregen studenten de kans om klassenmanagement te oefenen en te werken aan hun didactische vaardigheden.

Onderzoek

In 2021 en 2022 heeft Codarts de NPo-middelen voor onderzoek conform planning en begroting besteed. Vier onderzoekers hebben in 2020 door de kabinetsmaatregelen vertraging opgelopen met hun promotietraject. Met de subsidie zijn de onderzoekswerkzaamheden in 2021 en 2022 voortgezet binnen de volgende vier projecten:

1. In kaart brengen van de fysieke en mentale gezondheid van Codarts muziekstudenten.
2. Het conceptualiseren van kwaliteit binnen Transdisciplinair Onderwijs met de kunsten.
3. Het aantonen van de werkbare elementen van een danstherapeutische interventie bij cliënten met een persoonlijkheidsstoornis.
4. Het op valide en betrouwbare wijze meten van het uithoudingsvermogen van dansers.

Impact van de NPo-maatregelen

De inzet van de middelen heeft in zijn algemeenheid ervoor gezorgd dat Codarts de studenten extra, concrete ondersteuning kon bieden in 2021 en 2022 en daarmee een begin heeft kunnen maken met het (verder) voorkomen, beperken, rechtzetten of inhalen van studievertraging van studenten ten gevolge van de coronamaatregelen. Tegelijkertijd blijkt, nu de maatregelen zijn ingetrokken en het onderwijs enige tijd volop live actief is, dat de coronapandemie flink heeft ingehakt bij de studenten, zowel op fysiek niveau (vormbehoud) als de mentale gezondheid. In de praktijk blijkt dat het herstel van die mentale gezondheid meer tijd vergt. Continuering van de inzet van de genoemde ondersteuning, met name die op het terrein van de mentale gezondheid, blijft daarom een aandachtspunt.

Bereik van de doelgroep: toelichting herstel van mentale en fysieke gezondheid

Mentale gezondheid

De doelgroepen zijn in het algemeen goed bereikt omdat de activiteiten die Codarts inzette zoveel mogelijk op de behoeften van studenten waren afgesteld. Daarnaast werd bij de begeleiding van studenten en de keuze voor extra lessen zoveel mogelijk rekening gehouden met hun specifieke behoefte aan inspiratie. De docenten hielden (en houden) de studenten goed in het oog en springen in op niet-pluissignalen.

Toelichting op de impact van activiteiten

In totaal zijn tien medewerkers inmiddels gecertificeerd als Mental Health First Aider-

medewerkers. Het resultaat van al deze activiteiten is dat mentale problemen snel(ler) worden gesignaleerd en eerste hulp kan worden geboden. De spreekuren werden goed benut en hielpen bij het voorkomen of beperken van de studievertraging en bood eerste begeleiding alvorens deze studenten terecht konden bij de GGZ of externe hulpverlener. Studenten hadden concentratieproblemen, last van neerslachtigheid of depressie; de verbinding met de hogeschool en met elkaar was losser geworden. Het kost(te) bijvoorbeeld veel inzet om de motivatie van studenten weer 'aan de gang' te krijgen en hen uit hun passieve(re) modus te halen. Daarbij dient te worden opgemerkt dat het een het ander beïnvloedt; als je als student merkt dat je niveau door de maatregelen gezakt is, word je daar niet vrolijk van. Hoe hoger het niveau van de prestaties (bijvoorbeeld dankzij extra lessen) en hoe meer de achterstanden werden weggewerkt, hoe beter de mentale gezondheid. Echter, Codarts is nog niet klaar. Zo zal de MHFA-training worden herhaald (ook voor studenten) en blijft Codarts zoveel mogelijk extra ondersteuning bieden daar waar het nodig is.

Fysieke gezondheid- en vormbehoud

Ook hier gold dat studenten opknaptten zodra de voortgang van hun fysieke conditie (en daarmee ook het technisch niveau) zichtbaar werd en zij zich verder konden ontwikkelen als circusartiest, danser of musicus. Zo is er veel aandacht besteed, in samenspraak met de studenten, aan diverse vormen van workshops door verschillende gastdocenten.

- Een voorbeeld hiervan is bij de opleiding Uitvoerende Dans (UD). De workshops vonden soms binnen het curriculum plaats, maar ook op de zaterdagen. De behoefte van de studenten aan inspiratie was groot en de NPo-middelen hebben enorm geholpen dit mogelijk te maken. Daarnaast werd Side-Coaching voor de balletlessen is ingezet bij de jongere studenten. Hier was een achterstand. Ballet is een lastige techniek en heeft specifieke aandacht nodig. Toen het rooster weer normaal ging draaien is ervoor gekozen, in overleg met de afdeling Student Life, om te werken met 2-docenten-op-1-les zodat er meer ruimte ontstond voor persoonlijke aandacht en correcties.
- Extra internship-coaching was nodig omdat het werkveld gedurende de coronapandemie platlag. Dansstagiaires (derdejaars) raakten ontmoedigd. Een nieuwe tendens was dat ieder gezelschap nu video als auditie ging inzetten vaak met verschillende opdrachten. Het vereiste extra aandacht en coaching voor goede opnames, en daarnaast workshops voor studenten om deze opname-skills te verbeteren. Tenslotte werd aandacht besteed aan stressmanagement middels veel 1-op-1 gesprekken met studenten, en aan oriëntatie op het werkveld en gesprekken met artistiek leiders van gezelschappen. Het resultaat hiervan was dat, ondanks de lastige situatie en meetbaarheid, alle vierdejaars Uitvoerende Dans een stage hebben kunnen bemachtigen en de stagiaires van dat jaar voor een groot deel contracten bij de companies hebben kunnen krijgen.
- Een ander voorbeeld is de aanpak bij de bachelor Circus Arts. In de coronaperiode waren de theaters en festivals gesloten en op het moment dat deze weer open gingen waren deze reeds volgeboekt met uitgestelde professionele voorstellingen. Voorbereidingen op de beroepspraktijk was hierdoor niet mogelijk. Daarom was het voor de derde- en vierdejaars circusstudenten belangrijk om even uit de gesloten omgeving te kunnen zijn waar ze meer dan twee jaar in verkeerden. Het was een verademing voor hen om zich een week te kunnen trekken in de residentie Dommelhof om zich volledig voor te bereiden op hun examen/individuele acts en een groepsproductie en die ook voor een extern publiek te laten zien. Dit werd zeer gewaardeerd en gaf hen een boost in de voorbereiding naar hun eindexamen. Met hulp van de NPo-middelen kon Codarts in deze belangrijke behoefte voorzien.
- Op verzoek van studenten werd bij de Master of Arts Therapies gekozen voor een andere route dan oorspronkelijk voorzien. Het leidde tot een wijziging die aan de Medezeggenschapsraad is voorgelegd en goedgekeurd. In plaats voor gastdocenten werd op verzoek van de studenten gekozen voor deelname van de studenten aan de Conferentie European Association for Dance Movement

Therapy en aan het 2th European Music Therapy Conference in Edinburgh. Deze conferenties hebben bijgedragen aan hernieuwde inspiratie van de studenten, vooral ook omdat deze conferenties missende module- onderdelen compenseerden. Daarnaast heeft deze activiteit an sich kunnen bijdragen aan de sociale binding van de studenten onderling.

- Bij de docentenopleidingen Dans en Muziek had de inzet van een intensiveringsprogramma met studieloopbaanbegeleiders als effect dat studenten zich beter wisten voor te bereiden op studie, toetsen en gezondheid. Met behulp van het Around the Artist Health-programma werd daarnaast een plan ontwikkeld voor de module “Lerende professional” om beter te kunnen monitoren hoe de student zich ontwikkelt en hoe de diverse vormen van ondersteuning beter ‘om de student heen’ kunnen worden gepland.

Dankzij deze intensieve begeleiding hebben studenten een diploma behaald en zijn mentaal sterker geworden. Met een leerlijn “Reflectie” en een module “Lerende professional” zijn meetbare resultaten behaald die bijdragen aan een betere studiehouding. Tenslotte werden open danslessen aangeboden met als doel het eigen initiatief en de motivatie van de studenten aan te wakkeren.

- De studenten Muziektheater kregen bijlessen solfège om een achterstand op het nodige niveau te krijgen. Activiteiten als kookworkshops op locatie en groepsdynamicatraining van Aikido werden ingezet om de groep, na een lange periode van onlinecontact, weer als een groep te laten functioneren. Musicalsites boden de studenten tenslotte een platform aan om hen richting de buitenwereld open te stellen. Er zijn mooie registraties gemaakt; het terugkijken naar hun eigen prestaties levert veel op. Zeker nu de studenten weer live voor publiek optreden.
- Dankzij inzet van de NPo-middelen hebben de onderzoekers het welzijn van de studenten goed kunnen meten. Hiervoor wordt in de diverse promotieonderzoeken gebruik gemaakt van de Student Life-monitor. Tijdens de lockdown werd een stijging geconstateerd van het aantal studenten dat kampte met mentale problemen. Op basis van deze gegeven heeft Codarts adequate, additionele ondersteuning in kunnen zetten (bijvoorbeeld extra online spreekuren met de studentenpsycholoog, meditatietrainingen) Deze activiteiten werden veelal door de afdeling Student Life gecoördineerd en ingezet bij de verschillende onderwijsafdelingen (zie ook eerdere toelichting). Het betrof hier medewerkers die tijdelijke onderzoekscontracten hebben in de vorm van een promotieaanstelling.
- Met behulp van de middelen konden de PhD-studenten de achterstand inhalen die zij hadden opgelopen door de maatregelen. Kern van de achterstand betrof het stilliggen van dataverzamelingen.

Monitoring

Codarts heeft de voortgang van de activiteiten per kwartaal inhoudelijk gemonitord aan de hand van een daarvoor opgesteld format, gebaseerd op de NPo-monitoringstool. Zodoende kon daar waar nodig tijdig worden ingegrepen indien een activiteit niet van de grond dreigde te komen. Daarnaast werd wekelijks de besteding bijgehouden. Hoewel de aanpak van het programma bij aanvang in 2021 helder voor ogen stond kwam het programma als zodanig in 2022 beter uit de verf in de zin dat er, op basis van de ervaringen in 2021, inmiddels een beter beeld bestond van wat werkt en niet werkt. Daardoor kon bijvoorbeeld gericht naar gastdocenten en workshops worden gezocht- en worden ingespeeld op herstel van de sociale verhoudingen. Wat in 2022 ook een rol speelde was dat de coronamaatregelen in de loop van 2022 werden opgeheven en activiteiten weer volop konden worden uitgevoerd.

Betrokkenheid Medezeggenschapsraad

De Medezeggenschapsraad is op de hoogte gehouden via de verslaggeving in het jaarlijkse Bestuursverslag. Daarnaast werd de Raad periodiek bijgepraat over de voortgang van de activiteiten. In 2022 is de MR één keer om akkoord gevraagd voor een wijziging, met een positief resultaat. De wijziging deed zich voor van een activiteit voor, namelijk bij de afdeling Master of Arts Therapies (zie ook voorbeelden).

Inzicht besteding 2022

A - Besteding van de corona-enveloppe

Activiteiten:	Gepland 2021	Besteed 2021	Gepland 2022	Besteed 2022
Soepele in- en doorstroom	92.000	111.000	70.000	79.140
Welzijn studenten en sociale binding opleiding	74.000	61.000	148.000	143.405
Ondersteuning en begeleiding op het gebied van stages	22.000	21.000	13.000	39.891
Coschappen	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t
Lerarenopleidingen	94.000	89.000	94.000	80.734
Overig (buiten thema's)	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t
Nog te bestemmen	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t
Totaal	282.000	282.000	325.000	343.170

Besteding van de middelen, inclusief corona-enveloppe

	Te ontvangen 2021	Te ontvangen 2022	Besteed 2021	Besteed 2022
Hogescholen/universiteiten				
<u>Bekostiging</u>				
Bekostiging onderwijsdeel: corona-enveloppe	282	362	300	362
Bekostiging onderzoek:				
Bekostiging onderwijsdeel: extra instroom studenten studiejaar 2020-2021	661		661	
Bekostiging onderwijsdeel: compensatie verlagen collegegeld	314	666	314	666
<u>Subsidies</u>				
Regeling extra hulp voor de klas	38		38	
Onderzoekers Hogescholen (via NWO/SIA)	14		14	
Coronabanen	100		78	22

Onderzoekers

	NPo-onderwijsmiddelen	Eigen middelen
Besteed in €	13.852,80	
Aantal geholpen onderzoekers/unieke personen	4	

2.3.4 Internationalisering

Codarts leidt talentvolle dansers, musici, circusartiesten, muziek- en danstherapeuten en kunstvakdocenten op tot betrokken en inspirerende kunstenaars, ondernemers, coaches en leiders die hun vleugels uitslaan in een dynamische internationale omgeving. Naast de zes kernwaarden van Codarts (zie § 1.1) ondernam Codarts in 2022 actie op vier speerpunten uit de Internationaliseringsagenda hoger onderwijs (2018). Het gaat om inclusief internationaliseren, het aantrekken en binden van internationaal talent, het versterken internationale positionering en balans in mobiliteit.

Het taalbeleid van Codarts is gericht op het creëren van een effectieve leeromgeving. De opleidingen en afdelingen van Codarts geven op eigen wijze invulling aan internationalisering, waarbij het instellingsplan als kader dient. Vanuit die onderwijsvisie is de verwerving van interculturele en internationale vaardigheden ingebed in de opleidingen en dragen bij aan een inclusief klimaat in de instelling. Opleidingen bepalen met welke partners in het buitenland zij samenwerken op het terrein van onderwijs en de mobiliteit van studenten en docenten. Daarvoor worden verschillende mogelijkheden van Erasmus+ benut, maar wordt ook buiten dit Europese programma samengewerkt. Verschillende beursprogramma's worden ingezet om talentvolle studenten aan te trekken of hen vanuit Codarts een periode in het buitenland te laten studeren.

Het International Office ondersteunt bij de uitvoering van Erasmus+ en deze beursprogramma's. Deelname van Codarts in strategische (Europese) netwerken zorgt voor kennisuitwisseling en internationale profilering van Codarts.

Studenten- en stafmobiliteit

Het grootste deel van de internationale mobiliteit van studenten en staf verloopt via Erasmus+. In 2022 studeerde ook een klein aantal studenten een periode buiten Europa.

Nieuw programma Erasmus+ 2021-2027

De Europese Commissie kende Codarts in 2021, op 27 februari 2021, het Erasmus Charter for Higher Education toe, waarmee Codarts deelneemt aan het Erasmus+-programma voor de periode 2021-2027. Dit nieuwe programma heeft een aantal Europese strategische prioriteiten waar Codarts zich door deelname aan Erasmus+ aan verbindt: 1) diversiteit en inclusie, 2) digitale transformatie, 3) Green Erasmus (duurzaamheid, milieu, klimaat), 4) participatie en maatschappelijke betrokkenheid.

In 2022 is de werkgroep “Codarts Internationaal” opgestart om de verschillende nieuwe prioriteiten van Erasmus+ in beeld te brengen, hier instellingsbreed beleid op te formuleren en uit te voeren. Dat resulteerde onder andere in een pilot met hulp van Erasmus inclusie top-up², de voorbereiding op een beurs voor groen reizen en aanpassingen in de gebruikte IT-systemen om de Erasmus+ mobiliteit te administreren.

Toekenning Call 2022

De aanvraag voor een mobiliteitssubsidie binnen het Erasmus+-programma – Call 2022, Key Action 131 – leverde een toekenning op van € 82.550. Hiervan is € 64.950 bestemd voor studenten- en stafmobiliteit en € 17.600 als organisational support. De uitputting van de call bedraagt in 2022 € 18.995.

Omdat een groot deel van de eerdere Erasmus+-budgetten uit de Calls 2019 en 2020 niet gebruikt zijn door de gevolgen van de coronapandemie, is de geldigheid van beide calls met een jaar verlengd. Het resultaat daarvan is dat ook in 2021 van dit budget gebruik kon worden gemaakt. Voor Codarts betekent dat concreet dat het toegekende budget over 2021 pas in 2022 is aangesproken.

Erasmus+ mobiliteit in 2022

Studenten van Codarts kunnen, vanuit het programma Erasmus+, een beurs aanvragen voor studie of stage binnen Europa. Verschillende opleidingen maken binnen Codarts gebruik daarvan, om studenten zo bijvoorbeeld ervaring te laten opdoen bij erkende partnerinstellingen. In 2022 zijn 16 Erasmus+-beurzen toegekend. Vier studenten gingen op studie-uitwisseling en twaalf studenten vertrokken voor een stage in het buitenland; van wie twee na afstuderen. Daarnaast hebben vier studenten met een beurs deelgenomen aan een Blended Intensive Programme voor de duur van een week.

Ook maken opleidingen en afdelingen gebruik van de mogelijkheden voor stafmobiliteit. Studenten, docenten en medewerkers zijn over de toekenning geïnformeerd door het International Office, dat tevens zorgt voor het de aanvraag, toekenning en het beheer van de beurzen. In 2022 namen vijf medewerkers deel aan Erasmus+ stafmobiliteit.

Overige deelname in Europese programma's

Codarts en de havo/vwo voor Muziek en Dans zijn als partners betrokken bij de volgende Europese samenwerkingsverbanden:

- Erasmus+ project RIGGERS: “React, Invent, Get together for a Goal: Expertise in Rigging Services”, aangevraagd door de Zweedse partner Stockholm University of the Arts. Het project ging in 2022 van start; Codarts is vanuit de opleiding Circus Arts partner. Doel van het project is onder meer de kwaliteit van veiligheidsmaatregelen in professionele

² Het gaat hierbij om deelnemers met “...fewer opportunities” in mobiliteiten.

circusscholen verbeteren en een internationale community op te zetten voor uitwisseling van advies en expertise. In 2023 wordt het project beëindigd.

- Codarts is partner in het project “Dance on, Pass on, Dream on” (DoPoDo). De subsidie, toegekend in 2020 en vanuit Creative Europe, loopt tot en met 2024. DoPoDo is een langlopend actieplan om leeftijdsdiscriminatie in dans tegen te gaan en een bijdrage te leveren aan een Europa waar oudere dansers gewaardeerd worden vanwege hun ervaring en charisma.
- Met het uitwisselingsproject “Key Action 229” wordt ervaring opgedaan ten behoeve van strategisch onderwijsbeleid. De havo/vwo voor Muziek en Dans is in deze partner. Het project werd in 2022 gecontinueerd met als resultaat een overzicht van alle danscurricula van alle partners. Met deze gegevens kunnen partners hun eigen curriculum verbeteren. Op het terrein van health loopt Codarts ver vooruit ten opzichte van de andere partners.

Beurzenprogramma's

Codarts zet twee beurzenprogramma's in om internationale toptalenten aan te trekken. Het gaat enerzijds om “Codarts Talent Grant”, waarbij € 5000 per studiejaar wordt uitgereikt aan drie talenten uit niet-EER landen die het instellingscollegegeld betalen. Studenten ontvangen de beurs voor de duur van de nominale studietijd. In 2022 ontvingen drie studenten de beurs; in totaal werden dat jaar zeven aanvragen ingediend.

Het “Holland Scholarship Programme” - een programma gecoördineerd door Nuffic waarbij de beurzen ter beschikking worden gesteld door het ministerie van OCW én de Nederlandse hogescholen en universiteiten. Vanuit dat laatste biedt Codarts beurzen aan Codarts-studenten die willen studeren, stage willen lopen of onderzoek willen doen buiten de Europese Economische Ruimte (EER). In 2022 ontvingen zes inkomende studenten een HSP-beurs voor een totaalbedrag van € 30.000. Vijf uitgaande studenten van Codarts ontvingen daarnaast een HSP-beurs voor studie of stage in een land buiten de EEA voor een totaalbedrag van € 6.250. In 2022 zijn vier studenten een opleiding bij Codarts gestart met de ondersteuning van de beurs.

VSBfonds

Codarts is betrokken bij het VSBfonds. Het fonds stelt jaarlijks beurzen ter waarde van maximaal € 10.000 beschikbaar voor bevlogen en gemotiveerde talenten om in het buitenland te studeren of onderzoek te doen. In 2022 werden vijf aanvragen ingediend. Drie studenten van Codarts werden geselecteerd voor een VSB-beurs.

Taalbeleid

Het bestaande taalbeleid van Codarts geeft kaders voor de voertaal binnen de organisatie, de voertaal binnen opleidingen, de taalvaardigheid van studenten in het Nederlands en Engels en de taalvaardigheid en didactiek van docenten. Nieuwe studenten die in september niet voldeden aan de taaleis van de opleiding, konden een speciaal voor hen georganiseerde taaltoets afleggen. Voor studenten voor wie dit nodig was, werd een cursus Engelse taal georganiseerd om hen op korte termijn verder op niveau te brengen. Bovendien werden opnieuw facultatieve cursussen Nederlands georganiseerd in samenwerking met taalschool De Taalkamer, gefaciliteerd vanuit de Kwaliteitsafspraken ho 2019-2024. Met een basisbeheersing Nederlands zijn studenten sneller in staat in Nederland te aarden, kan de samenwerking in projecten verbeteren en verhoogt het op termijn de kans op het vinden van bijbanen of werk na afstuderen.

Strategische internationale netwerken & samenwerking

Codarts is actief in diverse strategische internationale (Europese) netwerken. Zo is Codarts als partner in het Rotterdamse consortium betrokken bij de voorbereiding van de internationale onderwijsconferentie van de European Association for International Education (EAIE) die van 26-29 september 2023 zal plaatsvinden in Rotterdam. Tijdens de conferentie zullen studenten van Codarts een optreden verzorgen. Internationalisering bij de bacheloropleiding Circus Arts zal centraal staan in een podcast van de EAIE.

In 2022 was Codarts live vertegenwoordigd bij de Annual Meeting for International Relations Coordinators van de AEC (Association Européenne des Conservatoires, Académies de Musique

et Musikhochschulen) in Monopoli, Italië (22-24 september 2022). Verder is aan de EIAE 2022 deelgenomen in Barcelona (13-16 september 2022) en aan de ELIA Biennial 2022 in Helsinki (23-26 november 2022).

2.4 Kroonjuwelen onderwijs 2022

- Adriaan Hoek (alumnus orgel Codarts Klassieke Muziek) is de nieuwe stadsorganist van Rotterdam én nieuwe cantor-organist van de Marekerk in Leiden.
- Codarts Pop Orchestra (orkest bestaande uit studenten van de afdelingen jazz, pop, wereldmuziek en klassieke muziek) speelt in de TV-show van Matthijs draait door.
- Kaña Trio (João Sequei, Hugo Pereira en Rens Rutten Codarts Klassieke Muziek) wint Grachtenfestival Conservatorium Concours 2022.
- Isabel Pronk (alumna Codarts Muziektheater) wint publieksprijs Café Theater Festival Rotterdam.
- Luuk Haaze (alumnus Codarts Muziektheater) genomineerd voor een Musical Award in de categorie Beste Mannelijke Hoofdrol in een kleine musical.
- Jordy Dik (alumnus Codarts Docent Dans) genomineerd voor een Innovatie Award tijdens de Nederlandse Dansdagen.
- Teja Poljansek (student Codarts Jazz) wint met haar band Eleutheria de Erasmus Jazz Prijs 2022.
- Froukje (student Codarts Pop) wint de Zilveren Notenkraker 2022, genomineerd door de Volkskrant voor Popbelofte 2022 en genomineerd voor een Edison Pop Award. Ook is haar nummer Zonder gezicht – samen met zangeres S10 - door 3voor12 uitgeroepen tot Song van het Jaar.
- Student Life-team wint een Hogeronderwijspremie. Student Life won 500.000 euro (derde prijs) voor het verder ontwikkelen van het programma.
- Julie Rokseth (alumna Codarts Wereldmuziek) wint de tweede prijs en de publieksprijs tijdens de Dutch Harp Competition 2022
- Maarten Wilmink (student Codarts Klassieke Muziek) wint Rino Benedet Organ Competition 2022 (Bibione, Italië).
- Isabelle Osenau (student Codarts Klassieke Muziek) wint de Prix D'Harmonie 2022. Hélène Richard (student Codarts Klassieke Muziek) ontvangt de publieksprijs.
- Circusstudenten werken mee aan voorstelling Oscar van het Scapino Ballet Rotterdam. Oscar is een hommage aan Oscar Carré en is opgevoerd met livemuziek van Blaudzun in Carré.
- Jan van Duikeren (alumnus Codarts Jazz) wint Jazzism Edison Publieksprijs 2022 met zijn album Short Stories.
- Isabel Houtmortels (student Codarts Klassieke Muziek) speelt in de opera Königskinder in het Nationaal Opera & Ballet Theater in Amsterdam.
- Dick de Graaf (alumnus Codarts Jazz en voormalig docent) wint Edison Oeuvre Prijs.
- MAXINE (student Codarts Pop) 3FM talent van het jaar.
- Daniel Nolet (student Codarts Pop) wint de Sena Grote Prijs van Rotterdam in de categorie singer/songwriter. Tevens winnaar van De Belofte – Rotterdam Music Award '22.
- Harvey Cobb (alumnus Codarts Circus Arts) wint BNG Bank Circus Prijs 2022.
- Dominique de Bont (alumna Codarts Muziektheater) is een van de 16 kandidaten in het Tv-programma Op Zoek Naar op AVROTROS op NPO 1.

2.5 Strategisch Rotterdamse samenwerkingen

2.5.1 Voorgenomen fusie

In 2021 is het bestuur een traject gestart richting een vergaande samenwerking met de Willem de Kooning Academie (WdKA), Hogeschool Rotterdam (HR) en Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR). Op 20 januari 2022 hebben de bestuurders van de WdKA/HR, EUR en Codarts een intentieverklaring getekend om te komen tot een fusie van de WdKA – dat momenteel onderdeel uitmaakt van HR – en Codarts, genaamd: Hogeschool voor de Kunsten. De gefuseerde kunstinstelling kent een verbintenis met de HR en de EUR.

Naast de ondertekening van de intentieverklaring is op 20 januari 2022 een allonge getekend door de bestuurders van de EUR, WdKA/HR en de gemeente Rotterdam. De partijen hebben met de ondertekening hun gezamenlijk commitment om de Cultuur&Campus te realiseren op het Charloisse Hoofd aan de Maashaven op Rotterdam-Zuid (her)bekrachtigd (zie ook pagina 21).

Vanuit de nieuwe Cultuur&Campus op Rotterdam-Zuid willen de instellingen opleidingen aanbieden aan nieuwe generaties studenten in de kunsten en wetenschappen. De krachtenbundeling van twee in Rotterdam gewortelde en complementaire kunsthogescholen én de samenwerking tussen hogeschool en universiteit stellen Codarts in staat lesstof aan te bieden die goed aansluit op de behoefte van studenten: van vooropleiding en hoogwaardig internationaal georiënteerd bachelor-en masteronderwijs tot promotietrajecten. Uit de samenwerking in het onderwijs-en onderzoeksprogramma Rotterdam Arts & Sciences Lab – waarin maatschappelijke vraagstukken met behulp van kunst en wetenschap worden geadresseerd en geherdefinieerd – blijkt dat er grote behoefte is aan zo'n grote overkoepelende onderwijsinstelling.

De nieuwe onderwijsinstelling zal een betere doorstroom van hbo naar wo mogelijk maken. Naast het bachelor-en masteronderwijs gaat de nieuwe kunstinstelling ruimte bieden aan gezamenlijke onderwijsprogramma's en combinaties van opleidingen in het hbo en wo. De EUR brengt academisch onderwijs en onderzoek in de nieuwe kunstinstelling in. Door het samenbrengen van beeldende en uitvoerende kunst, design en wetenschap in de nieuwe kunstinstelling, ontstaan nieuwe vergezichten voor kruisbestuiving in onderwijs en onderzoek. Deze vergezichten kunnen in de toekomst een bijdrage leveren aan de vele maatschappelijke vraagstukken; in Rotterdam, en ver daarbuiten.

Stappen na ondertekening intentieverklaring

In 2022 heeft de stuurgroep – bestuurders van de onderwijspartijen – groen licht gegeven voor de start van het project: voorgenomen fusie. De stuurgroep heeft een programmamanager aangesteld voor het opzetten van een programmastructuur en opstellen van een fusieplan. Tegen de zomer lag er op grote lijnen een projectplan. Door het onverwachte vertrek van de collegevoorzitter van Codarts is er een korte vertraging ontstaan.

In december 2022 heeft de projectmanager, vanwege privéomstandigheden, zijn opdracht beëindigd. De drie instellingen hebben inmiddels een nieuwe programmadirecteur aangesteld. Er heeft een herijking van het programma plaatsgevonden, waarin verschillende werkgroepen, bestaande uit gedelegeerden van alle betrokken instellingen verder werken aan de voorgenomen fusie. Het project draagt de werktitel "University of the Arts Rotterdam".

2.5.2 Toekomstig Cultuurcampus

Vier Rotterdamse onderwijsinstellingen bundelen hun krachten om het kunstonderwijs een flinke impuls te geven. Vanuit een nieuwe cultuurcampus op Rotterdam-Zuid gaat de nieuwe Hogeschool voor de Kunsten, opleidingen aanbieden aan nieuwe generaties studenten.

Cultuur&Campus

De opleidingsinstellingen trekken samen met de gemeente op bij de ontwikkeling van de zogeheten Cultuur&Campus op Zuid, het Charloisse Hoofd. De locatie vergroot voor de onderwijsinstellingen de verbinding met elkaar en de stad. Op de campus komt ruimte voor kunstbeoefening, – onderwijs en -beschouwing die nergens anders op deze schaal mogelijk is. De

campus wordt de plek voor ontmoeting, onderzoek, aan onderwijs gerelateerde maatschappelijke initiatieven en culturele programmering.

Hoogwaardig internationaal georiënteerd kunstonderwijs

De krachtenbundeling van twee Rotterdamse kunsthogescholen én de samenwerking tussen de hogeschool en universiteit maken het mogelijk onderwijs aan te bieden die aansluit op de behoefte van studenten. Van vooropleiding en hoogwaardig internationaal georiënteerd bachelor- en masteronderwijs tot promotietrajecten. Uit onderzoek blijkt dat er grote behoefte is aan zo'n grote overkoepelende onderwijsinstelling. De nieuwe onderwijsinstelling gaat een betere doorstroom van hbo naar wo mogelijk maken. Naast het bachelor- en masteronderwijs is er ruimte voor gezamenlijke onderwijsprogramma's en combinaties van opleidingen in het hbo en wo. De EUR voegt academisch onderwijs en onderzoek toe in de nieuwe kunstinstelling. Door het samenbrengen van beeldende en uitvoerende kunst, design en wetenschap ontstaan nieuwe perspectieven en kruisbestuiving in onderwijs en onderzoek. Niet alleen in Rotterdam maar ook nationaal en internationaal.

Het beoogde masterplan is niet in 2022, maar begin 2023 opgeleverd. Met het masterplan wordt de basis gelegd voor stappen in de daadwerkelijke renovatie van de beoogde locatie. In de tussentijd is wel, d.d. 1 oktober 2022, het contract (Grant Agreement) ingegaan met de Europese Commissie (EC) ten behoeve van pilot "Cultuur&Campus Putselaan" als onderdeel van het programma Horizon (Cultuur&Campus). Aanleiding was de oproep eind 2020 om de klimaatdoelstellingen van de Europese Green Deal te koppelen aan sociale en culturele innovatie in Europa. De aanvraag kwam als winnaar uit de bus. In 2022 is een start gemaakt om de samenwerking, zoals beoogd op de toekomstige Cultuur&Campus, vorm te geven. Het is een samenwerking tussen de officiële Cultuur&Campus-partners, aangevuld met de TU Delft, ELIA en vertegenwoordigers van lokale partijen (bewoners, ondernemingen).

2.6 Maatschappelijke thema's

2.6.1 Kansengelijkheid door studentenwelzijn via Student Life

Codarts is zich met het oog op gelijke kansen bewust van de gelijkwaardigheid van alle studenten. Codarts als hogeschool onderstreept de noodzaak voor een inclusieve organisatie waarin iedereen kan studeren en tot bloei kan komen, juist ook als de startpositie niet voor iedereen gelijk is. Codarts heeft daarbij specifiek oog voor studenten die extra steun nodig hebben om in onze samenleving hun weg te vinden. Het betekent dat Codarts zich actief inspant om studenten daarin te ondersteunen en weerbaarder te maken. Student Life is daarbij een zeer belangrijke schakel.

Onderwijsprogramma Student Life

Een carrière in de podiumkunsten is zwaar. Men moet het moordende tempo van repetities en optredens vol kunnen houden. Daarnaast blijkt uit cijfers van het RIVM (2021) dat de mentale gezondheid van studenten in het hoger onderwijs ernstig onder druk staat en vraagt om een integrale aanpak gericht op preventie, vroegsignalering en begeleiding van studenten. Een focus op welbevinden en persoonlijke ontwikkeling zijn essentieel in de verdere ontplooiing van de individuele talentvolle studenten tot uitvoerend kunstenaars en individuen die binnen hun eigen mogelijkheden excelleren. Codarts besteedt al ruim tien jaar aandacht aan deze aspecten met het vernieuwende onderwijsprogramma "Student Life".

Voor de inspanningen die Codarts met het programma de afgelopen jaar heeft verricht, is erkenning gekomen vanuit het Ministerie van OCW. Uit handen van de minister is de Nederlandse Hogeronderwijspremie op 12 mei 2022 in ontvangst genomen. Deze prijs wordt jaarlijks uitgereikt voor vernieuwende onderwijsprogramma's aan instellingen binnen het hoger onderwijs. Een kroon op het werk van het inmiddels 10-jarig bestaan van het programma, en daarmee de afdeling.

Pijler Onderwijs

In 2022 is gezondheid en welzijn een logisch en integraal onderdeel van de curricula bij alle bacheloropleidingen van Codarts. De laatste in de rij was Docent Muziek en ook hier krijgen de studenten theorie- en praktijklessen over het optimaliseren van hun gezondheid in relatie tot de beroepspraktijk. Het doel is de studenten meer bewust te maken van mentale en fysieke aspecten die belangrijk zijn bij het maken van muziek en het leveren van topprestaties. Dergelijke programma's bestaan al bij de andere opleidingen bij Codarts.

Studenten van de muziekopleidingen hebben de mogelijkheid ook een minor te volgen op het gebied van mindfulness, yoga, Alexander Techniek en pilates voor musici. Naast de verplichte vakken krijgen de studenten ook de mogelijkheid deel te nemen aan niet curriculaire workshops, trainingen en cursussen zoals het al jaren populaire Mindfulness for Performers, Alexander Techniek en studievaardigheden. Zoals de landelijke cijfers van het Trimbos Instituut al aangaven, ervaren bijna alle studenten stress en ruim de helft heeft ook last van prestatiedruk. Student Life heeft dan ook extra ingezet op mentale gezondheid (zie ook paragraaf over de KWAF en NPo). Eén van de workshops was de zogenaamde Maskerclass waarin op een interactieve wijze in een veilige setting het thema depressie bespreekbaar werd gemaakt voor zowel studenten als studieloopbaanbegeleiders.

Student Life draagt ook bij aan de deskundigheidbevordering van studieloopbaanbegeleiders, docenten en management op het gebied van studentenwelzijn. In verband met de groeiende behoefte vanuit docenten, management en studieloopbaanbegeleiders aan meer praktische kennis over hoe je eerste hulp kunt bieden aan studenten met (beginnende) psychische problemen, heeft Codarts een Mental Health First Aid training georganiseerd (zie ook verantwoording NPo). De gevolgen van diverse crises op zowel studenten als medewerkers is voelbaar. Om meer kennis op te doen over hoe hiermee om te gaan, vond voor het management een lezing plaats over de invloed van crises op het brein, gegeven door dr. Inge Merkelbach van het Rotterdamse BIG'R Instituut. Bovendien is een workshop gegeven aan studieloopbaanbegeleiders over het signaleren en begeleiden van middelenmisbruik onder studenten in samenwerking met Youz Rotterdam. De jaarlijkse heidag met de gehele afdeling stond in het teken van verbinding en hoe we de doelgroep het best kunnen bereiken in de communicatie.

Pijler Ondersteuning

Alle studenten kunnen laagdrempelig gebruik maken van de voorzieningen van het Performing Arts Health Centre. Het health centre bestaat uit een multidisciplinair team van fysiotherapeuten, (GGZ-)psychologen, health coaches, bewegingswetenschappers, logopedist, (sport)diëtist en een performance coach. Door de impact van COVID-19 op de mentale gezondheid is in 2022 het aanbod uitgebreid met OpenUp, een online platform dat toegang biedt tot erkende psychologen.

De uitbreiding van het fysiotherapie spreekuur is ook in 2022 verlengd om te kunnen blijven voorzien in de groeiende vraag mede als gevolg van de coronacrisis. Een verdere ontwikkeling is gemaakt in de fysieke screening die sinds 2021 wordt aangeboden aan alle eerstejaarsstudenten van de vakgroepen strijkers Klassieke Muziek (bachelor). Een speciale workshop is toegevoegd aan dit preventieve programma om deze studenten praktische tools te geven op het gebied van blessurepreventie en prestatieverbetering. Verder is vanuit het decanaat extra ondersteuning geboden aan nieuwe studenten op het gebied van huisvesting. Een speciale housing coordinator is hiervoor op projectbasis ingezet.

Ondersteuning wordt ook via andere manieren geboden, zoals laagdrempelige informatievoorziening, voorlichtingsbijeenkomsten en online media, zoals: Sharepoint, de website, Instagram. Ook de bestendinging en uitbreiding van het extern medisch netwerk heeft in 2022 opnieuw geleid tot additionele huisartsenpraktijken waar studenten zich kunnen aanmelden.

Pijler Onderzoek

Student Life werkt nauw samen met de onderzoekers van het lectoraat Performing Arts Medicine. Naast het al acht jaar lopende onderzoeksprogramma Student Life-monitor, waarmee studenten maandelijks een vragenlijst invullen over hun fysieke en mentale gezondheid, zijn andere ontwikkelingen geweest waaronder het performance lab. Het lab is een veilige, virtuele leeromgeving waarin studenten onder meer audities voor een klassiek orkest kunnen oefenen. In 2022 (en 2023) zijn nog eens vijf andere simulaties ontwikkeld waaronder die voor het veilig leren presenteren in het openbaar.

Beleidsontwikkeling op het gebied van gezondheid en welzijn is belangrijk voor een goede borging hiervan binnen de instelling. Student Life ontwikkelt, optimaliseert en past beleid, al dan niet in een adviserende rol, aan rekening houdend met (landelijke) richtlijnen, gestelde kwaliteitsnormen en (juridische) kaders. Voorbeelden hiervan zijn Mpox, gevolgen COVID-19, middelenbeleid en zorgwekkend gedrag van studenten.

Overig

Student Life is tevens goed vertegenwoordigd binnen diverse gremia dat te maken heeft studentenwelzijn, zowel regionaal (gemeente Rotterdam, GGD Rotterdam-Rijnmond, GGZ) en andere hoger onderwijsinstellingen in de stad, landelijk en internationaal. Het hoofd van de afdeling Student Life is sinds de start actief betrokken in de stuurgroep van het Landelijk Netwerk Studentenwelzijn samen met zes andere hogeronderwijsinstellingen. De stuurgroep schets kaders voor het landelijk netwerk studentwelzijn, zorgt voor de vormgeving van de netwerkbijeenkomsten (inhoudelijke kennisdeling) en signaleert knelpunten en agendeert via VSNU en VH als spreekbuis richting het Ministerie van OCW. In het kader van kennisdeling is Student Life tevens goed vindbaar op websites als kennisbankstudentenwelzijn.nl Op deze manier draagt Codarts actief bij aan het verbeteren van studentenwelzijn op landelijk niveau.

2.6.2 Lessen COVID-19 tot nu

In 2022 zijn de maatregelen na een harde lockdown stapsgewijs door de Rijksoverheid versoepeld. De laatste kabinetsmaatregelen zijn in maart 2022 komen te vervallen. Twee jaar lang dicteerde de coronapandemie het onderwijs van Codarts en dat heeft diepe sporen bij studenten, docenten en werknemers nagelaten. Codarts mocht als uitzondering voor het praktijkonderwijs, fysiek onderwijs op locatie aanbieden. De hogeschool is voortvarend geweest met het faciliteren van een veilige leer- en werkomgeving en het bieden van mentale en fysieke ondersteuning voor studenten, docenten en werknemers. Enkele voorbeelden zijn de Covid-nieuwsbrief, de mailbox Covid Support voor alle coronagerelateerde vragen, laagdrempelige psychologische ondersteuning via OpenUp, de Corona Coping Toolbox en het document Covid-19: FAQ voor studenten.

Studenten konden daarnaast tijdens de lockdowns (online) gebruik blijven maken van de diensten van Student Life. Gedurende de coronapandemie werkte Codarts nauw samen met de GGD Rotterdam-Rijnmond en collega's van andere instellingen in de omgeving. Ook het onderwijs heeft tijdens de coronapandemie in rap tempo een online omgeving opgezet en lessen gedigitaliseerd zodat onderwijs voor iedereen beschikbaar was. Alle kennis die is opgedaan tijdens de pandemie wordt toegepast in de blended learning omgeving van Codarts.

2.6.3 Incubator

Incubator wordt uitgebreid behandeld bij het onderdeel Kwaliteitsafspraken ho 2019-2024.

2.6.4 Profileringsfonds & Codarts Corona Noodfonds

Gedurende de coronapandemie kwam een aantal studenten in financiële problemen; dit waren met name studenten die niet (meer) terug konden vallen op (financiële) steun van familie en/of geen mogelijkheden hadden gebruik te maken van regelingen vanuit de Rijksoverheid, gemeente

of overheidsinstanties als DUO. Voor velen vielen daarnaast hun inkomsten uit werk, veelal het geven van concerten of lessen of baantjes in de horeca, onder ander als gevolg van de opeenvolgende coronamaatregelen, volledig weg.

Voor deze studenten was ook in 2022 het Codarts Corona Noodfonds (CCN) beschikbaar (opgericht in 2020). Dit noodfonds is in eerste instantie bedoeld voor studenten die door de coronacrisis een aanzienlijke inkomstenderving hebben ondervonden. Omdat er geen bekostigingsgelden gebruikt mogen worden voor deze vorm van steun aan studenten, is Codarts als hogeschool beperkt in de mate waarin extra ondersteuning gegeven. Het fonds verwierf financiële middelen van particulieren en niet-overheidsinstanties; daardoor kwamen de toekenningen uit het CCN niet uit de Rijksbijdrage middelen, noch uit de geïnde collegegelden, maar uit private middelen. In 2022 is geen beroep gedaan op het profileringsfonds van Codarts.

PRAKTIJKGERICHT ONDERZOEK

3.1 Inleiding

Codarts is stevig ingebed in Rotterdam, staat bij uitstek midden in de onderwijs- en maatschappelijke praktijk en trekt studenten van ver over de landsgrenzen. In de mondiaal georiënteerde en geïnspireerde onderwijsomgeving neemt het Codarts-onderzoek een belangrijke plaats in. Het onderzoek draagt bij aan de ontwikkeling van studenten, docenten en medewerkers, de innovatie van het kunstonderwijs en vernieuwing van het werkveld.

3.2 Strategie en visie

De missie van Codarts is het opleiden van talentvolle dansers, musici en circusartiesten tot betrokken en inspirerende kunstenaars, leiders en coaches. Een onderzoekende houding is hierbij onontbeerlijk en daarom komt dit terug in één van de zes begrippen die samen de Codarts-visie vormen, namelijk: onderzoekend. Met “onderzoekend” wordt bedoeld dat Codarts een onderzoekende gemeenschap vormt waarin gedachten en vragen worden uitgewisseld, gewogen en ontwikkeld. Dat gebeurt in constante samenwerking tussen lectoren, docenten, studenten en externe partijen. De missie en visie van Codarts komen terug in het onderzoeksprofiel van Codarts Research, dat als volgt is gedefinieerd: “*Codarts Research richt zich op praktijkgericht onderzoek binnen de podiumkunsten, kunsteducatie, danstherapie en muziektherapie*”. De volgende voorbeelden laten zien hoe missie en visie in het verslagjaar strategisch werden uitgewerkt.

Cultuur&Campus

In het kader van de strategische voorbereidingen voor Cultuur&Campus heeft een team van onderzoekers van de Willem de Kooning Academie (WdKA), Hogeschool Rotterdam (HR) en Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) en Codarts de uitgangspunten voor een gezamenlijke onderzoeksagenda opgesteld. Het onderzoek zal een domeinoverstijgend en interdisciplinair karakter dragen. In de fase van vraagarticulatie zullen de bewoners van Rotterdam-Zuid actief worden betrokken.

Nieuwe lector aangesteld

In de door het vertrek van Micha Hamel ontstane vacature zorgt Codarts met de benoeming van prof. dr. Rachel Beckles Willson per 1 december 2022 voor continuïteit op de programmaliijn Performance Practice. Van het lectoraat *Intercultural Performing Arts* wordt een belangrijke impuls verwacht op het gebied van Artistic Research. Beckles Willson combineert de functie bij Codarts met die van bijzonder hoogleraar aan de Universiteit Leiden (ACPA).

Zichtbaarheid onderzoek vaktherapie vergroot

Om de onderzoeksactiviteiten rond muziek- en danstherapie beter zichtbaar te maken is het associate lectoraat Arts & Health ingesteld. Het associate lectoraat valt onder het lectoraat Performing Arts Medicine.

Implementatie zorgplichten Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit (NGWI)

De Commissie Wetenschappelijke Integriteit van zeven mono-sectorale kunsthogescholen werd opgericht. Hiermee heeft Codarts een officiële klachteninstantie die, samen met de Vertrouwenspersoon WI, toeziet op de bescherming van de principes van integer onderzoek. Uiteraard staat de oprichting van de commissie niet op zichzelf want een duurzame onderzoekscultuur vraagt om samenwerking met alle betrokken actoren, ook die van het onderwijs en de ondersteunende diensten.

CASE

Codarts werd uitgenodigd om deel te nemen aan de programmaraad van CASE - Centre for Arts & Sciences Education. CASE doet praktijkgericht onderzoek op twee thema's: vakoverstijgend onderwijs op het snijvlak van kunst, wetenschap en technologie en sociaal engagement.

Lector Noordegraaf Eelens benoemd als hoogleraar

Codarts Lector Liesbeth Noordegraaf Eelens is benoemd tot hoogleraar bij Erasmus School of Philosophy, met de leeropdracht Transformatief Academisch Onderwijs. Ze heeft op 25 maart 2022 haar ambt aanvaard middels het uitspreken van haar oratie.

Comenius Leadership Fellow

Het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO) en de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) hebben besloten de landelijke Comenius Leadership Fellow beurs 2022 toe te kennen aan Codarts lector Janine Stubbe. Deze beurs voor ervaren professionals in het hoger onderwijs wordt aangeboden door de Minister van OCW. De beurs omvat het lidmaatschap van het landelijke Comenius Leadership Fellow-netwerk en een prijs van € 500.000, te besteden aan het doorvoeren van een onderwijsinnovatie. Het bedrag zal besteed worden aan verdere onderbouwing van de onderzoeks- en onderwijsactiviteiten op het thema studentenwelzijn.

Nederlandse Hoger Onderwijspremie

Het evidence based onderbouwde Codarts programma Student Life heeft de Nederlandse Hogeronderwijspremie ontvangen. Het Codarts programma bestaat uit drie pijlers (zie pagina 26). Het programma richt zich op het verbeteren van het fysieke en mentale welzijn van studenten in de podiumkunsten. Alle eerste-, tweede- en derdejaars van de circus-, muziek- en dansopleidingen nemen deel aan het programma. Het programma is inmiddels ook overgenomen door andere organisaties. Deze prijs is een erkenning voor vernieuwing van het onderwijs op universiteiten en hogescholen en is ook bedoeld als belangrijk teken van waardering voor onderwijsteams die een topprestatie leveren. Daarnaast is het een stimulans voor docenten om te blijven werken aan onderwijsinnovatie en kennisdeling.

3.2.1 Bijdrage kennisontwikkeling strategische onderzoeksagenda

Codarts kende in 2022 de volgende lectoraten:

Lectoraat	Namen lectoren	Korte omschrijving lectoraat (link naar website Codarts)
Performing Arts Medicine	Dr. Janine Stubbe	www.codarts.nl/onderzoek/codarts-research/lectorat-performing-arts-medicine/performing-arts-medicine/
Transdisciplinary Education Innovation	Prof. dr. Liesbeth Noordegraaf-Eelens	www.codarts.nl/onderzoek/codarts-research/lectorat-transdisciplinary-education-innovation/transdisciplinary-education-innovation/
Intercultural Performing Arts	Prof. dr. Rachel Beckles Willson	www.codarts.nl/onderzoek/codarts-research/lectorat-intercultural-performing-arts/intercultural-performing-arts/

Met deze lectoraten draagt Codarts structureel bij aan kennisontwikkeling op de volgende onderzoeksthema's uit de strategische onderzoeksagenda:

Onderzoeksthema	Lectoraten
Gezondheid en Welzijn	Lectoraat Performing Arts Medicine + associate Lectoraat Arts & Health
Onderwijs- en talentontwikkeling	Lectoraat Transdisciplinary Education Innovation
Veerkrachtige samenleving: in de wijk stad en regio	Lectoraat Performing Arts Medicine + associate Lectoraat Arts & Health
Sleuteltechnologieën en duurzame materialen	Lectoraat Performing Arts Medicine + associate Lectoraat Arts & Health
Kunst en de creatieve industrie	Alle lectoraten + associate lectoraat

3.2.2 Integratie in het kennisecosysteem

Het onderzoek van Codarts is geworteld in de regio Rotterdam. De samenwerking wordt vaak kleinschalig, op projectbasis, gestart. Hierdoor kan in kleine projecten getoetst worden wat de werkzame factoren zijn, voordat grootschalig wordt opgeschaald. Inmiddels heeft dit geleid tot een aantal toonaangevende samenwerkingsverbanden. Onderstaand zijn drie aansprekende voorbeelden weergegeven van deze regionale samenwerking:

1. Het Rotterdam Arts and Sciences Lab is het overkoepelende voorbeeld van de samenwerking binnen de regio. Codarts werkt hier nauw samen met de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) en met de Willem de Kooning Academie (WdKA)/Hogeschool Rotterdam (HR) op het gebied van (transformatie) onderwijs en onderzoek.
2. Vernieuwende oplossingen voor complexe maatschappelijke vraagstukken vragen om innovatiekracht over de grenzen van disciplines heen. Cultuur&Campus is ontstaan vanuit een partnerschap. Op dit moment wordt deze samenwerking uitgebreid met andere koplopers op het gebied van cultuur, wetenschap en innovatie. Samen ontwikkelen zij vernieuwende oplossingen voor uitdagingen waar steden over de hele wereld mee kampen. Daarbij wordt een volgende generatie stadmakers opgeleid. Het gaat om vragen als: "Hoe blijven we fijn en gezond samenleven op een klein oppervlak?" En: "Hoe kunnen we begrippen als circulair en duurzaam inbouwen in een stedelijke omgeving die productief blijft?" En, niet minder belangrijk: "Hoe voorkomen we dat mensen in de schulden raken?"
3. Feyenoord: In het RAAK-PRO project "Big data" en blessurepreventie is domeinoverstijgend gewerkt aan het voorkomen van blessures binnen de sport en de podiumkunsten. Uiteindelijk heeft dit geleid tot een samenwerking tussen Codarts en Feyenoord, waarbij de gezondheidsmonitor van Codarts ingezet is om de fysieke en mentale gezondheid te monitoren van voetballers uit de jeugdelftallen en het eerste en tweede team van Feyenoord.

Formele samenwerkingsovereenkomsten zijn behulpzaam om integratie in het kennisecosysteem te bevorderen. Codarts kende in 2022 vijf lopende samenwerkingsovereenkomsten op het gebied van praktijkgericht onderzoek:

- De dubbelaanstelling van prof.dr. Liesbeth Noordegraaf-Eelens bij Codarts (als lector) en bij de Erasmus Universiteit Rotterdam (HL aan de Erasmus School of Philosophy)
- De dubbelaanstelling van dr. Janine Stubbe bij Codarts (als lector en hoofd research) en bij het Erasmus Medisch Centrum (UHD, afdeling Huisartsgeneeskunde)
- De dubbelaanstelling van prof.dr. Rachel Beckles Willson bij Codarts (als lector) en bij de Universiteit Leiden (als bijzonder hoogleraar Intercultural Performing Arts)
- Het convenant in het kader van Rotterdam Arts and Sciences Lab (RASL)
- Het convenant in het kader van Cultuur&Campus

Hier volgen drie voorbeelden van succesvolle samenwerking met kennispartners:

- In het kader van de Erasmus+-aanvraag is dit jaar gewerkt aan een bundel op het gebied van transdisciplinair onderwijs, een *code of conduct* voor het werken met stakeholders, een onderwijsmodule en een transdisciplinaire benadering van onderwijs door docenten. De kennispartners die hieraan meewerkten waren de RASL-partners, Roskilde University, Zurich University of the Arts, Moholy Nagy University Budapest, School of Art and Design en TU-Dublin.
- In het kader van het DOPODO-project is samengewerkt met een zorginstelling in het vormgeven van een studentenproject. De samenwerking is succesvol omdat de verbinding tussen onderwijs, onderzoek en praktijk op een passende wijze werd vormgegeven, waarbij de betekenis van kunst voor mensen die in zorginstellingen leven werd belicht.
- Het lectoraat Performing Arts Medicine werkt structureel samen met meer dan 15 partners uit de wetenschap en het werkveld. De Performing artist and Athlete Health Monitor (PAHM) van Codarts wordt bijvoorbeeld gebruikt voor het monitoren van de gezondheid van dansers bij zeven Duitse dansgezelschappen, van studenten van de Academie Lichamelijke Opvoeding (ALO) Den Haag, van studenten Verpleegkunde aan de Hogeschool Rotterdam en dansstudenten van ArtEZ. Het succes wordt bepaald doordat alle stakeholders hetzelfde doel nastreven, namelijk het optimaliseren van de gezondheid van hun doelgroep. Verder is de tool enorm gebruiksvriendelijk, omdat het ontwikkeld is met input van alle stakeholders.

Vanuit het perspectief van de onderzoeksstrategie zijn daarnaast de volgende duurzame samenwerkingsverbanden vermeldenswaard:

- Het PErforming artist and Athlete Research Lab (PEARL)
- Het zitting nemen in KenVaK, onderzoeksplatform voor vaktherapie. Deelname projectgroep onderzoeksagenda vaktherapie.
- Het zitting nemen in het Center of Expertise Arts & Education van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten

Codarts organiseert sinds een aantal jaren haar eigen onderzoekscongres: het Codarts Research Festival. Dit festival ontwikkelt zich meer en meer tot hét podium voor de verbinding van Codarts onderwijs en onderzoek. Op 17 maart 2022 vond de zesde editie van het festival plaats. Alle opleidingen waren vertegenwoordigd in de vorm van een keynote. Daarnaast waren, vanuit de verschillende opleidingen, 6 studenten geselecteerd voor de Codarts Research Student Award. PhD- en Research Fund onderzoek kon worden bekeken op een videokanaal.

3.3 Inkomsten lectoraten

Aard van de gerealiseerde inkomsten voor onderzoek in 2022		Gerealiseerde inkomsten in 2022
1	Inkomsten onderzoek 1 ^e geldstroom*	€ 810.920,71
2	Inkomsten 2 ^e geldstroom*	€ 364.065
3	Inkomsten 3 ^e geldstroom*	
4	Overige middelen voor onderzoek die niet vallen onder voornoemde categorieën	
	Totaalbudget voor praktijkgericht onderzoek	€ 1.174.985,71

3.4 Duurzaamheid

3.4.1 Kwantitatieve verduurzaming en uitbreiding

Personele inzet

Categorie	Totaal aantal (N)	Totaal aantal fte's gemiddeld op jaarbasis
Lectoren	3	1,5
Onderzoekers en docent-onderzoekers	10	4,47
Aantal kandidaten professional doctorate (vanaf 2023)	n.v.t.	n.v.t.
Promovendi	8	2,4
Postdocs	1	0,8
Onderzoeks-ondersteuning	2	2
Totaal onderzoekspersoneel	24	11,2 fte
Aanstelling lectoren	Percentage lectoren met vaste aanstelling: 33%	Percentage lectoren met tijdelijk contract: 67%
Gemiddelde omvang aanstelling lector aan de hogeschool (in fte)	0,5	
Aantal lectoren met een <u>dubbelaanstelling</u> bij bedrijfsleven, universiteit of ander instituut	3	

3.4.2 Kwalitatieve verduurzaming en uitbreiding

Brancheprotocol Kwaliteitszorg Onderzoek (BKO): Naam gevisiteerde onderzoekseenheid	Beoordeling op de 4 standaarden	Eindbeoordeling	Samenvatting belangrijkste aanbevelingen of andere opmerkingen waar relevant
Codarts Research	Goed	Goed	n.v.t.

Codarts neemt deel aan verschillende landelijke onderzoeksnetwerken, zoals: het HON, het LNKO en het Netwerk Kwaliteitszorg Onderzoek Mono-KUO. Op het gebied van "Open Science" kan worden vermeld dat de hogeschool heeft ingestemd met deelname aan Publinova. Wetenschappelijke artikelen worden zoveel mogelijk open acces gepubliceerd. Het lectoraat Performing Arts Medicine en het associate lectoraat Arts & Health maken voor dataopslag gebruik van STACK-cloudopslag. Bestanden zijn dan opgeslagen op Nederlandse servers en versleuteld met een 256-bit AES-sleutel.

Op verschillende manieren droeg Codarts Research bij aan de verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt en tussen praktijkgericht onderzoek en onderwijs. Hier volgen drie voorbeelden:

- In het kader van de RASL Summer Studio, vanuit Codarts geïnitieerd door Arlon Luijten, is dit jaar samengewerkt met Rotterdams Weerwoord, gemeente Rotterdam, Blue 21 en Marin. Het thema van de Summer Studio was "Water". De samenwerking is succesvol omdat vanuit de partners de wens kwam om de samenwerking voor te zetten. Mede hierdoor zal het format van de Summer Studio volgende jaar worden aangepast. De maatschappelijke partners gaven aan dat de Summer Studio een extra dimensie geeft aan de wijze waarop zij zelf naar hun werk kijken.

- Samenwerking met De Nieuwe Nachtegaal, huis in de wijk en danstherapeute Louise Klaverweide. Onderzoek naar effecten van een wijkgericht danstherapie-aanbod voor mensen met aanhoudende lichamelijke klachten. De samenwerking was succesvol omdat partners voortzetting van het project ondersteunen, de gebruikers een meerwaarde ervaren van onderzoek voor het aanbod aan gezondheidsondersteunende activiteiten, voor studenten de gelegenheid was geschapen om onderzoek in de praktijk te verrichten en tevens een perspectief op hun toekomstige beroep te verwerven.
- Codarts is de enige kunsthogeschool in Nederland en de enige hogeschool in Nederland met een evidence-based studentenwelzijn programma. Het programma werkt omdat er minder uitval is onder studenten door fysieke en mentale gezondheidsklachten. Het programma is succesvol, omdat studenten, docenten, de afdeling Student Life en onderzoekers nauw samenwerken bij het opzetten, monitoren en evalueren van programmaonderdelen (zie ook pagina 36).

Codarts heeft in 2022 haar functiehuis geactualiseerd. De effecten zijn per 1 januari 2023 geïmplementeerd voor de medewerkersfuncties. De managementfuncties worden in 2023 meegenomen. Voor een overzicht van de activiteiten in het kader van het stimuleren van inclusie, wordt verwezen naar pagina 49.

Om het onderzoekspersoneel te professionaliseren werden regelmatig activiteiten ondernomen. Medewerkers kunnen jaarlijks een aanvraag indienen bij het Research Fund om zo hun onderzoeksvaardigheden te vergroten. Verder verstrekt Codarts een aantal promotiebeurzen. De lectoren zien toe op het trainingsniveau van de aangesloten onderzoekers en kunnen aanvullende scholing adviseren. Daarnaast wordt in de programmacommissie onderzoek (pco) regelmatig aandacht gevraagd voor het volgen van trainingen op het gebied van bijvoorbeeld de NGWI en opgeroepen deel te nemen aan congressen en symposia over (artistiek) onderzoek. Deze pco bestaat uit de lectoren, (postdoc)onderzoekers en vertegenwoordigers van de opleidingen. De pco agendeert beleidsmatige onderwerpen zoals: profiel nieuwe lector, subsidieaanvragen en partnerships, evaluatie en programmering Research Fund en het Codarts Research Festival.

BESTUUR EN GOVERNANCE

4.1 Verslag Raad van Toezicht 2022

De Raad van Toezicht (RvT) ziet toe op een adequate besturing van Codarts en concentreert zich hierbij op de realisatie van de doelstellingen van de hogeschool in onderwijs en onderzoek, de kwaliteitszorg, de strategievorming en het gevoerde beleid, de daaruit voortvloeiende resultaatontwikkeling en de financiële situatie. Onderdeel hiervan is het toezicht houden op de rechtmatige verwerving en doelmatige besteding van middelen. De RvT vindt het belangrijk om via diverse kanalen betrokken te zijn bij de hogeschool. De leden bezoeken daarom regelmatig (online) voorstellingen en bijzondere gelegenheden om de sfeer en de vitaliteit van de instelling te proeven en voeling te houden met medewerkers en studenten. Ook laat de Raad zich op gezette tijden informeren over de stand van zaken met betrekking tot besteding van (extra) middelen voor de hogeschool, zoals de middelen voor de kwaliteitsafspraken, de middelen vanuit het Nationaal Programma onderwijs of verworven onderzoeksmiddelen (beurzen, subsidies). Bij diverse gelegenheden wordt de RvT formeel of informeel geïnformeerd over het reilen en zeilen van de hogeschool. Vanzelfsprekend was het functioneren van de hogeschool tijdens de coronapandemie in de eerste maanden van 2022 een terugkerend thema.

De RvT wordt op gezette tijden op de hoogte gehouden van de stand van zaken met betrekking tot de verschillende bedrijfsadministratieve, onderwijsinhoudelijke, strategische en samenwerkingsterreinen. Ook het schriftelijke nieuwsoverzicht, 'Lopende Zaken', geeft de Raad een goed inzicht in wat er zoal gebeurt in en om Codarts. In het overzicht is onder meer aandacht voor speciale prestaties van studenten en docenten, (behaalde) accreditaties van opleidingen, lopende samenwerkingen, strategische ontwikkelingen en belangrijke gebeurtenissen zoals voorstellingen, uitvoeringen, conferenties en prijs- en beursuitreikingen.

In 2022 ontving de RvT een aantal extra nieuwsbrieven, speciaal voor de RvT, die de Raad informeren over de twee grote strategische dossiers die in 2022 veel aandacht kregen: de voorgenomen fusie met de Willem de Kooning Academie (thans onderdeel van de Hogeschool Rotterdam) en het onderwerp Cultuur&Campus.

Jaaragenda en commissies

De RvT hanteert een jaaragenda waarin de voor de RvT belangrijke agendapunten vanuit zijn wettelijke taakstelling en de controle op de naleving en handhaving van de branchecode op vaste momenten geagendeerd worden. De RvT vergaderde in 2022 viermaal regulier met het College van Bestuur (CvB); voorts sprak de RvT een aantal malen samen met het CvB over een aantal specifieke organisatorische en strategische onderwerpen, zoals de voorgenomen fusie. Als gevolg van de bestuurlijke ontwikkelingen binnen de hogeschool in de tweede helft van het jaar vergaderde de Raad van Toezicht ook negen keer informeel.

De RvT vergaderde daarnaast tweemaal met de Medezeggenschapsraad (MR) zonder de aanwezigheid van het CvB. Onderwerp van gesprek waren onder andere de kwaliteitsmiddelen (Jaarplan 2023), de genomen coronamaatregelen, de Kaderbrief 2023, Cultuur&Campus en de werkdruk. Vanwege de bestuurlijke ontwikkelingen in de tweede helft van het jaar werd tweemaal informeel gesproken met een delegatie van de MR.

Binnen de RvT is afgesproken dat indien voor de individuele leden met betrekking tot de onderwerpen op de agenda voor de vergadering sprake is van eventuele belangentegenstellingen, daar expliciet melding van wordt gemaakt. Daar was in 2022 geen sprake van, noch was er in 2022 sprake van het aangaan van transacties waarbij tegenstrijdige belangen spelen die van materiële betekenis zijn voor de hogeschool en/of voor de leden van het College van Bestuur.

In 2022 waren er binnen de RvT drie commissies actief: de Financiële Commissie (ook wel Audit Commissie), de Remuneratie en Governance Commissie en de Commissie Onderwijs, Onderzoek en Kwaliteit. Eén van de uitkomsten van de periodieke evaluatie van het eigen functioneren (met externe begeleiding) van de Raad (eind 2020/begin 2021) was het instellen van een derde commissie, de commissie Onderwijs, Onderzoek en Kwaliteit. Ook werd de werkingssfeer van de

Remuneratiecommissie uitgebreid met het onderwerp governance; zo ontstond de Commissie Remuneratie en Governance. In 2022 werden de (herziene) reglementen voor de drie commissies van de RvT vastgesteld.

Belangrijke agendapunten in de reguliere overleggen van de Raad waren: de financiële kwartaalrapportages, de Kaderbrief 2023 en de begroting 2023, de kwaliteitszorgsystematiek en accreditatie, het Bestuursverslag en de Jaarrekening 2021, onderwijsinhoudelijke ontwikkelingen, strategische allianties, onderzoek, de Codarts lectoraten, de samenstelling en het functioneren van RvT zelf, de evaluatie en de bezoldiging van de bestuurder, en een groot aantal overige zaken, waaronder de uitvoering van het plan dat Codarts opstelde voor de besteding van de beschikbare middelen uit het Nationaal Programma onderwijs. De intensieve RASL-samenwerking (RASL 2.0) en Cultuur&Campus waren ook onderwerp van gesprek. Ook sprak de Raad met het College van Bestuur geregeld over de voorgenomen fusie/de intensievere strategische samenwerking met de andere Rotterdamse hoger onderwijsinstellingen (Erasmus Universiteit Rotterdam, de Hogeschool Rotterdam). Daarbij was ook de externe programmadirecteur Fusie van tijd tot tijd een belangrijke gesprekspartner.

Specifiek moet hier de deelname van de RvT genoemd worden bij de totstandkoming en het volgen van de uitvoering van de Kwaliteitsafspraken ho 2019-2024, zoals ook bedoeld in de voorwaarden voor het verkrijgen van de middelen voor de kwaliteitsafspraken. Nanette Ritmeester neemt als RvT-lid deel aan de projectgroep Kwaliteitsafspraken. Deze projectgroep hield zich in 2022 intensief bezig met het opstellen van het Jaarplan 2023 voor de kwaliteitsmiddelen.

De financiële commissie kwam viermaal bijeen in 2022 en gaf goedkeuring aan het Bestuursverslag 2021, inclusief de continuïteitsparagraaf en de bijbehorende jaarrekening 2021. Daarnaast sprak de commissie met de externe accountant naar aanleiding van het accountantsverslag opgesteld door het accountantskantoor Van Ree Accountants. In 2017 is met Van Ree Accountants een overeenkomst gesloten voor de controle van de Jaarrekening van Codarts. Er is besloten de opdracht te continueren.

De RvT keurde medio 2022 de Kaderbrief 2023 goed, evenals eind 2022 de begroting voor het kalenderjaar 2023. De Commissie Remuneratie en Governance hield in het voorjaar van 2022 een functioneringsgesprek met de voorzitter van het CvB. Gelet op de bijzondere omstandigheden waarin de hogeschool in 2022 verkeerde met een voorgenomen fusie met de Willem de Kooning Academie (zie elders) en de ontwikkelingen rondom het Rotterdamse Cultuur&Campus, besloot de Raad van Toezicht om de voorzitter van het CvB te benoemen voor een derde termijn, die uiterlijk zou lopen tot en met de formele realisatie van de fusie.

In een gesprek met de Raad van Toezicht gaf de voorzitter van het College van Bestuur op 11 juli aan zich alsnog per 10 oktober 2022 – na twee termijnen voorzitter van het CvB geweest te zijn – te willen terugtrekken als voorzitter van het CvB van de hogeschool en niet beschikbaar te zijn voor een derde termijn. De RvT stemde hiermee in. Voor de periode tot die tijd verzorgde de voorzitter van het CvB nog wel een overdracht van de lopende dossiers.

Een gedelegeerd bestuur

De RvT heeft zo snel mogelijk een procedure gestart voor de werving van een interim CvB bestuurder/voorzitter en de leden Oosterbaan en Ripmeester hebben namens de RvT de bestuurstaken waargenomen als gedelegeerd bestuurders (statuten Codarts artikel 6.2 en artikel 10). De RvT heeft in eerste instantie een drietal managers (de bestuurssecretaris/secretaris van de RvT, het Hoofd Onderwijszaken, het Hoofd Bedrijfsvoering) verzocht om de dagelijkse gang van zaken op de hogeschool aan te sturen en de dagelijkse leiding van de instelling op zich te nemen (onder eindverantwoordelijkheid van de gedelegeerd bestuurders). Na de zomervakantie heeft de voltallige RvT met alle Codarts managers gesproken voor de start van het nieuwe collegejaar en op basis van dat gesprek een vierde persoon (het Hoofd Dans en Muziektheater) toegevoegd aan de tijdelijk dagelijkse leiding.

Werving interim-voorzitter College van Bestuur

De RvT heeft een wervingsbureau in de arm genomen om een interim-voorzitter CvB te vinden. De Renumeratie en Governance Commissie van de RvT (Els van der Plas, Laurens de Graaf) hebben met meerdere kandidaten gesproken, die door het werving en selectiebureau waren aangedragen.

Op 7 september heeft de Medezeggenschapsraad (MR) met de beoogde interim bestuurder gesproken, wat op 12 september resulteerde in een positief bericht vanuit de MR omtrent de beoogde kandidaat. Ook een delegatie van het management (de facto de managers die op verzoek van de RvT tijdelijk belast waren met de dagelijkse leiding van de hogeschool) had een 'draagvlakgesprek' met de beoogd interim bestuurder. Op 26 september werd de komst per 1 oktober 2023 van de nieuwe interim CvB-voorzitter, mevrouw Renate Eringa, aangekondigd.

Zelfevaluatie Raad van Toezicht

Op 4 november 2022 heeft de RvT een zelfevaluatie gehouden, mede op basis waarvan de RvT voorzitter Gerry Oosterbaan zich per 1 januari 2023 heeft teruggetrokken als lid van de Raad en de andere leden allen hebben uitgesproken dat zij aanblijven. Daarbij vonden de overige leden het van belang is dat ten hoogste hun lopende aanstellingstermijnen aanblijven. Het laatste in het kader van de stabiliteit en continuïteit van de governance van Codarts.

Els van der Plas heeft zich voor maximaal een jaar gecommitteerd als voorzitter tot 1 januari 2024. Daarnaast is door de Raad geconcludeerd dat de RvT uitbreiding behoeft met tenminste twee leden met profielen op respectievelijk financiën en fusie/juridisch terrein.

Samenstelling en benoemingstermijn

De Raad van Toezicht verklaart dat de leden onafhankelijk zijn volgens de daarvoor geldende criteria opgenomen in de "Branchecode goed bestuur hogescholen, november 2019" (artikel III.4.2) en dat er geen sprake is van tegenstrijdige belangen in het kader van zijn toezichthoudende rol. De RvT heeft in 2021 geen aanleiding gezien tot een wijziging van het bestuurs- en beheersreglement.

Leden van de Raad van Toezicht

De heer dr. L.J. (Laurens) de Graaf (1977), lid, Nederlands

- Burgemeester gemeente Lopik, bezoldigd, uitdien hoofde:
 - o Lid van het Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Utrecht en per 1 oktober 2022 lid van het Dagelijks Bestuur
 - o Lid van het Algemeen Bestuur Recreatieschap De Stichtse Groenlanden
 - o Lid van het bestuur Platform Utrechtse Waarden
 - o Lid van de Gebiedscommissie Utrecht West
 - o Voorzitter Aanjaaggroep LEADER Weidse Veenweiden
 - o Lid Algemeen Bestuur Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard
 - o Lid van de VNG-commissie Klimaat, Economie, Energie en Milieu (Vereniging Nederlandse Gemeenten)
 - o Ambassadeur Stichting Veteranen Lopikerwaard
- Senior docent Bestuurskunde, Tilburg Institute of Governance, Tilburg University, bezoldigd
 - o Lid van de redactie van het wetenschappelijke vakblad Bestuurswetenschappen
 - o Lid redactieraad Local Government Studies

Mevrouw drs. E.A. (Els) van der Plas (1960) lid, Nederlands

- Zakelijk Directeur Bonnefantenmuseum, Maastricht, full time, bezoldigd (tot 1 april 2022)
- Directeur Allard Pierson Museum Amsterdam, bezoldigd (per 1 april 2022)
- Lid Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur van Kunsten '92, onbezoldigd (ca. 40 uur p/j)
- Lid Raad van Advies Nederlandse organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO), bezoldigd (vacatiegeld), ca. 20 uur p/j
- Lid Raad van Advies Faculteit van Geesteswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam
- Bestuurslid Museumnacht Maastricht
- Lid Jury van de Tafel van 12, Women of the Year, Harpers Bazaar

Mevrouw drs. A.M (Nannette) Ripmeester (1965), lid, Nederlands

- Directeur Expertise in Labour Mobility B.V. (Nederland), bezoldigd
- Oprichter CareerProfessor.works (Nederland)
- Director Europe & North America, I-graduate (Verenigd Koninkrijk)
- Lid Adviesraad Alumni Association IMPAA, Erasmus Universiteit (Nederland), onbezoldigd (sinds 2016, 12 uur per jaar)
- Lid Professional Field Board European Studies, Haagse Hogeschool (THUAS Nederland), onbezoldigd (sinds januari 2018, 20 uur per week)
- Lid NAFSA Trainer Corps (Association of International Educators' Management Development), sinds 2016, en lid Commissie Training & Development (TCTDT), sinds februari 2022, (USA), onbezoldigd (ca. 40 uur per jaar)

Mevrouw mr. drs. H.L.W.M. (Irma) van den Tillaart

- Ministerie van Financiën, bezoldigd

De heer RA R. (Richard) Goldstein (PM), lid, Nederlands

- Partner PwC en voorzitter publieke sectorgroep, bezoldigd
 - o Voorzitter Board van PwC EEIG Brussels
- Lid Raad van Toezicht en voorzitter Auditcommissie stichting IDH the Sustainable Trade Initiative, onbezoldigd

Codarts hanteert de Branchecode hbo voor de benoemingstermijn voor de leden van de Raad van Toezicht. Het rooster van aftreden ziet er als volgt uit:

	Benoemd per	Einde termijn 1	Vervolgtermijn
Dhr. dr. L.J. (Laurens) de Graaf lid	01-09-2015	01-09-2019	Einde 2 ^e termijn: 31-08-2023
Dhr. drs. G. (Gerry) Oosterbaan lid; voorzitter per 15-01-2021	16-12-2010	16-12-2014	Einde (verlengde) 3 ^{de} termijn: 01-01-2023
Mevr. drs. E.A. (Els) van der Plas ³ lid	21-09-2017	21-09-2021	Einde 2 ^e termijn: 21-09-2025
Mevr. drs. A.M. (Nannette) Ripmeester lid	21-09-2017	21-09-2021	Einde 2 ^e termijn: 21-09-2025
Dhr. drs. R. (Richard) Goldstein lid	01-06-2023		
Mevr. mr. drs. H.L.W.M. (Irma) van den Tillaart lid	01-06-2023		

Raad van Toezicht commissies en hun samenstelling (per 15 januari 2021-01 januari 2023)

Financiële Commissie	Remuneratie en Governance Commissie	Commissie Onderwijs, Onderzoek en Kwaliteit
Dhr. drs. Gerry Oosterbaan, voorzitter Mevr. drs. Nannette Ripmeester, lid	Dhr. dr. Laurens de Graaf, lid Mevr. drs. Els van der Plas, lid	Dhr. dr. Laurens de Graaf, lid Mevr. drs. Nannette Ripmeester, lid

Per 1 juni 2023 is Richard Goldstein benoemd tot lid van de Raad van Toezicht en voorzitter van de Financiële Commissie (Auditcommissie). Irma van den Tillaart is per 1 juni 2023 benoemd tot lid van de Raad van Toezicht en lid van de Commissie Onderwijs, Onderzoek en Kwaliteit.

Vergoeding en evaluatie

De voorzitter van de Raad van Toezicht ontvangt een bezoldiging van € 6.000 per jaar, de leden ontvangen een bezoldiging van € 4.500 per jaar.

³ Op voordracht van de Medezeggenschapsraad van Codarts.

4.2 Verslag Medezeggenschapsraad 2022

Overlegstructuur

De Medezeggenschapsraad voerde in 2022 structureel en incidenteel overleg met allerlei lagen binnen Codarts en met belanghebbenden personen en organisaties daarbuiten. De Raad kwam zestienmaal bijeen, waarvan tienmaal als Medezeggenschapsraad, viermaal in overleg met het College van Bestuur en tweemaal in overleg met de Raad van Toezicht. Daarnaast voerde een MR-delegatie van de voorzitter met een wisselende lid tweewekelijks informeel overleg met het CvB en tweemaal per jaar met de vakbonden. De Raad heeft een dagelijks bestuur, bestaande uit de voorzitter, vicevoorzitter, secretaris en plaatsvervangend secretaris. Deze fungeerde tevens als agendacommissie ten behoeve van het structurele overleg van de Medezeggenschapsraad. Daarnaast werd de MR ondersteund door een ambtelijk secretaris. Binnen de Raad waren verder verschillende permanente commissies actief, waaronder de Financiële Commissie, Student Input, Curriculum en Studielast, Kwaliteitsafspraken ho 2019-2024, en Communicatie. Daarnaast waren er enkele werkgroepen actief waaronder de werkgroep Studieloopbaan-begeleiding, Diversiteit en Inclusie en Werkdruk. Buiten Codarts maakt de Raad deel uit van de Vereniging van Medezeggenschapsraden van Hogescholen.

Verkiezingen en facilitering MR

De Medezeggenschapsraad heeft ervoor gekozen om in 2022 vervroegde verkiezingen uit te schrijven door het in de loop der tijd grote aantal terugtrekkende leden. Daarnaast gaf dit de nieuwe Raad de gelegenheid zich in te werken in een aantal belangrijke dossiers, zoals de voorgenomen fusie. Tegenvallend was het aantal studenten dat zich verkiesbaar heeft gesteld. Eén van de taken van de nieuwe Raad zal zijn om dit aantal aan te vullen en blijvend aandacht te schenken aan de vertegenwoordiging van alle lagen in de gehele organisatie en de communicatie met de achterban.

De laatste jaren zijn er steeds meer onderwerpen bijgekomen waar naast de gangbare onderwerpen, een intensieve rol wordt verwacht zoals het werkdrukbeleid, taakbelastingsbeleid en de Kwaliteitsafspraken ho 2019-2024. De Raad heeft geconcludeerd dat het onmogelijk was binnen de vigerende faciliteringsregeling om deze taken naar behoren uit te voeren. De Medezeggenschapsraad heeft het bestuur een voorstel gedaan voor een herziening van de faciliteringsregeling. Het bestuur is akkoord gegaan met de verdubbeling van het aantal uren.

Werving interim-voorzitter College van Bestuur

In 2022 is een nieuw College van Bestuur ad interim aangesteld. In de overgangsfase van oud, naar nieuw bestuur heeft de Medezeggenschapsraad een bemiddelende houding aangenomen. Het doel was om personeel met elkaar in contact te brengen, zich gehoord te laten voelen en tegelijkertijd kritisch naar het functioneren van Codarts als geheel te kijken. De Raad heeft deze gelegenheid aangegrepen om een advies over de bedrijfsstructuur en -cultuur van Codarts uit te brengen.

Kwaliteitsafspraken ho 2019-2024; Nationaal Programma onderwijs

De Medezeggenschapsraad heeft in 2022 een advies aan het College van Bestuur uitgebracht om de verantwoording van de verschillende projecten inzichtelijker te maken. Dit gold voor zowel de uitvoering van de projecten, de realisatie als de financiële verantwoording. Het advies is door het bestuur overgenomen.

Voor meer gedetailleerde verslaglegging verwijst de Raad naar het onderdeel Kwaliteitsafspraken ho 2019-2024.

De Medezeggenschapsraad heeft in 2022 het plan voor besteding van de NPo-middelen goedgekeurd. Bij de opstelling van het plan is de MR geraadpleegd en heeft een aantal suggesties kunnen doen. De inhaallessen en psychische bijstand voor studenten stonden hierin voorop.

Voor meer gedetailleerde verslaglegging verwijst de Raad naar het onderdeel Nationaal Programma onderwijs.

Begroting 2023 en OER

Zoals elk jaar, heeft de Medezeggenschapsraad zich in 2022 weer gebogen over de terugkerende onderwerpen in de besluitvormingscyclus, zoals kaderbrief en begroting, de onderwijs- en examenregeling (OER) en de jaarplanning. Ook heeft de financiële commissie van de Raad zich meerdere malen laten informeren en voorlichten over de financiële huishouding. Na een aantal kritische vragen is ingestemd met de hoofdlijnen van de Kaderbrief 2023 en de begroting.

Ook werd in het voorjaar de OER 2022-2023 goedgekeurd. De Raad is hierover in vergelijking met voorgaande jaren tijdig geïnformeerd. Naar aanleiding van de vorige cyclus zijn hierover concrete afspraken gemaakt opdat de Raad zich grondig kon voorbereiden. De Raad heeft de uitdrukkelijke wens uitgesproken structureel tijdig te worden geïnformeerd op alle van belang zijnde dossiers. Afgesproken werd, dat de MR daarnaast in de toekomst wordt betrokken bij de jaarplanningen en dat de informatievoorziening vanuit de College van Bestuur naar de Raad zal worden geïntensiveerd.

Activiteiten Medezeggenschapsraad

Een tal van onderwerpen is in 2022 aan bod gekomen, waaronder: de nieuwe opbouw van het curriculum voor Muziek, de incubator en de examenplanning. Over dit laatste onderwerp heeft de Medezeggenschapsraad een advies uitgebracht. Inmiddels is er begonnen aan het naar voren halen van de examenplanning, een uitdrukkelijke wens van de studenten.

Sinds 2019 heeft een lid van de Raad vast zitting in de instellingscommissie werkdruk. Onder ander naar aanleiding daarvan zijn een aantal praktische trainingen ontwikkeld en de mogelijkheid om via Open Up met een psycholoog te communiceren. In 2022 is op deze basis voortgebouwd. Daarnaast heeft een student-lid van de Raad zitting in de instellingscommissie "Diversiteit en Inclusie" met als doel inclusiviteit in de gehele organisatie te vergroten. Respect voor elkaar en veiligheid voor iedereen was een belangrijk onderwerp voor de Medezeggenschapsraad. Enkele leden van de Raad hebben deelgenomen in de klankbordgroepen ten behoeve van de planvorming van de Cultuur&Campus.

Op het gebied van instellingsbeleid werden onder meer onderwerpen als werkdruk, het functiehuis, de inzet van DI-uren, de managementstructuur, en het thuiswerkbeleid door de Medezeggenschapsraad onder de loep genomen en besproken met het bestuur.

De Medezeggenschapsraad heeft ten behoeve van het ontwikkelen van een weloverwogen oordeelsvorming regelmatig contact met de afdeling Kwaliteitszorg om zich structureel op de hoogte te brengen van resultaten van Evasys enquêtes, de NSE en het medewerkerstevredenheidsonderzoek. Ook is er begonnen aan de dossiers van de fusie en de Cultuur&Campus.

De MR vindt het van het grootste belang om signalen uit de organisatie – en vooral ook vanuit de studenten – onder de aandacht te brengen bij het College van Bestuur en het management. In 2022 is de Medezeggenschapsraad begonnen om de contacten met de studentenpanels te verbeteren, om beter op de hoogte te zijn wat er bij de studenten leeft. Dit heeft geresulteerd in een maandelijkse input vanuit de studentenpanels.

In 2022 is een begin gemaakt met het leggen van contacten met organisaties buiten Codarts, zoals Medezeggenschapsraden van andere kunsthogescholen. Belangrijk is dat dit in 2023 verder wordt uitgebouwd.

Tenslotte

Net zoals vorig jaar bleef de zichtbaarheid van de Medezeggenschapsraad een verbeterpunt. De ruimere facilitering van de Raad betekent, dat hier nu tijd voor vrij gemaakt kan worden. Net zoals

in 2022 zullen onderwerpen als curriculum-vernieuwing, functiehuis en studentenzaken de aandacht hebben. De voorgenomen fusie zal veel aandacht vragen evenals het onderhouden van contact met de achterban. Het directe contact met studenten, docenten en stafleden blijft naar mening van de Medezeggenschapsraad voor haar eigen werk van cruciaal belang.

4.3 College van Bestuur

Het College van Bestuur/interim-voorzitter Renate Eringa is eindverantwoordelijk voor de realisatie van de strategie en doelstellingen van Codarts binnen de door de wet en de Branchecode hbo gestelde kaders.

Het bestuur stelt het instellingsplan vast met instemming van de Medezeggenschapsraad voor een periode van zes jaar. Dit plan vormt de basis van de kaders waarbinnen opleidingen en ondersteunende diensten hun beleid voeren. Het huidige instellingsplan loopt tot en met 2022. Eind 2023 zal worden gewerkt aan een nieuw instellingsplan en een nieuwe visie voor de hogeschool.

Ieder jaar leggen het College van Bestuur en het management afspraken vast over gewenste resultaten in de Kaderbrief en de Jaarplannen van de verschillende afdelingen. Op basis van de afdelingsjaarverslagen en tussentijdse voortgangsbesprekingen wordt de voortgang op inhoudelijk en financieel gebied bewaakt en worden afspraken gemaakt voor het komende jaar. Op deze manier is ook het risicomangement structureel georganiseerd. Per kwartaal wordt een financiële voortgangsrapportage gemaakt en als vast onderdeel van de jaaragenda ter beoordeling voorgelegd aan de Raad van Toezicht. Daarnaast worden alle jaarplannen van de afdelingen en de Medezeggenschapsraad tijdens een openbare bijeenkomst bij de start van het collegejaar gepresenteerd en aan het eind van het collegejaar geëvalueerd. Deze werkwijze biedt verschillende afdelingen een grotere mate van vrijheid om binnen de kaders zelf te bepalen hoe zij de afgesproken resultaten bereiken.

Het CvB heeft ook de verantwoordelijkheid om Codarts extern te vertegenwoordigen. Het gaat daarbij om overleggen en samenwerkingsverbanden in Rotterdam, nationaal en internationaal. Enkele samenwerkingsverbanden zijn de Rotterdamse Sectorkamer hoger onderwijs, de Vereniging Hogescholen, het culturele werkveld, het landelijk overleg van alle kunsthogescholen en de Europese organisaties als ELIA en AEC.

Bestuur- en managementstructuur

Al ten tijde van de coronapandemie opereerde het CvB met een eigen CvB-team (aanvankelijk crisisteam), onder leiding van de eindverantwoordelijk collegevoorzitter die de rechtsgeldige besluiten neemt. Deze constructie werd in de eerste helft van 2022 gecontinueerd.

De nieuwe, per 1 oktober 2022 aangetreden interim-voorzitter van het CvB, koos ervoor om op vergelijkbare wijze in gezamenlijkheid met een CvB-team de hogeschool te besturen. Het CvB-team bestond aanvankelijk uit het hoofd Onderwijszaken, het hoofd Bedrijfsvoering en de bestuurssecretaris. Later, na december 2022, werd het team uitgebreid met het hoofd Research & Lectoraat en het hoofd P&O. Over de (veranderde) samenstelling van het CvB-team werden de Medezeggenschapsraad en de Raad van Toezicht geïnformeerd.

In 2022 waren de reguliere hoofdonderwerpen: algemene zaken, onderwijs, onderzoek, personeel, organisatie, bedrijfsvoering, onderwijszaken; internationalisering; huisvesting, facilitaire zaken; communicatie & PR; Student Life; fondsen en sponsorwerving, Codarts the Agency.

Specifieke onderwerpen op de agenda van het CvB in 2022 waren:

- het lopende plan Kwaliteitsafspraken ho 2019-2024 en het Nationaal Programma onderwijs;
- ontwikkelingen met betrekking tot het Rotterdam Arts & Sciences Lab, de Cultuur&Campus en het traject richting een fusie met de Willem de Kooning Academie en de verbondenheid met de Hogeschool Rotterdam en de Erasmus Universiteit Rotterdam;

- De naweeën van de coronapandemie en het thema sociale veiligheid kregen ook extra aandacht in 2022.

Al in de eerste maanden na haar aantreden heeft de nieuwe voorzitter van het CvB een aantal wijzigingen aangebracht in de organisatie(structuur). Zo werd het aantal medewerkers dat direct rapporteert aan het CvB beperkt.

Bezoldiging en nevenfuncties

De voorzitter, mevrouw W. Franchimon, was aangesteld voor een tweede termijn van vier jaar voor 1,0 fte.; zij vertrok per 22 oktober 2022. De vergoeding die de voorzitter tot en met 21 oktober 2022 ontving, was geënt op het bezoldigingsmaximum dat volgens de Wet Normering Topinkomens (WNT) maximaal mocht worden uitgekeerd in 2022, welke voor Codarts wordt bepaald op basis van elf complexiteitspunten in klasse D.

Voor het eerste jaar van haar interim-periode als voorzitter CvB, waren er voor mevrouw R. Eringa geen vergoedingen.

Nevenfuncties

De nevenfuncties van de voorzitter van het College van Bestuur (mevrouw W. Franchimon) waren:	-Raad van Advies Prinsenkwartier Delft -Raad van Advies Ondernemershuis op Zuid -Bestuurslid Platform Arbeidsmarkt Culturele en Creatieve Toekomst (PACCT) -Bestuurslid van de Stichting Bachfestival Dordrecht -Voorzitter Stichting MCKaaij -Comité van Aanbeveling van LUDWIG aan de Maas
De nevenfuncties van de interim-voorzitter van het College van Bestuur (per 1 oktober 2022, mevrouw R. Eringa) zijn:	-Voorzitter van de Raad van Commissarissen van LTP voor een tweede termijn vanaf juni 2023 bezoldigd -Lid Raad van Toezicht St. Sonsbeek & State of Fashion voor een tweede termijn (eindigt november 2024) onbezoldigd
De nevenfunctie van het interim-lid van het College van Bestuur (per 1 mei 2023, mevrouw M. de Vos) is:	-Senior adviseur bij het Commissariaat voor de Media bezoldigd

Declaraties

Het bestuur maakt zakelijke kosten bij de uitoefening van de functie. Deze kosten kunnen gedeclareerd worden volgens de richtlijn declaraties. De declaraties zijn ingedeeld in vier categorieën:

1. Representatiekosten: deze kosten hangen samen met het representeren van de hogeschool bij verschillende gelegenheden binnen en buiten werktijd. Hieronder vallen werklunches en diners met relaties van de hogeschool of met medewerkers, alsook presentjes en andere representatieve uitgaven. Wanneer leden van het College van Bestuur aanwezig zijn in grotere gezelschappen van medewerkers van de hogeschool, wordt van hen verwacht dat zij de rekening betalen. Het gaat dan bijvoorbeeld om de dinerkosten voor een overleg met een groep docenten.
2. Reis- en verblijfkosten binnenland: in deze categorie zijn alle reis- en verblijfkosten in het binnenland opgenomen.
3. Reis- en verblijfkosten buitenland: in deze categorie zijn alle reis- en verblijfkosten in het buitenland opgenomen.
4. Overige kosten: hieronder zijn onkosten opgenomen die niet tot representatie of reis- en verblijfkosten behoren.

Declaraties bestuur	Franchimon, W.F.	Eindtotaal
1. Representatiekosten	€ 3.795,14	€ 3.795,14
2. Reis- en verblijfskosten binnenland	€	€
3. Reis- en verblijfskosten buitenland	€	€
4. Overige kosten	€	€
Eindtotaal	€ 3.795,14	€ 3.795,14

Declaraties bestuur	Eringa, R.	Eindtotaal
1. Representatiekosten	€ 0	€ 0
2. Reis- en verblijfskosten binnenland	€	€
3. Reis- en verblijfskosten buitenland	€	€
4. Overige kosten	€	€
Eindtotaal	€ 0	€ 0

4.4 Horizontale en verticale dialoog

Codarts is een hogeschool met korte lijnen en een platte organisatiestructuur. Het voeren van de horizontale dialoog met alle docenten, studenten en medewerkers zit in het dna van Codarts.

Onder horizontale verantwoording wordt de verantwoording staan richting studenten, docenten en werknemers verstaan over het gevoerde (financiële) beleid. Dat komt onder meer tot uiting in structureel intern overleg met studentenpanels, tijdens algemene personeelsvergaderingen, met de wettelijke inspraakorganen, zoals de opleidingscommissies, de Medezeggenschapsraad en georganiseerde beroepsgroepen. In samenwerking met de Medezeggenschapsraad en tal van discussiebijeenkomsten met geïnteresseerden, is in het belang van ieder inspraak georganiseerd. Dit geeft focus aan plannen, maar zorgt ook voor een breed draagvlak en een geïnformeerde organisatie. Strategische projecten, zoals ICT-vernieuwing, curriculumwijzigingen en accreditaties, worden uitgevoerd door projectgroepen met een brede samenstelling. Ook binnen afdelingen wordt deze dialoog actief georganiseerd, onder meer dankzij de studentenpanels en de opleidingscommissies.

In de verticale verantwoording geeft Codarts uitvoering aan de regelgeving en het beleid van de Rijksoverheid, in het bijzonder het Ministerie van OCW. De jaarverslaggeving, het beleid rondom de Kwaliteitsafspraken ho 2019-2024 en de afspraken met het ministerie in het kader van de Sectoragenda kunstvakonderwijs 2021-2025 zijn hier goede voorbeelden van.

Intern is de verticale verantwoording geregeld door middel van de Raad van Toezicht van de hogeschool, die toezicht houdt op het handelen van het bestuur. De Raad hanteert de Branchecode hbo als kader voor zijn handelen en onderschrijft de principes die daarvoor gelden. Er zijn voor 2022 geen afwijkingen van de "Branchecode goed bestuur" van de VH te melden.

Het College van Bestuur verklaart dat er geen sprake is van besluiten tot het aangaan van transacties waarbij tegenstrijdige belangen spelen die van materiele betekenis zijn voor de hogeschool en/of voor de leden van de Raad. In het verslag van de Raad van Toezicht verklaart de Raad dat de leden onafhankelijk zijn volgens de daarvoor geldende criteria, opgenomen in de branchecode en dat er geen sprake is van tegenstrijdige belangen in het kader van zijn toezichthoudende rol.

Codarts hecht er groot belang aan om proactief te zijn bij eventuele klachten. Studenten en medewerkers worden actief gewezen op de daartoe beschikbare kanalen, zoals de studentenpanels, de Bestuursverslag 2022, de Medezeggenschapsraad en de (interne/externe) vertrouwenspersonen.

4.5 Diversiteit en inclusie

De Kaderbrief 2022 is de opgeleverde werkagenda behandelt inzake diversiteit en inclusie binnen Codarts. Begin 2022 heeft de toenmalige werkgroep een gesprek gevoerd met het College van Bestuur om de belangrijkste bevindingen te delen en wenselijke vervolgstappen te bespreken. Het heeft geleid tot een vernieuwde propositie waarbij het thema meer strategisch is aangevlogen. Daar waar de werkagenda inspeelt op meer operationele activiteiten, is de propositie bedoeld als inspiratie en (bestuurlijk) handvat om binnen Codarts verdere stappen te zetten met het realiseren van een meer inclusieve onderwijs-, onderzoek- en werkomgeving die recht doet aan de veranderende samenleving en sector. Daarbij is alvast rekening gehouden met de aangekondigde fusie.

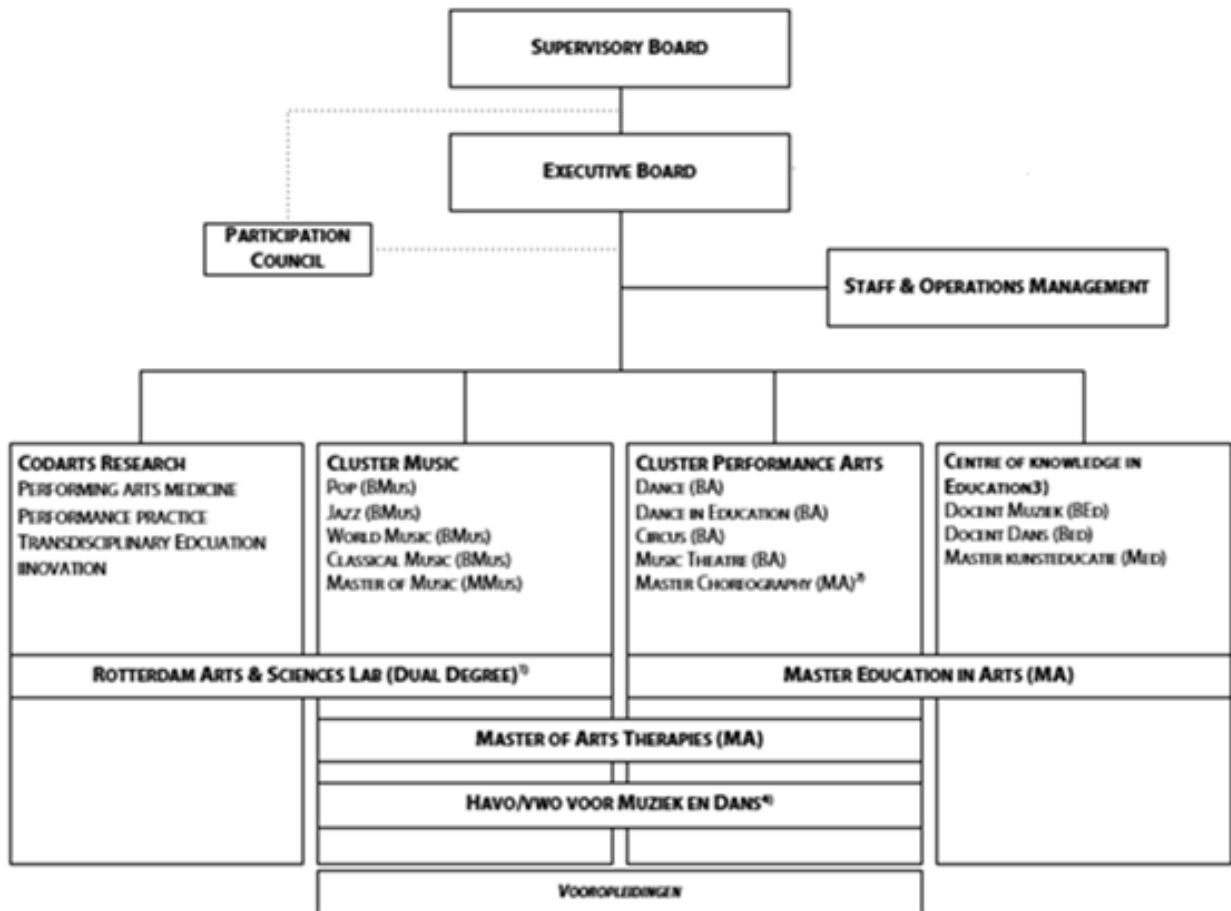
Aanleiding voor de propositie is meerledig. Allereerst is de samenleving in volle beweging. Een nieuwe generatie makers, denkers, sprekers en activisten staat op. Het leidt tot een veranderend straatbeeld en groeiende bewustwording en mondigheid van docenten en studenten en de media. Daarnaast vragen mondiale en nationale bewegingen en de effecten van de coronapandemie om een herdefiniëren en positiebepaling van de culturele en creatieve sector. Het kunstvakonderwijs is onderdeel van deze tocht naar vernieuwing. Het hoger onderwijs is de laatste decennia steeds diverser geworden in de samenstelling van studenten, docenten en stafpersoneel. In dat kader heeft de VH een position paper geschreven, dat nu is 'vertaald' naar Codarts.

De propositie bestaat uit verschillende onderdelen. Naast een beschrijving van de formele opdracht van Codarts als onderwijsinstelling, bevat het een impressie hoe Codarts er op onderdelen nu voor staat (stoplichtmodel). Zoals de definitiebepaling beschrijft, moet diversiteit en inclusie breed worden opgevat. De drie impressies zijn opgesteld op basis van beschikbare data. De propositie eindigt met een overzicht van instrumenten, toezeggingen etc. op het terrein van diversiteit- en inclusiviteit. Het geeft antwoord op de vraag hoe de onderwijs-, onderzoek- en werkomgeving van/bij Codarts nog inclusiever kan worden. Daarbij is een onderscheid gemaakt van Codarts als onderwijsaanbieder, als praktijkgericht onderzoeker, als werkgever en als netwerkpartner.

Het gendergelijkheidsplan

De Europese Commissie stelt institutionele gendergelijkheidsplannen verplicht voor financiering vanuit Horizon Europe, het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie. Ook Codarts heeft een gendergelijkheidsplan opgesteld (2021) volgens de richtlijnen van de Europese Commissie. Het plan onderschrijft, in het Engels als voertaal, toekomstige acties en ambities op het gebied van diversiteit en inclusie. Het plan moet worden opgevat als een proces dat – net als de samenleving – altijd in ontwikkeling is.

Organogram Codarts

¹⁾ Codarts, Willem de Kooning Academie Hogeschool Rotterdam & Erasmus Universiteit Rotterdam

²⁾ Codarts & Fontys

³⁾ Codarts & Royal Conservatoire The Hague

⁴⁾ Codarts & LMC Voortgezet Onderwijs

BEDRIJFSVOERING

5.1 Inleiding

Codarts kan niet zonder een goed georganiseerde bedrijfsvoering. Naast het financieel Jaarverslag, bestaat bedrijfsvoering uit zaken aangaande duurzaamheid, informatiemanagement en informatie- en kennistechnologie en -veiligheid. In dit hoofdstuk wordt daarnaast verslag uitgebracht over het sociaal beleid van Codarts.

5.2 Codarts, een duurzame hogeschool

De snelle maatschappelijke ontwikkelingen vragen dat niet alleen in het onderwijs en onderzoek vooruit wordt gekeken, maar ook in de bedrijfsvoering. Codarts ziet duurzaamheid als verantwoordelijkheid voor nu en voor de generaties die na ons komen. Als hogeschool staat Codarts bovendien midden in de Rotterdamse maatschappij. Onze studenten zijn de professionals van de toekomst. Het betekent dat Codarts het goede voorbeeld wil geven op het terrein van duurzaamheid, in het onderwijs, onderzoek en de bedrijfsvoering.

Sustainable Development Goals

De Sustainable Development Goals (SDG's) zijn zeventien doelen die door de Verenigde Naties zijn vastgesteld om van de wereld een betere plek te maken in 2030. Vanuit de ambitie om in onderwijs, onderzoek én bedrijfsvoering aandacht te besteden aan duurzame ontwikkeling, ziet Codarts een taak bij het bereiken van deze doelen. Het betekent concreet dat het bestuur voornemens is om de SDG-charter te ondertekenen in 2024. Daarmee geeft Codarts gericht aandacht aan de duurzame ontwikkeldoelen die in 2015 door de Verenigde Naties zijn aangenomen. Onderdeel hiervan is het toegetreden tot de hbo-coalitie SDG's, waarin kennis wordt gedeeld met collega's van andere hogescholen en wordt samengewerkt aan het integreren van duurzame ontwikkeling in ons onderwijs en onderzoek. Codarts maakt graag onderdeel uit van de community van SDG Nederland.

Illustraties van duurzaamheid in de praktijk

- Al geruime tijd kunnen medewerkers met het kerstgeschenk een donatie doen aan een goed doel. Het betreft donaties aan nationale en regionale partijen. Naast de goede doelen is het ook mogelijk om te kiezen voor duurzame producten.
- COVID-19 heeft in de voorgaande jaren de nodige invloed gehad op het waterverbruik in de gebouwen. Gebouwen waren deels dicht en deels is op afstand gewerkt. Dit heeft als gevolg gehad dat de duurzame watertappunten minimaal gebruik zijn, dat er minder koffie is gedronken en dat er minder toiletten doorgespoeld zijn dan in voorgaande jaren.
- Er wordt milieuvriendelijk geprint. Canon Black Label Premium kopieer- en printpapier is helder wit (CIE164) en wordt milieuvriendelijk geproduceerd. Het printpapier is FSC-gecertificeerd en voorzien van een Europees Ecolabel. Dat betekent dat Codarts voldoet aan de hoogste kwaliteits- duurzaamheidsstandaarden. Omwille van de witte kleur en opaciteit, is dit geen gerecycled papier. Wel is dit papier chloorvrij, dat is al een goede stap vooruit.

5.3 Kennisveiligheid

Doorontwikkeling IV-landschap

De digitaliseringsagenda die in 2019 is gestart is breed geland als centrale agenda met projecten die bijdragen aan de verdere ontwikkeling en verbetering van de digitale informatievoorziening (IV) van Codarts. Er wordt hiervoor per jaar een jaarplan gemaakt en rekening gehouden met de korte en lange termijn. Hierdoor is er eerder zicht op aankomende veranderingen en de benodigde resources bij de opleidingen en de services-organisatie. Het lange termijnproces zorgt ervoor dat er meer strategische regie gevoerd kan worden. Hiermee worden voor de projecten die grote impact hebben op de opleidingen bewust keuzes gemaakt, mede gebaseerd op de zichtbare onderlinge samenhang. Door regie te voeren krijgen we ook meer grip op de vernieuwingen van het IV-landschap. Doelstelling daarbij is het creëren van een meer wendbare, gestandaardiseerde en veilige informatievoorziening.

Een voorbeeld van vernieuwingen zijn de nieuwe corporate websites van Codarts (Intranet, de publieke site). Deze zijn geheel opgetrokken in de nieuwe (huis)stijl van Codarts en geschikt gemaakt voor mobiel gebruik.

En om de onderliggende infrastructuur te optimaliseren, is de ontwikkeling van koppelingen tussen systemen kwalitatief en kwantitatief versterkt. Daarnaast werken we volgens architectuur, waarmee het IV-landschap doordacht en duurzaam kan worden doorontwikkeld. Hiermee is ook een belangrijke basisvoorwaarde ingevuld voor verdere optimalisatie van (de ondersteuning van) onderwijslogistieke processen zoals roostering en tentaminering. De digitaliseringsagenda is verder nauw verbonden aan de projecten uit de Kwaliteitsafspraken ho 2019-2024.

Duurzaamheid van IT-dienstverlening

In de afgelopen jaren heeft de afdeling IMIT met betrekking tot duurzaamheid de focus gelegd op gebruik en hergebruik van IT-materialen. Door medewerkers zoveel mogelijk een laptop te verstrekken, wordt het aantal vaste werkplekken sterk verminderd en daalt zowel het totaal aantal apparaten (one-device policy) als het energieverbruik. Dit laatste doordat laptops zuiniger zijn. Beeldmonitoren worden op flexibele werkplekken alleen vervangen als deze niet meer werken, en niet op het moment van financiële afschrijving. Ingeleverde mobiele telefoons worden opgeknapt en opnieuw ingezet. Naast vermindering van materiaalgebruik binnen de hogeschool houden we apparaten ook na afvoer in de circulaire keten door recycling.

Hybride werken

Het afgelopen jaar is er veel thuis gestudeerd en gewerkt en zijn er thuis veel lessen gevolgd. Inmiddels (2023) heeft Codarts een officieel beleid voor thuiswerken. Om dit te ondersteunen heeft de afdeling verschillende omgevingen geïmplementeerd. Hierbij is gekozen voor structurele oplossingen, zodat studenten en medewerkers ook na de coronacrisis minder vaak naar de campussen hoeven te komen of tussen de locaties hoeven te pendelen. Daarmee verkrijgen wij een langdurig en positief effect op het aantal afgelegde reiskilometers.

Optimaliseren hybride leeromgevingen en leerklimaat

Het afgelopen jaar is het aantal hybride leeromgevingen gegroeid waarbij het praktijkonderwijs verder samensmelt met online leren (blended learning). Door de groei van de digitalisering in het onderwijs, stellen we studenten in de gelegenheid om op deze manier te leren, passend bij hun ambities om ook digitaal vaardig te worden. We hebben stappen gezet om het leren in de Digitale Leeromgeving (DLO) verder te versterken en benutten daarbij resultaten van evaluaties uit onderzoeken onder studenten en docenten.

Innoveren van onderwijs met IT: verbetering digitale leeromgeving

Digitalisering van de maatschappij, de beroepscontext en veranderende wensen van studenten vragen om verdere verbetering van de Digitale Leeromgeving (DLO). In 2022 zijn we begonnen beleidskaders voor blended learning en online leren op te stellen met het oog op de verbetering en verdere uniformering van de DLO. In 2023 zullen we daarbij uitgangspunten en designprincipes formuleren en projectplannen opstellen voor verdere uitrol van blended learning Codarts-breed. Er zullen hierbij verbetertrajecten worden opgestart met betrekking tot:

1. De doorontwikkeling van de inleveromgeving van examenproducten;
2. De leslokalen voorzien van professionele audiovisuele apparatuur t.b.v. geluidsopnamen maken en online streamen;
3. De online leerervaring verbeteren voor studenten en docenten door meer begeleiding, scholing en kennissessies. Door deze initiatieven lopen wij ook in lijn met de richtlijnen met betrekking tot docentenprofessionalisering zoals deze in het Versnellingsplan Onderwijsinnovatie met ICT van het ministerie die in SURF-verband is bedacht. Codarts heeft vier jaar daarin geparticipeerd.

Operationele risico's: Informatieveiligheid en cybercrime

Op het vlak van IT neemt het risico van cyberdreigingen steeds verder toe. Deze bedreigingen worden steeds geavanceerder en aanvallen volgen elkaar steeds frequenter op. De gevolgen

kunnen enorm zijn, variërend van datalekken tot continuïteitsproblemen. Daarnaast kunnen incidenten leiden tot forse reputatieschade.

Codarts heeft diverse preventieve, responsieve en correctieve maatregelen geïmplementeerd. Naast het zorgen voor een actueel IT-landschap kan onder andere gedacht worden aan audits. In 2022 zijn we gestart met de agendering van het programma Digitale Weerbaarheid. Dit is een verplichting vanuit het Ministerie van OCW waarbij de instellingen worden geacht eind 2023 te koersen naar volwassenheidsniveau-3 qua administratie, organisatie en IT-landschap. Onderdeel hiervan is o.a. audits cyclisch uitvoeren en het IT-landschap aansluiten op een Security Operations Center/SIEM-oplossing (Monitoring and Response). Er wordt ook hierin nauw samengewerkt met SURF.

Codarts zal met enige regelmaat campagnes uitvoeren om meer bewustzijn bij medewerkers en studenten te verhogen voor informatiebeveiliging.

Ter (blijvende) versterking van de informatiebeveiliging zullen wij in de begroting aanzienlijke middelen reserveren.

5.4 Sociaal jaarverslag 2022

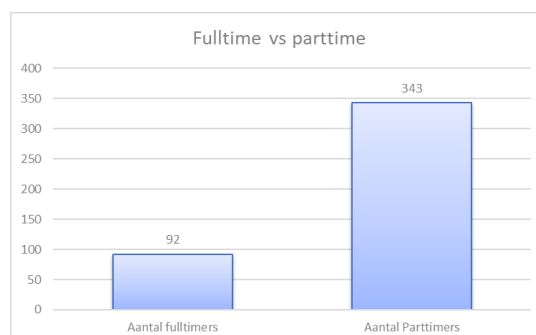
Het sociaal jaarverslag geeft inzicht in hoe het sociaal beleid in 2022 is uitgevoerd. Dit beleid is gericht op goed werkgeverschap, opdat medewerkers in staat worden gesteld zich optimaal te ontwikkelen en ontplooiën.

5.4.1 Feiten & cijfers 2022

Medewerkers in aantal en fte				
Jaar	2019	2020	2021	2022
Aantal	407	418	429	435
Fte	231	231,56	242,91	239,41

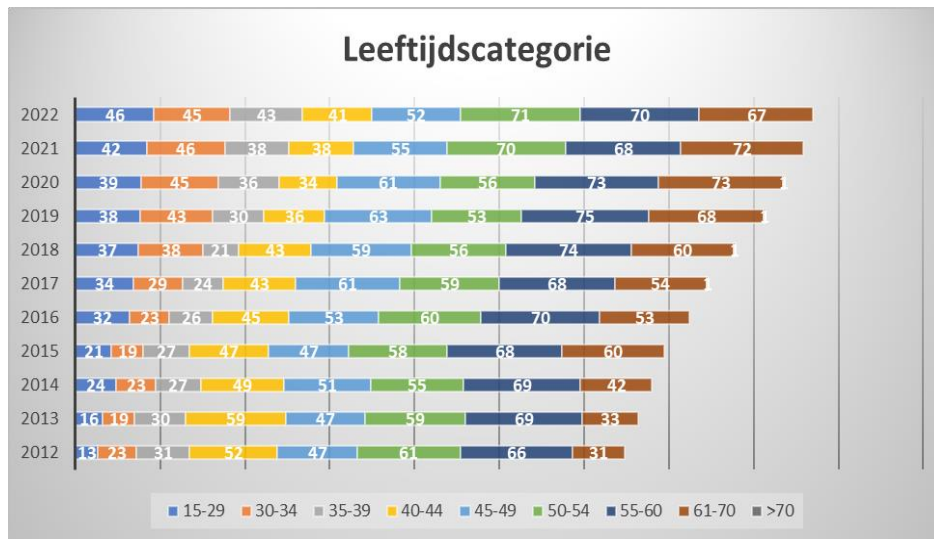
Uit bovenstaande blijkt dat het aantal medewerkers binnen Codarts is gegroeid. Dit kan worden verklaard door de aanstelling van studentassistenten bij de afdeling Productie met nulurencontracten. Verder zijn bij de afdeling Facilitair & Huisvesting minder medewerkers aangesteld met grotere contracten (voorheen veel medewerkers met kleine aanstellingen) voor conciërgefuncties waardoor roostering is vereenvoudigd. Tot slot zijn een aantal functies na vertrek niet opnieuw vervuld.

In 2022 hadden 92 medewerkers een fulltime dienstverband (21,15 %), in 2021 waren dit 88 medewerkers. Codarts streeft ernaar om waar mogelijk een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd (D2) met haar medewerkers af te sluiten, om waar nodig flexibiliteit in het personeelsbestand te kunnen waarborgen worden dienstverbanden voor bepaalde tijd (D4, D5 en D6) afgesloten.

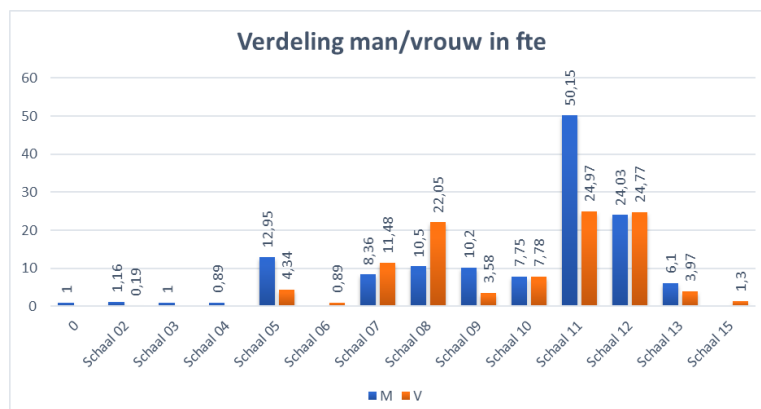
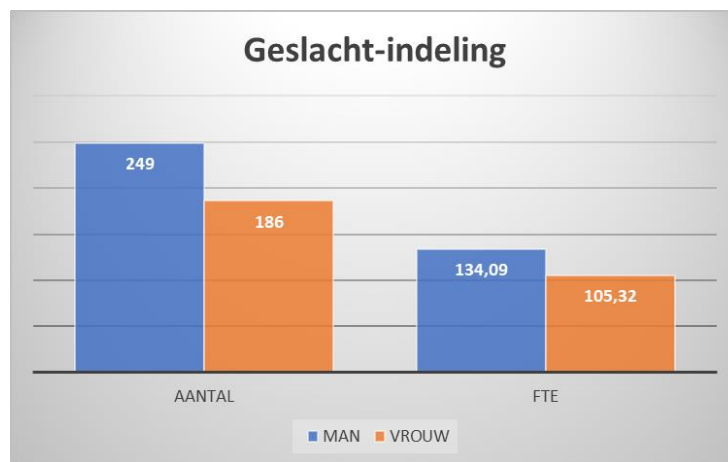

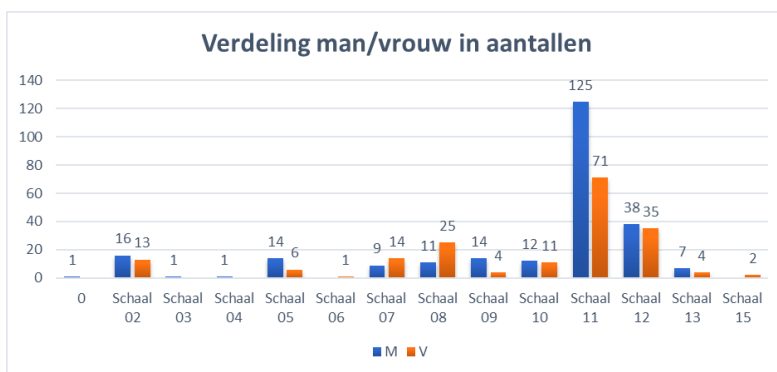
115 medewerkers (=26,44%) hebben een contract voor bepaalde tijd (D2)

320 medewerkers (=73,56%) hebben een contract voor onbepaalde tijd (D4) *Weergave medewerkers/- personeelsbestand*

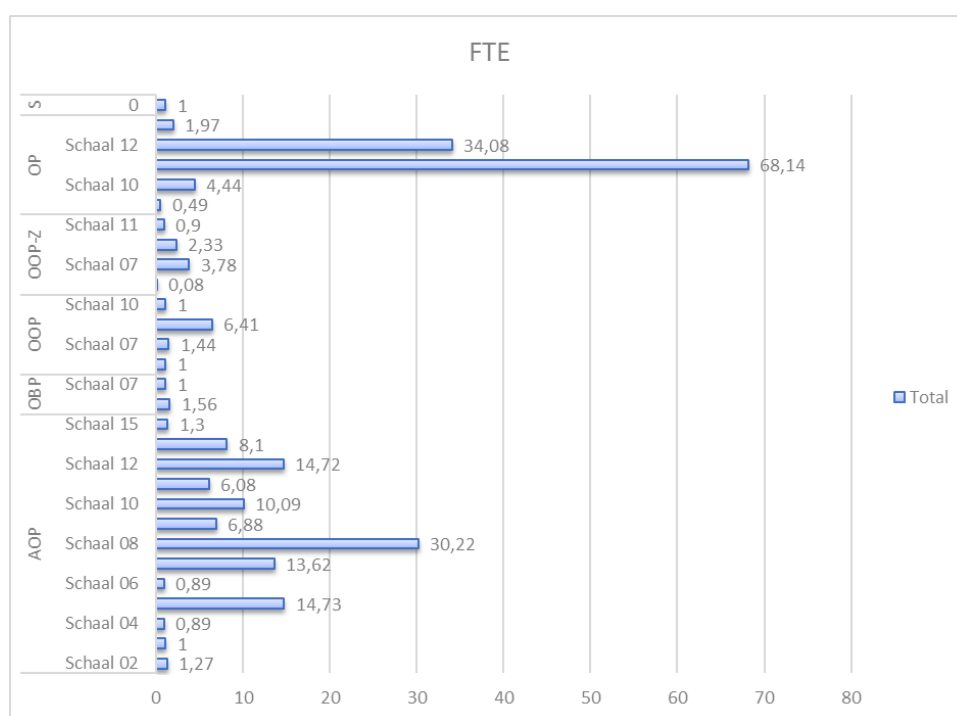

Vrouwen vertegenwoordigen binnen Codarts 42,76% van het totaal aantal medewerkers (43,99 % op basis van fte). In vergelijking met 2021 is dat percentage iets gedaald: resp. 43,12% vrouwen en 44,72% in fte. Bij de verdeling mannen en vrouwen per functieschaal, valt op dat meer vrouwen in schaal 8 werkzaam zijn (ondersteunende functies) en meer mannen in de schalen 5 (facilitaire functies) en schaal 11 (docent).

Bijna de helft van het totaal aantal fte's binnen Codarts, te weten 109,12, betreft onderwijzend personeel. Onderzoekers horen tot diezelfde groep; het Onderwijsmanagement niet. De overige medewerkers vallen onder "Ondersteunend personeel".

Werving en selectie

Aantal vervulde vacatures	2019	2020	2021	2022
Interne kandidaten	8	5	2	2
Externe kandidaten	21	25	25	33
Totaal	29	30	27	35

5.4.2 Ziekteverzuim

In 2022 zijn in totaal 316 verzuimmeldingen verwerkt met een totaal aantal verzuimdagen van 4180 op jaarbasis. In 2021 betrof het 2190 verzuimdagen op jaarbasis. Dit betekent een forse stijging van 1990 verzuimdagen. Het gemiddeld ziekteverzuim voor 2022 is 3,55%. De stijging van het ziekteverzuim is te verklaren doordat in 2021 veel thuis is gewerkt. Een thuiswerksituatie maakt het voor medewerkers van Codarts eenvoudiger om zelfstandig de werktijden en -belasting te reguleren, hetgeen van invloed is op het minder ziekmelden. Wel is er sprake van een toename van langdurig zieken.

Verzuimpercentage	2019	2020	2021	2022
Kort verzuim (1-7 dgn)	0,71%	0,20%	0,35%	0,72%
Middellang verzuim (8-42 dgn)	0,14%	0,12%	0,55%	0,93%
Langdurig verzuim (43-365 dgn)	2,77%	0,68%	0,97%	1,91%
Extra lang verzuim (> 365 dgn)	0%	0,83%	0%	0%
TOTAAL	3,62%	1,83%	1,86%	3,55%

5.4.3 Werkloosheid

Codarts is als eigenrisicodragers verantwoordelijk voor de re-integratie van werkloze werknemers. Codarts heeft hiervoor Randstad Risesmart ingeschakeld. Deze organisatie begeleidt en bemiddelt voor medewerkers die uitstromen naar ander werk. Bij aanvang van 2022 waren er twee medewerkers in begeleiding; per 31 december 2022 vond er geen begeleiding meer plaats. In geval van gehele of gedeeltelijke werkloosheid na ontslag kan de (gewezen) werknemer aanspraak maken op een uitkering ingevolge de wet alsmede aanspraak maken op een bovenwettelijke uitkering volgens de BWRHBO indien wordt voldaan aan de bepalingen van deze regelingen.

5.5 Arbeidsvoorwaarden

5.5.1 Decentrale arbeidsvoorwaardenmiddelen (DAM-gelden)

Volgens de cao-hbo, hoofdstuk K, besteedt de hogeschool 1,41% van het getotaliseerde jaarinkomen aan decentrale arbeidsvoorwaardenmiddelen. Uitgaande van het bruto jaarinkomen in 2022 á € 15.350.700, bedroeg het budget decentrale arbeidsvoorwaardenmiddelen voor 2022 € 216.444,87.

De realisatie 2022 is € 286.259,61. De overbesteding is veroorzaakt doordat de Rotterdampas is toegevoegd aan de realisatie en de post reiskosten hoger is uitgevallen. Naast de Rotterdampas worden betaald ouderschapsverlof, kinderopvang, reiskosten woon- werkverkeer en niet verplichte gezondheidsvoorzieningen tot de DAM-gelden gerekend.

5.5.2 Gastdocentenbeleid en Wet DBA

Codarts werkt, net als veel andere collega KUO-instellingen, met een relatief groot aantal gastdocenten. Het beleid inzake de inhuur van derden is vastgelegd in een eigen notitie. Hiermee heeft Codarts heldere en actuele afspraken over hoe zij wil omgaan met gastdocenten die niet in loondienst komen en al dan niet zzp-er zijn, rekening houdend met de Wet DBA en sociale en fiscale wet- en regelgeving. Deze afspraken worden jaarlijks getoetst door de Belastingdienst.

5.5.3 Functiewaardering

In 2022 is het functiehuis in samenwerking met Human Capital Group geactualiseerd voor de medewerkersfuncties. De implementatiedatum is 1 januari 2023. In 2023 volgen de managementfuncties (en de resterende medewerkersfuncties). Bezwaren en beroep kunnen, conform de Geschillenregeling Codarts, worden ingesteld bij het bestuur dat wordt geadviseerd door de Geschillenadviescommissie.

5.5.4 Generatiepact

Voor 2022 is de regeling Generatiepact opnieuw vastgesteld door het bestuur. Per 31 december 2022 maken negen medewerkers gebruik van de regeling Generatiepact.

5.5.5 Functionerings- Voortgangsgesprekken en Beoordeling

Codarts kent sinds 2015 een Regeling Resultaat&Ontwikkeling voor de Gesprekkencyclus. Uit intern onderzoek is gebleken, dat deze regeling niet meer aansluit bij de behoeften van medewerkers, docenten en leidinggevenden, de kenmerken van het hoger kunstonderwijs en de

inrichting van de organisatie. Voor 2023 wordt de regeling herzien in afstemming met de medezeggenschapsraad en het lokale overleg.

5.5.6 Participatiewet en Wet banenafpraak en quotum arbeidsbeperkten

Codarts dient in lijn met de Wet banenafpraak en quotum arbeidsbeperkten in 2024 tien medewerkers met een arbeidsbeperking aangesteld te hebben. Codarts is daartoe een samenwerking aangegaan met Randstad Participatie wat heeft geleid tot drie (proef)plaatsingen in 2022. Per 1 september 2022 is één participatiemedewerker doorgegroeid naar een bestaande functie en in dienst getreden; met de overige twee participatiemedewerkers is afgesproken dat zij per 1 januari 2023 in dienst treden.

5.5.7 Arbeidsmarkttoeslag

In 2022 is aan één medewerker een arbeidsmarkttoeslag toegekend op basis van arbeidsmarktoverwegingen.

5.5.8 Thuiswerkbeleid

Codarts heeft per 1 april 2022 haar regeling “Thuiswerken Codarts” geïmplementeerd. De basisgedachte is, dat thuiswerken is toegestaan tot een maximum van twee dagen per week bij een fulltime aanstelling en één dag per week bij een deeltijdaanstelling voor werknemers met een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd, vallend onder cao-hbo met uitzondering van het onderwijzend personeel. Codarts acht het hierbij van belang dat de onderlinge binding van werknemers met de missie en visie, het kunstvakonderwijs, de studenten en collega's zoveel mogelijk blijft gegarandeerd.

Per 31 december 2022 hebben 49 medewerkers gebruik gemaakt van deze regeling, waarbij onderwijzend personeel is uitgesloten. Het thuiswerken is vanaf 2022 in de RI&E van Codarts opgenomen.

5.5.9 Reiskostenbeleid

Codarts kent een regeling reiskostenvergoeding voor haar medewerkers op basis van een staffel gerelateerd aan de afstand woon/werkverkeer. Zij heeft de wens deze regeling te actualiseren met medeneming van het openbaar vervoerbeleid.

5.6 Arbeidsomstandigheden

De fysieke en mentale gezondheid van zowel studenten als medewerkers is bij Codarts al sinds jaar en dag een belangrijk aandachtspunt: Codarts heeft als doel alle medewerkers zo gezond, veilig en prettig mogelijk te laten werken. Dit betekent onder meer in arbo-opzicht verantwoorde werkplekken in een veilig en gezond werkklimaat. De stuurgroep ARBO is belast met de beleidsvoorbereiding en -advisering op dit gebied, ziet toe op de uitvoering en zorgt voor het opstellen en up to date houden van de Risico-Inventarisatie & -Evaluatie (RI&E).

In 2022 is vooral aandacht besteed aan veilige en verantwoorde (thuis)werkplekken, het stimuleren van een goede werkprivébalans en het verder implementeren van het werkdrukbeleid.

5.6.1 Preventie

De arbeidsomstandighedenwet richt zich meer dan voorheen op preventie, beroepsziekten en arbeidsgelateerde gezondheidsklachten en beoogt de betrokkenheid van de medewerkers te versterken. De preventiemedewerker heeft een ondersteunende en coördinerende rol in de follow-up van de risico-inventarisatie en -evaluatie en een adviserende rol op het gebied van arbo-gelateerde zaken. Als gesprekspartner van de arbo-deskundigen, de bedrijfsarts, het CvB en de MR werkt de preventiemedewerker, ondergebracht bij P&O, nauw samen met Kwaliteitszorg en de afdeling Facilitair&Huisvesting (samen met de stuurgroep ARBO). Doel is het realiseren van een gezonde en veilige situatie op de werkvloer en in de thuiswerksituatie.

Voor de BHV en ehbo-trainingen is in 2022 een nieuwe aanbieder gekozen (Inprevo). De afdeling Facilitair & Huisvesting werkt samen met Inprevo aan de optimalisering van het BHV beleid en het noodhulpplan (onder andere met gebruikmaking van een app).

5.6.2 Risico Inventarisatie & Evaluatie

Om te monitoren hoe het met het veilig en gezond werken is gesteld werkt Codarts al een aantal jaren met de branche-RI&E voor het hbo, het ArboManagementSysteem (AMS). Na invulling van alle relevante vragenlijsten genereert het AMS een bijbehorend plan van aanpak, waarbij voor elk openstaand actiepunt een verantwoordelijke is aangewezen. Vanuit het plan van aanpak kan Codarts de gesignaleerde risico's gestructureerd aanpakken om de kans op arbeidsgerelateerde gezondheidsklachten en ongevallen tot een minimum beperken. De preventiemedewerker begeleidt de uitvoering van het plan van aanpak, ziet toe op de naleving ervan en bewaakt de voortgang.

De RI&E maakt het mogelijk om gezamenlijk een continu verbeterproces met betrekking tot onze arbeidsomstandigheden op gang te brengen. Belangrijke thema's in de RI&E, ook in samenhang met de resultaten van het medewerkertevredenheidsonderzoek 2022, zijn werkdruk en werkgeluk, sociale veiligheid, ongewenst gedrag, diversiteit en inclusie en het hybride werken. In 2022 zijn op basis van de RI&E met name op de gebieden veiligheid en onderhoud en beleid verbeteringen aangebracht.

5.6.3 Werkdruk en werkgeluk

De stuurgroep "Werkdruk&Werkgeluk" heeft diverse activiteiten ondernomen om dit thema op een inspirerende wijze bij haar medewerkers onder de aandacht te brengen:

- Het werkdrukbeleid is geactualiseerd op basis van de cao-hbo 2022-2023⁴;
- Er zijn diverse nieuwe infographics gepubliceerd met tips voor het vergroten van werkgeluk, gezond (thuis)werken, wat geeft energie - wat kost energie en hoe zorg je voor een goede werk- privébalans;
- De mogelijkheden van het online trainingsplatform Studytube (met daarin modules ook op het gebied van werkdruk, werkgeluk, stressreductie en welzijn) zijn veelvuldig onder de aandacht gebracht en er is een aantal eigen trainingen/ leerlijnen aan toegevoegd;
- Effectory heeft met behulp van de Internetspiegel het medewerkertevredenheidsonderzoek 2022 uitgevoerd waarin dit thema uitgebreid is bevraagd;
- De preventiemedewerker heeft een signalerende functie en geeft regelmatig advies en voorlichting aan medewerkers van Codarts over het zo goed mogelijk inrichten van de thuiswerkplek, de werkhouding, werkplekinrichting en het gebruik van ergonomische hulpmiddelen.

⁴In het werkdrukbeleid heeft Codarts, conform art.6.2 lid 4 van cao-hbo, is aangegeven hoe wordt voorzien in realistische taakopdrachten. Codarts werkt voor het onderwijzend personeel met jaartaken waarbij de taakomvang max 1,0 fte is. Alles wat van de docent gedurende het schooljaar wordt verwacht staat in de jaartaak vermeld; indien extra opdrachten worden gegeven, worden deze schriftelijk bevestigd. Codarts heeft voor studiejaar 2021/2022 de samenstelling van de jaartaken voor docenten geanalyseerd en waar nodig bijgesteld. In de jaartaken wordt naast de lesuren een opslagpercentage toegevoegd waaronder de volgende onderwijstaken vallen:

- voorbereiding lessen (bij nieuw te ontwikkelen modules kunnen aparte afspraken gemaakt worden);
- organisatie en planning lessen;
- afhandeling lessen zoals administratie en studievoortgangsvergaderingen/gesprekken;
- overleg over het vak met studenten, collega's en staf;
- diploma-uitreikingen en bezoek aan onderwijsgerelateerde presentaties.
- tentaminering vindt zoveel mogelijk plaats binnen de lesuren en valt derhalve binnen de opslag. Als dat niet het geval is, worden daarover afspraken gemaakt met het hoofd van de opleiding.
- ook worden in de jaartaken taakuren vermeld: structurele en incidentele werkzaamheden waarvoor geen opslagpercentage geldt, zoals:
 - overige onderwijstaken (scriptiebegeleiding, coaching, inzet bij projecten, etc.);
 - ontwikkelingstaken (ontwikkeling curriculum, kenniskring, etc.);
 - overige taken (coördinatie, commissies zoals opleidings- en examencommissie, toelatingsexamen, SLB, research, PhD, overige vergaderingen die niet onder de opslag vallen, etc.). Tot slot staan in de jaartaken uren voor professionalisering vermeld.

5.6.4 Persoonlijke beschermingsmiddelen

Om de arbeidsgerelateerde gezondheidsklachten en beroepsziekten tot een minimum te beperken, biedt Codarts een breed scala aan informatie en hulpmiddelen waarover de preventiemedewerker adviseert. In 2022 is aan alle docenten en medewerkers die binnen hun werkveld te maken hebben met hard geluid een gehoortest en advies over gehoorbescherming door een expert op gebied van gehoorbescherming aangeboden. Hier is door 75 medewerkers gebruik van gemaakt (docenten Muziek en medewerkers Facilitair&Huisvesting).

5.6.5 Registratie van (bijna) ongevallen, incidenten en onveilige situaties

Codarts heeft de verplichting om (bijna)ongevallen, incidenten en onveilige situaties vast te leggen. Hiervoor is een registratieformulier en een stappenplan ontwikkeld om voor iedereen inzichtelijk te maken welke procedure we hierin volgen. In 2022 zijn er 2 meldingen gedaan en afgehandeld. Voor 2023 wordt onderzocht of gebruik gemaakt kan worden van een app voor de ongevallen incidenten meldingen, zodat melden gemakkelijker is en eenvoudig rapportages gegenereerd kunnen worden.

5.7 Professionalisering

Codarts vindt het belangrijk dat medewerkers hun prestaties, mobiliteit, werkplezier en talenten vergroten op een manier die efficiënt, doeltreffend én inspirerend is. Op het gebied van professionalisering zijn in 2022 daarom net als in voorgaande jaren zowel individueel als organisatiebreed initiatieven genomen voor scholing. Het leerplatform Studytube is aan medewerkers ter beschikking gesteld, waaraan het eigen opleidingsaanbod wordt toegevoegd (onboardingstrainingen). Tevens is in 2022 aan alle medewerkers van Codarts de Rotterdampas ter beschikking gesteld ter bevordering van de educatie op het gebied van kunst en cultuur in Rotterdam en omgeving.

De cao-voorzieningen voor medewerkers in tijd en geld worden in het kader van professionalisering toegekend, waarbij het basisrecht professionalisering van 40 uur per jaar vanaf 0,4 fte is vrijgesteld in de jaartaken voor onderwijzend personeel. Opleidingen en trainingen worden voor 100% vergoed indien deze noodzakelijk zijn voor de huidige functie en/of ontwikkeling voor de vervolgfunctie van de werknemer.

Het getotaliseerd gerealiseerde jaarinkomen van Codarts was in 2022 € 15.350.700. De benutting van het professionaliseringsbudget in geld bedroeg in 2022 € 150.419,38. Dit betreft alle kosten die rechtstreeks verband houden met studies, scholingen, trainingen en symposia of conferenties inclusief studiemateriaal en exclusief reis- en verblijfkosten. Hiermee komt het bedrag van de out-of-pocketkosten op 0,97% van het getotaliseerd jaarinkomen. Daarnaast is het professionaliseringsbudget in tijd en uren benut.

Basiskwalificatie en Seniorekwalificatie docenten

In 2022 hebben drie docenten hun Basiskwalificatie Examinering (BKE) certificaat behaald. In 2022 zijn geen Seniorekwalificaties Docenten afgerond.

Docenten met een PhD

In 2022 waren tien medewerkers bezig met een PhD. Er werden vier PhD's afgerond. Er werkten in 2022 bij Codarts 20 medewerkers met een afgeronde PhD.

5.8 Duurzame inzetbaarheid

In 2022 hebben 13 medewerkers een aanvraag ingediend voor in totaal 340,1 uur. Dit aantal betreft ook de gespaarde uren die voortvloeien uit de plannen die in 2020 zijn opgesteld en die binnen 3 jaar opgemaakt moeten worden. De bestedingsdoelen variëren en hebben voornamelijk betrekking op herstel van de balans tussen werk en privé, zorgverplichtingen en studie-uren voor een bepaalde periode.

5.9 Sociale veiligheid

Het bieden van een veilige studie- en werkomgeving is voor Codarts van enorm belang. In het voorwoord is het al ter sprake gebracht en de actie dat het bestuur daarop neemt. Iedereen moet zich veilig kunnen voelen bij alles wat men doet in een Codarts-context en in de Codarts gebouwen. Dat moet zo zijn tijdens de lessen, de colleges, tijdens repetities of voorstellingen, maar ook op de werkplek. Codarts stimuleert dat mensen elkaar aanspreken op gedrag, uitingen of opvattingen die niet passen bij waar Codarts voor staat: respect hebben voor eenieder en respectvol omgaan met elkaar. Het statement van hogescholen over sociale veiligheid in het kunstonderwijs plus de contouren van een Code Sociale Veiligheid, waarin richtlijnen staan voor het nemen en handhaven van maatregelen die een sociaal veilige studie- en werkomgeving moeten garanderen, zijn belangrijke pijlers naast het eigen beleid rondom sociale veiligheid.

5.9.1 Vertrouwenspersonen

Om de sociale veiligheid binnen Codarts te kunnen waarborgen werkt Codarts zowel met interne als externe vertrouwenspersonen. Deze vertrouwenspersonen zijn beschikbaar voor de medewerkers en de studenten op momenten dat zij zich onveilig voelen binnen de werk- of onderwijsomgeving als gevolg van gedrag van een medestudent, docent of collega. Dat kan pestgedrag zijn, intimidatie, geweld of discriminatie. De betrokkene kan zich tot een vertrouwenspersoon richten om te praten over de ervaring en om advies of ondersteuning te krijgen bij de aanpak van de situatie. De twee interne vertrouwenspersonen zijn in eerste instantie beschikbaar voor studenten en werknemers. De externe vertrouwenspersonen – afkomstig van het Centrum Vertrouwenspersoon Plus (CVP) – ondersteunen met name het management en de interne vertrouwenspersonen.

In 2022 hebben negen studenten en zes docenten/medewerkers contact opgenomen met de interne vertrouwenspersonen naar aanleiding van seksuele intimidatie of onheuse bejegening en communicatieproblemen. Verder hebben acht docenten/medewerkers een kwestie besproken met de externe vertrouwenspersonen. Dit betrof tweemaal collegiale consultatie: een kwestie op gebied van seksuele intimidatie, een kwestie met betrekking tot arbeidsomstandigheden, intimidatie, onheuse bejegening en/of communicatieproblemen.

5.9.2 Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)

Net als in 2021 stelt Codarts in 2022 een VOG Onderwijs als voorwaarde voor indiensttreding van nieuw aan te stellen medewerkers. De beoogde medewerker mag nog geen werkzaamheden verrichten voordat de VOG is afgegeven. Ook wordt voor externen met een gastcontract van 50 uren per collegejaar of meer die op regelmatige basis in het regulier onderwijs werkzaamheden verrichten en die in Nederland woonachtig zijn een VOG verplicht gesteld.

5.9.3 Klachtenafhandeling

In de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek wordt voorgeschreven dat iedere hogeschool een toegankelijke en eenduidige faciliteit dient te hebben waar men terecht kan met een klacht, beroep of bezwaar. Codarts heeft voor de afhandeling van klachten en geschillen een Klachtencommissie, bestaand uit drie leden: de bestuurssecretaris (per 1 september 2022 vervangen door een bestuursadviseur), het Hoofd P&O, ad hoc aangevuld met een derde onafhankelijk lid. De commissie wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris. In 2022 heeft de commissie één klacht in behandeling genomen en hierover aan de bestuursvoorzitter advies uitgebracht. Dit advies is overgenomen.

DEEL II

HET FINANCIËEL JAARVERSLAG

6.1 Financieel resultaat en positie

Codarts heeft 2022 afgesloten met een negatief resultaat van € 779.107. De onderstaande kengetallen van Codarts liggen boven de signaleringswaarden die de Inspectie van het Onderwijs hanteert bij het toezicht op de financiële continuïteit van onderwijsinstellingen, echter moet gewaakt worden voor de toekomstige negatieve resultaten in 2024 en 2025. De toekomstige negatieve resultaten worden voornamelijk veroorzaakt door de aanzienlijke fusiekosten tussen Codarts en Willem de Kooning Academy.

Kengetallen per balansdatum

Kengetal	Signalerings- waarde	2022	2021
Solvabiliteit I (eigen vermogen / totaal vermogen)	n.v.t.	53%	51%
Solvabiliteit (eigen vermogen + voorzieningen / totaal vermogen)	30%	55%	57%
Liquiditeit (current ratio) (vlottende activa / kort vreemd vermogen)	0,5	0,4	0,4
Rentabiliteit (resultaat / totale baten)	-0,1 (1-jarig)	0,0	0,0
Debt Service Coverage Ratio (DSCR) (vrije kasstroom / rente + aflossingsverplichtingen)	n.v.t.	1,8	3,0
Signaleringswaarde vermogensvorming (totaal eigen vermogen / normatief eigen vermogen)	>1	0,5	0,6

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de verhouding aan tussen het vreemd vermogen en het eigen vermogen op de balans. De solvabiliteit geeft inzicht in de financiële gezondheid van de stichting op de langere termijn. Deze is met 55% ruim boven de signaleringswaarde (30%).

Liquiditeit

De liquiditeit geeft aan in welke mate de stichting haar korte termijnverplichtingen kan voldoen met behulp van de vlottende activa.

Rentabiliteit

De rentabiliteit, zoals gedefinieerd door de Inspectie van het Onderwijs, geeft de verhouding aan tussen het resultaat uit gewone bedrijfsvoering en de totale baten uit gewone bedrijfsvoering. De rentabiliteit is een belangrijke maatstaf voor beslissingscalculatie op lange termijn. Ten behoeve van de continuïteit van de onderneming moet het resultaat op lange termijn voldoende groot zijn.

Debt Service Coverage Ratio (DSCR)

De DSCR geeft een beeld van de betalingscapaciteit van een onderneming in verhouding tot de financiële verplichtingen. De betalingscapaciteit betreft de vrije geldstroom binnen de onderneming. De financiële verplichtingen betreffen het totaal aan rente en aflossingen. De Inspectie voor het onderwijs hanteert geen norm voor de DSCR echter, het is een belangrijke ratio op het moment dat besloten wordt lang vreemd vermogen aan te trekken. Door financiers wordt veelal een norm gehanteerd die varieert van 1,2 - 1,4.

Signaleringswaarde vermogensvorming (ratio eigen vermogen)

In juni 2020 heeft de Inspectie van het onderwijs, in het rapport 'Het detecteren van mogelijk bovenmatig publiek eigen vermogen', de signaleringswaarde vermogensvorming gepubliceerd. De Inspectie heeft hiermee een maximale norm aan het publieke eigen vermogen geïntroduceerd. Zodra de onderwijsinstelling een vermogen heeft dat boven het normatieve vermogen uitkomt (ratio >1) kan er sprake zijn van bovenmatig eigen vermogen. Met een ratio eigen vermogen van 0,5 is er bij Codarts geen sprake van een bovenmatig eigen vermogen.

Ontwikkeling baten en lasten

Het gerealiseerde resultaat over 2022 is € 646K lager dan begroot en € 866K lager dan het resultaat over voorgaand jaar.

Staat van baten en lasten over 2022

(bedragen x € 1.000)	<u>2022 Realisati e</u>	<u>2022 Begroting</u>	<u>2021 Realisati e</u>	<u>Vershil 2022 t.o.v. begroot</u>	<u>Vershil 2022 t.o.v. 2021</u>
BATEN					
Rijksbijdragen	28.527	27.234	26.863	1.294	1.665
College-, cursus-, les- en examengelden	1.706	1.407	1.933	299	-228
Baten werk in opdracht van derden	988	1.208	1.126	-220	-138
Overige baten	570	205	337	365	233
TOTAAL BATEN	31.791	30.054	30.259	1.737	1.532
LASTEN					
Personeelslasten	24.495	23.521	23.413	974	1.082
Afschrijvingslasten	1.764	1.599	1.610	165	155
Huisvestingslasten	2.618	2.071	2.268	547	350
Overige lasten	3.691	2.988	2.872	702	819
TOTAAL LASTEN	32.568	30.180	30.163	2.388	2.405
SALDO BATEN EN LASTEN	-777	-126	96	-651	-873
Financiële baten en lasten	-2	-8	-9	5	7
NETTO RESULTAAT	-779	-133	87	-646	-866

BATEN

Rijksbijdragen

De belangrijkste inkomstenbron van Codarts is de Rijksbijdrage vanuit het ministerie. Over 2022 is deze € 1,3 miljoen hoger dan begroot en € 1,6 miljoen hoger dan voorgaand boekjaar. De toename van de rijksbijdrage t.o.v. de realisatie 2021 wordt voornamelijk door de hogere financiering voor de componenten onderwijs en onderzoek respectievelijk € 1,5 miljoen en € 0,18 miljoen. Daarnaast heeft Codarts subsidies lerarenbeurzen ontvangen.

Collegegelden

De realisatie 2022 is 0,2 mio hoger dan begroot. De collegegelden vallen € 0,3 miljoen hoger uit dan begroot als gevolg van de afloop maatregel halvering van het wettelijk collegegeld vanwege corona voor het studiejaar 2021/2022.

Baten werk in opdracht van derden

De daling van € 0,2 miljoen voor de post werk in opdracht van derden wordt voornamelijk veroorzaakt door de tegenvallende resultaten voor contractonderzoek.

Overige baten

De overige baten zijn met € 0,3 miljoen gestegen ten opzichte van de begroting. Dit wordt voornamelijk

veroorzaakt door vorderingen die betrekking hebben op collega's uit de sector. De post loopt inherent met de stijging overige debiteuren.

LASTEN

Personeelslasten

De stijging van de personeelslasten wordt met name veroorzaakt door de brutolonen en salarissen. De afwijking vloeit voort uit de nieuw afgesloten cao-hbo 2022-2023. De hogere overige personele lasten, met name op het gebied van personeel niet in loondienst, vloeien voort uit incidentele inhuur van interim-management en corona gerelateerde inhuur en meerwerk. Te denken valt aan zaken als de triage, outillieren van gebouwen voor verantwoord gebruik en audiovisuele en technische ondersteuning om een deel van het onderwijs digitaal doorgang te kunnen laten vinden (audities, voorstelling/projecten, lessen en examens). Daarnaast zijn de hoge lasten toe te kennen aan het wegwerken van studieachterstanden, waarvan er vanuit de NPO-middelen een compensatie voor is toegekend.

Afschrijvingslasten

De totaal gerealiseerde afschrijvingslasten zijn gestegen met € 165.000 t.o.v. de begroting en € 155.000 ten opzichte van voorgaand jaar. De stijging ten opzichte van voorgaand jaar wordt veroorzaakt door de investeringen in de panden, muziekinstrumenten en IT-gerelateerde ontwikkelingen. Hierbij kan worden gedacht aan de Digitale Leeromgeving en Studentwerkplekken in het kader vanuit de Kwaliteitsafspraken ho 2019-2024.

Huisvestingslasten

De totale huisvestingslasten vallen aanzienlijk hoger uit dan begroot € 547.000 en € 350.000 ten opzichte van voorgaand jaar. De huurlasten zijn gestegen door de transitie van de huur aan appartementen naar tijdelijke huur locaties voor derden. De verzekeringskosten zijn gestegen door de verzekering op het pand die aangeschaft is in 2021. De energie- en schoonmaakkosten zijn hoger als gevolg van de hoge inflatie.

Overige lasten

De overige lasten zijn in 2022 aanzienlijk gestegen met € 702.000 ten opzichte van de begroting en met € 818.000 ten opzichte van voorgaand jaar. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door kosten die niet vanuit de subsidie compenseert worden. Dit is inherent aan de tegenvallende opbrengsten van de post 'contractonderzoek'. Verder is er sprake van een stijging in ict-middelen, verblijf- en reiskosten in en incidentele uitgaven aan fusiekosten.

Kwaliteitsafspraken ho 2019-2024, jaar 2022

Voor een bedrag van € 2,1 miljoen aan studievoorschotmiddelen, als onderdeel van de Rijksbijdrage, zijn kwaliteitsafspraken gemaakt. Een gedetailleerde uitwerking hiervan is opgenomen in het plan en het Jaarplan 2022 Kwaliteitsafspraken. De Minister van OCW heeft medio oktober 2019 de kwaliteitsbekostiging voor de periode 2019-2024 toegekend. In de volgende tabel zijn de bestedingen over 2022 weergegeven (zie volgende pagina):

Thema landelijke kwaliteitsagenda (bedragen x 1.000 EUR)	2022 realisatie	2022 begroting	Vershil
Onderwijsdifferentiatie	729	915	-186
- Masterclasses, gastdocenten en projecten op maat	36	290	-254
- Interdisciplinaire projectweek Incubator	430	298	132
- Student assistenten	151	100	51
- Continueren Rotterdam Arts & Sciences Lab (RASL)	91	200	-109
- Opzetten en faciliteren Codarts-studievereniging	21	28	-6
Onderwijsfaciliteiten	572	1.008	-436
- Studentwerkplekken	156	508	-352
- Digital Learning Lab	142	100	42
- Externe locaties t.b.v. projecten/eindexamens	60	150	-90
- Digitale leeromgeving	214	250	-36
Studiebegeleiding, studiesucces & docentkwaliteit	107	148	-41
- Studentpsycholoog	97	75	22
- Intensieve taallessen	9	28	-18
- Intervisie voor studenten en docenten	0	45	-45
Invulling/prioritering o.b.v. inventarisatielijst	0	0	0
Totaal €	1.408	2.071	-663

Bestedingen plan 2022

Een uiteenzetting van de verschillende projecten is gegeven in deel I van het Bestuursverslag.

Ontwikkelingen balans

De belangrijkste ontwikkelingen op de balans per 31 december 2022 ten opzichte van voorgaand jaar betreffen: (a) de aanzienlijke toename van de kortlopende schulden met name op de posten "Crediteuren" en "Vooruit ontvangen college- en les gelden" (b) de afname van de materiele vaste activa door enerzijds hogere afschrijvingen en anderzijds lagere investeringen ten opzichte van verleden jaar.

Verkort kasstroomoverzicht over 2022

Liquideiteit (bedragen x € 1.000)	2022	2021	Vershil
Kasstroom uit operationele activiteiten	1.858	1.369	489
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-1.289	-1.739	450
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-557	-557	0
Mutatie liquide middelen	12	-927	939

Treasurybeleid

Het treasurybeleid van Codarts is vastgelegd in het treasurystatuut. Op basis van de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 is het treasurystatuut ultimo 2016 herzien en opnieuw vastgesteld. Het treasurybeleid is gericht op een optimalisatie van de vermogensstructuur en de liquiditeitspositie waarbij wordt gestreefd naar een minimalisering van de risico's en naar zo gunstig mogelijke opbrengsten en kosten. Codarts maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Overtollige liquiditeiten

worden alleen uitgezet bij Nederlandse banken of de staat. Codarts neemt deel aan Schatkistbankieren waarbij de rekeningen bij de huisbanken zijn gekoppeld aan een rekening courant bij het Ministerie van Financiën. Positieve en negatieve saldi op deze rekeningen worden dagelijks afgeroomd of aangevuld via de rekening bij het ministerie. Bij het ministerie is er een kredietfaciliteit van € 1.500.000 beschikbaar.

Daarnaast heeft Codarts een tweetal langlopende leningen bij het Ministerie van Financiën, te weten:

- lening 2384: hoofdsom € 8.138.500, openstaand bedrag € 4.974.000, resterende looptijd 10 jaar en rentevoet 0,13%;
- lening 3397: hoofdsom € 2.100.000, openstaand bedrag € 1.995.000, resterende looptijd 18 jaar en rentevoet 0,12%.

6.2 Continuïteitsparagraaf

De continuïteitsparagraaf is in eerste instantie bedoeld als weerslag van de interne discussie en besluitvorming over het toekomstige beleid en de gevolgen daarvan voor de financiële positie.

Fusie met Willem de Kooning Academy

De beoogde fusie met Willen de Kooning Academy, waarvan de voorbereidingen al zijn gestart zal impact hebben op de gehele entiteit Codarts.

Ontwikkeling baten en lasten 2023-2027

De belangrijkste aannames die gehanteerd zijn voor de meerjarenraming 2023-2027 en de eventuele onzekerheden hierin worden op hoofdlijn uiteengezet.

Studentenaantallen

De sector kunstonderwijs kiest ervoor hoogwaardig selectief en klein te blijven. De sector beslaat 4% van het hbo-bachelor onderwijs en is de laatste tien jaar nauwelijks gegroeid. In het Sectorplan kunstvalkonderwijs 2021-2025 zijn afspraken gemaakt over het maximale aantal studenten. Deze afspraak over volumeafspraken is in het vervolg op het vorige sectorplan met één jaar verlengd (tot en met 2020/2021). In de begroting 2022 en de meerjarenraming 2023-2027 is dit beleid als uitgangspunt genomen.

Studentenaantallen 2022 - 2023 t/m 2027

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	<u>Realisatie</u>	<u>Begroting</u>	<u>Raming</u>	<u>Raming</u>	<u>Raming</u>	<u>Raming</u>
Aantal studenten	998	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000

In de volgende tabel is begroting 2023 en raming 2024-2027 weergegeven. De cijfers zijn gebaseerd op de Jaarrekening 2022 en de vastgestelde, de goedgekeurde begroting 2023 en meerjarenraming 2023-2027:

Ontwikkeling baten en lasten 2022 – 2023 t/m 2027

(bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	<u>Realisatie</u>	<u>Begroting</u>	<u>Raming</u>	<u>Raming</u>	<u>Raming</u>	<u>Raming</u>
BATEN						
Rijksbijdragen	28.527	28.958	29.298	29.591	29.887	30.186
College-, cursus-, les- en examengelden	1.706	2.351	2.375	2.398	2.422	2.447
Baten werk in opdracht van derden	988	1.208	1.220	1.232	1.245	1.257
Overige baten	570	151	209	212	214	216
TOTAAL BATEN	31.791	32.668	33.102	33.434	33.768	34.106
LASTEN						
Personeelslasten	24.495	25.778	25.915	26.150	26.407	26.666
Afschrijvingslasten	1.764	1.757	1.620	1.640	1.640	1.552
Huisvestingslasten	2.618	2.233	2.256	2.287	2.313	2.332
Overige lasten	3.691	4.551	4.188	3.204	3.235	3.265
TOTAAL LASTEN	32.568	34.320	33.979	33.281	33.596	33.816
SALDO BATEN EN LASTEN	-777	-1.651	-876	153	173	290
Financiële baten en lasten	-2	-92	-92	-92	-92	-92
NETTO RESULTAAT	-779	-1.743	-969	61	80	198

BATEN

Rijksbijdragen

De Rijksbijdrage is gebaseerd op de geraamde Rijksbijdrage. Er is sprake van een verhoging van de Rijksbijdrage. In de Rijksbijdrage is € 2,25 miljoen opgenomen voor de Kwaliteitsafspraken ho 2019-2024.

Berekening Ministerie OCW 2022 e.v.	2022	2023	2024	2025	2026	2027
(bedragen x € 1.000)	<u>Realisatie</u>	<u>Begroting</u>	<u>Raming</u>	<u>Raming</u>	<u>Raming</u>	<u>Raming</u>
Middelen kwaliteitsafspraken	1.798	2.250	2.254	0	0	0

Eind 2020 heeft het Ministerie van OCW na overleg met de Vereniging Hogescholen geconstateerd dat er in het hbo onbedoeld een herverdeeleffect was opgetreden in de verdeling van de middelen voor de kwaliteitsafspraken naar aanleiding van de herziening van de bekostiging van het hoger onderwijs per 2020 op basis van het advies van de Adviescommissie bekostiging hoger onderwijs en onderzoek (commissie Van Rijn). Op 22 april 2021 heeft het ministerie ingestemd met het voorstel van de Vereniging Hogescholen om per 2021 een aanpassing te doen in de verdeling van de kwaliteitsmiddelen. Vanaf 2021 worden de middelen verdeeld naar rato van het aandeel van een hogeschool in de onderwijsopslag in percentages zoals dat was vlak voor de herziening van de bekostiging en om dit aandeel tot en met 2024 ook vast te zetten

Middelen kwaliteitsbekostiging als onderdeel Rijksbijdrage 2022 – 2023 t/m 2027

Collegegelden

De hogere collegegelden ad € 0,7 miljoen zijn het gevolg van de afloop maatregel halvering en/of korting collegegeld. De hoogte van het wettelijk collegegeld is bepaald, conform de Regeling van de minister van 3 juni 2008, nr. HO&S/CBV/2008/5214, houdende vaststelling van nadere regels vanwege financiering in het hoger onderwijs (Regeling financiën hoger onderwijs). Het instellingstarief dat Codarts hanteert voor niet EER-studenten wordt stapsgewijs en cohortgewijs verhoogd waardoor de opbrengsten meerjarig stijgen.

Baten werk in opdracht van derden en overige baten

Onder de rubriek baten werk in opdracht van derden valt contractonderwijs, vergoeding LMC, contractonderzoek en overige baten in opdracht van derden (zie bijlage I). De baten werk in opdracht van

derden zijn met ad € 0,3 miljoen hoger geprognoseerd, gezien de post contractonderzoek naar het gewenste niveau moet groeien.

De post baten werk in opdracht van derden bestaat voor circa 50% uit een variabel deel in verband subsidies in het kader van contractonderzoek (Codarts Research).

Meerjarig is naast een prognose van de huidige toerekening van reeds toegekende subsidies het uitgangspunt gehanteerd dat in de toekomst onderzoeksgelden worden aangetrokken tot een niveau van circa € 600.000 per jaar. Het personeelsbeleid voorziet, onder andere door tijdelijke aanstellingen (bijvoorbeeld voor de duur van een onderzoekstraject), in flexibiliteit ten aanzien van eventuele schommelingen in deze subsidieopbrengsten.

De overige baten zijn meerjarig behoudend begroot omdat onzeker is op welk moment in de toekomst er weer inkomsten gegenereerd kunnen worden uit voorstellingen en optredens.

LASTEN

Algemeen

In het Jaarplan 2023 Kwaliteitsafspraken is uitgegaan het oorspronkelijke bedrag uit de verdeling van de studievoorschotmiddelen ad. € 2,25 miljoen en ligt daarmee in lijn met het bedrag dat opgenomen is in de Rijksbijdrage 2023. De bestedingen met betrekking tot de middelen zitten verweven binnen diverse kostencategorieën in de exploitatiebegroting 2023 (€ 1,4 miljoen) alsook in de investeringsbegroting 2023 (€ 0,8 miljoen). Aan de projecten zijn projectnummers toegekend waardoor de financiële voortgang gemonitord kan worden:

(bedragen x € 1.000)	2023	
Thema landelijke kwaliteitsagenda	Begroting	Typering kosten
Onderwijsdifferentiatie	930	
- Masterclasses, gastdocenten en projecten op maat	250	structureel
- Interdisciplinaire projectweek Incubator	350	structureel
- Student assistenten	100	structureel
- Continuëren Rotterdam Arts & Sciences Lab (RASL)	200	structureel
- OpADetten en faciliteren Codarts-studievereniging	30	structureel
Onderwijsfaciliteiten	1.150	
- Studentwerkplekken	500	structureel/incidenteel
- Digital Learning Lab	100	structureel/incidenteel
- Externe locaties t.b.v. projecten/eindexamens	250	structureel
- Digitale leeromgeving	300	structureel
Studiebegeleiding, studiesucces & docentkwaliteit	170	
- Studentpsycholoog	90	structureel
- Intensieve taallessen	30	structureel
- Intervisie voor studenten en docenten	50	structureel
TOTAAL KWALITEITSAFSPRAKEN	2.250	

Personeelslasten

Op 14 april 2022 is er een principeakkoord gesloten over de arbeidsvoorwaarden voor de hogescholen in de sector hbo. Als gevolg van de cao-hbo 2022-2023 worden de lonen met ingang van 1 juni 2022 verhoogd met 4% en een eenmalige uitkering van € 600.000 bruto. De cao loopt tot en met 31 maart 2023. In de meerjarenraming is na afloop van de cao-hbo 2023 per 1 februari 2023 uitgegaan van een stijging van de brutolonen en salarissen van 2% (inclusief pensioenpremies, sociale lasten). Ook is meerjarig uitgegaan van een gemiddelde stijging van 2% van de lonen. Daarnaast is er uitgegaan van een gelijkblijvende bezetting van 241,9 fte tot en met 2027.

Afschrijvingslasten

De afschrijvingslasten 2023-2027 zijn berekend op basis van de huidige activa in combinatie met de investeringsbegroting 2023-2027.

Huisvestingslasten

Om de praktijkonderdelen binnen het kunstvakonderwijs in aangepaste vorm doorgang te kunnen laten vinden zijn er in verband met de beperkende maatregelen aanvullende faciliteiten nodig. Het gaat dan naast extra hygiënemaatregelen ook om de huur van externe ruimtes in verband met de maximale toegestane groepsgrootte. De additionele kosten hiervoor trekken een zware wissel op de begroting 2023.

Overige lasten

Onder de rubriek overige lasten is een boekverlies begroot van € 167K als gevolg van de in 2019 geïmplementeerde componentmethode. Ook is er in de begroting 2023 rekening gehouden met kosten die betrekking hebben met de beoogde fusie met Willem de Kooning Academy, uitvoering van de subsidie in het kader van Horizon Europe (Cultuur&Campus Putselaan) en Cultuur&Campus.

Ontwikkelingen balans 2022-2027

De balansontwikkelingen volgen uit ontwikkelingen in de staat van baten en lasten. De cijfers zijn gebaseerd op de vastgestelde en goedgekeurde begroting 2023 en meerjarenraming 2023-2027, en waar van toepassing aangepast naar aanleiding van de gerealiseerde balansposities ultimo 2022. In het eigen vermogen wordt lopende het verslagjaar niet gemuteerd anders dan de resultaatbestemming.

Ontwikkeling balans 2022-2027

(bedragen x € 1.000)	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2024	31/12/2025	31/12/2026	31/12/2027
	<u>Realisatie</u>	<u>Begroting</u>	<u>Raming</u>	<u>Raming</u>	<u>Raming</u>	<u>Raming</u>
ACTIVA						
Vaste activa						
Materiële vaste activa	23.479	23.601	23.564	22.794	22.068	21.151
Totaal vaste activa	23.479	23.601	23.564	22.794	22.068	21.151
Vlottende activa						
Vorderingen	838	861	873	881	890	899
Liquide middelen	1.204	2.986	1.349	1.460	1.546	1.942
Totaal vlottende activa	2.042	3.847	2.221	2.341	2.436	2.841
TOTAAL ACTIVA	25.521	27.448	25.785	25.135	24.505	23.993
PASSIVA						
Eigen vermogen						
Kapitaal	0	0	0	0	0	0
Algemene reserve	2.759	1.017	48	109	189	387
Bestemmingsreserve	10.240	10.240	10.240	10.240	10.240	10.240
Totaal eigen vermogen	12.999	11.257	10.288	10.349	10.429	10.627
Voorzieningen	945	945	945	945	945	945
Langlopende schulden	5.854	9.297	8.540	7.783	7.026	6.269
Kortlopende schulden	5.723	5.949	6.012	6.058	6.105	6.152
TOTAAL PASSIVA	25.521	27.448	25.785	25.135	24.505	23.993

De liquide middelen stijgen enerzijds als gevolg van een financieringsaanvraag van € 4 miljoen en anderzijds daalt de liquide middelen door de opgenomen effecten in de begroting 2023 in combinatie met de geplande investeringsuitgaven.

Het eigen vermogen daalt in 2023 en 2024 verder, vanwege de verliezen die voornamelijk worden veroorzaakt door de inzet van twee interim-bestuurders, fusiekosten en kwaliteitsimpuls op de afdeling Muziek.

Gebeurtenissen na balansdatum

De beoogde fusie tussen Codarts en Willem de Kooning Academy kan ervoor zorgdragen dat de situatie van beide entiteiten per balansdatum beïnvloedt worden. Op dit moment is de programmadirecteur voor de fusie aangesteld om dit in goede banen te begeleiden.

Financiële ratio's 2022-2027

De vertaling van de ontwikkelingen ten aanzien van de baten en lasten en de balans voor de periode 2022-2027 naar de kengetallen voor diezelfde periode laat zien dat Codarts ook in de toekomst financieel gezond blijft. De current ratio daalt als gevolg van relatief hoge investeringsuitgaven een aantal jaren onder de signaleringswaarde echter, van het kort vreemd vermogen is circa 35% feitelijk op geen enkel moment dadelijk opeisbaar, anders dan bij algehele staking van alle bedrijfsactiviteiten per balansdatum (liquidatie). Te denken valt aan overlopende passiva zoals vooruit ontvangen collegegelden en subsidies.

Kengetal	Signalerings- waarde	2022 Realisatie	2023 Raming	2024 Raming	2025 Raming	2026 Raming2	2027 Raming
Solvabiliteit (eigen vermogen + voorzieningen / totaal vermogen)	30%	55%	44%	44%	45%	47%	48%
Liquiditeit (current ratio) (vlottende activa / kort vreemd vermogen)	0,5	0,4	0,6	0,4	0,4	0,4	0,5
Rentabiliteit (resultaat / totale baten)	-0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
	(1-jarig)						
Debt Service Coverage Ratio (DSCR) (vrije kasstroom / rente + aflossingsverplichtingen)	n.v.t.	1,8	0,1	0,9	4,0	2,1	2,2
Signaleringswaarde vermogensvorming (totaal eigen vermogen / normatief eigen vermogen)	>1	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4

6.3 Interne beheersing en control

Planning- en controlcyclus

Het identificeren en beheersen van risico's is onderdeel van de planning- en controlcyclus van Codarts. De Kaderbrief dient als basis voor de begroting. Na instemming van de Medezeggenschapsraad (MR) en het College van Bestuur (CvB) wordt de begroting vastgesteld door de Raad van Toezicht (RvT).

Middels maand- en kwartaalrapportages en periodiek overleg hierover is het CvB bij eventuele afwijkingen ten aanzien van afgesproken doelstellingen of financiële middelen van organisatieonderdelen snel in staat in te grijpen of bij te sturen. Tijdens deze gesprekken wordt ook ingegaan op studentenaantallen, de kwaliteit van het onderwijs, personele ontwikkelingen en specifieke projecten. Gedurende het jaar rapporteert het CvB de (financiële)voortgang aan de RvT en laat zich daarbij door hen adviseren en ondersteunen.

Risico's en compliance

Het belangrijkste risico's waarvoor het bestuur zich geplaatst ziet is de bekostiging van het kunstvakonderwijs. Codarts is bijna uitsluitend afhankelijk van de Rijksbijdrage en daarbij in de berekenings- en toekenningsmethodiek voor meer dan de helft afhankelijk van de omvang van het macrobudget van het Ministerie van OCW en voor een derde van het aantal studenten. De hoogte van de bekostiging is daarmee sterk afhankelijk van het maatschappelijke en/of politieke klimaat en slechts beperkt beïnvloedbaar door Codarts.

Zowel het secundaire proces alsook het primaire proces van onderwijs- en onderzoek steunen steeds meer op automatisering. Digitalisering van (leer)omgeving vergt een IT-infrastructuur die hierop is toegerust en brengt risico's met zich mee in het kader van informatiebeveiliging, privacy en compliance met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Om deze risico's te mitigeren is er een aparte afdeling Informatiemanagement & IT opgericht die o.a. belast is met de herinrichting en bestending van de ict-infrastructuur. Daarnaast is er een beleidsmedewerker aangesteld specifiek voor de AVG, risicomangement en compliance en wordt er awareness gecreëerd binnen de organisatie. Om vast te stellen of een instelling en een opleiding voldoet aan de vereiste kwalificaties zijn er onderwijsaccreditaties ingesteld. Het behalen van de accreditatie is cruciaal en geeft aan dat Codarts haar kwalificaties op orde heeft. De kwaliteitszorg van Codarts is ingebed in de afdelingen, wordt ondersteund door de coördinator kwaliteitszorg en monitoring is verankerd in de kwaliteitszorgsystematiek (o.a. met behulp van de zogenaamde stoplichtenrapportages).

De naleving van Europese aanbestedingsregels wordt bewaakt door tijdens de planningsfase vast te stellen welke leveringen en diensten het drempelbedrag te boven (kunnen) gaan. Bij Europese aanbestedingstrajecten laat Codarts zich ondersteunen en adviseren door een extern bedrijf om er zeker van te zijn dat aan de Europese aanbestedingsrichtlijnen wordt voldaan. Codarts besteedt geen onderdelen van onderwijsprogramma's van in het Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs (CROHO) geregistreerde opleidingen uit aan een private organisatie dan wel aan andere bekostigde instellingen. Voor contractonderwijs is het uitgangspunt dat dit minimaal kostenneutraal moet zijn. Er wordt alleen contractonderwijs geboden dat in lijn ligt met de werkzaamheden waarvoor Codarts een Rijksbijdrage ontvangt. Verder verzorgt Codarts geen maatwerktrajecten voor bedrijven of publieke organisaties.

6.4 Notitie Helderheid

Codarts richt zich primair op haar publiek gefinancierde taken. In zeer beperkte mate is sprake van private activiteiten. Hiervoor vraagt Codarts een integrale kostprijs en deze private activiteiten hebben altijd een verbinding met zowel het instellingsplan van Codarts als haar maatschappelijke taak. Het gaat bijvoorbeeld om contractonderwijs aan studenten die een individuele module wensen te volgen. In de notitie Helderheid en de aanvulling daarop van het Ministerie van OCW is een aantal zaken expliciet aan de orde gesteld waaraan in het jaarverslag aandacht besteed dient te worden. Het betreft:

1. het uitbesteden van onderwijs;
2. investeren van publieke middelen in private scholen;
3. het verlenen van vrijstellingen;
4. bekostiging van buitenlandse studenten;
5. collegegeld niet betaald door deelnemer zelf;
6. studenten volgen modules van opleidingen;
7. de student volgt een andere opleiding dan waarvoor hij is ingeschreven;
8. bekostiging van maatwerktrajecten;
9. bekostiging van het kunstonderwijs.

Ad.1 De hogeschool besteedt geen onderwijs uit.

Ad.2 Codarts besteedt geen onderdelen van onderwijsprogramma's van in het CROHO geregistreerde opleidingen uit aan een private organisatie, dan wel aan andere bekostigde instellingen. Codarts heeft als uitgangspunt contractonderwijs kostenneutraal te realiseren en die onderdelen waarvoor dit niet lukt geen doorgang te laten vinden.

Ad.3 De hogeschool verleent alleen vrijstellingen op individuele basis vanwege elders verworven competenties.

Ad.4 Studenten van buiten de EER betalen in principe een instellingscollegegeld en komen niet voor bekostiging in aanmerking. Dit geldt niet voor studenten van buiten de EER die bijvoorbeeld in aanmerking komen voor bekostiging op grond van een verblijfsstatus als vluchteling.

Ad.5 In sommige gevallen wordt het collegegeld door derden betaald. Dit kan alleen door middel van het afgeven van een machtiging.

Ad.6 Indien studenten modules volgen, worden zij beschouwd als contractstudenten en ontvangen zij een certificaat na afronding van de module. Codarts biedt dit contractonderwijs aan omdat het bijdraagt aan haar missie (talent opleiden) en haar maatschappelijke opdracht (talent opleiden).

Ad.7 Studenten volgen de opleiding waarvoor zij zijn ingeschreven.

Ad.8 Codarts levert geen maatwerktrajecten voor bedrijven of publieke organisaties.

Ad.9 De bekostiging van Codarts wordt deels gebaseerd op het aantal studenten van het studiejaar t-2, met andere woorden het aantal studenten tijdens het studiejaar twee jaar vóór het huidige studiejaar. Indien studenten bij meer dan één instelling ingeschreven staan, worden zij slechts bij één instelling bekostigd; de hogeschool ziet hier nauwgezet op toe en overlegt in deze gevallen met de betreffende instelling waar de student voor bekostiging in aanmerking komt.

DE JAARREKENING

7.1 Jaarrekening 2022

A1 JAARREKENING

A1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2022 (NA RESULTAATBESTEMMING)

	<u>Ref.</u>	<u>31/Dec/22</u> EUR	<u>31/Dec/21</u> EUR
ACTIVA 1			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1.1	23.479.302	23.955.082
Totaal vaste activa		<u>23.479.302</u>	<u>23.955.082</u>
Vlottende activa			
Vorderingen	1.3	838.099	704.911
Liquide middelen	1.4	1.204.048	1.192.199
Totaal vlottende activa		<u>2.042.147</u>	<u>1.897.109</u>
TOTAAL ACTIVA		<u><u>25.521.449</u></u>	<u><u>25.852.191</u></u>
	<u>Ref.</u>	<u>31/Dec/22</u> EUR	<u>31/Dec/21</u> EUR
PASSIVA	2		
Eigen vermogen	2.1		
Kapitaal		45	45
Algemene reserve		2.758.932	3.538.039
Bestemmingsreserve		10.240.304	10.240.304
Totaal eigen vermogen		<u>12.999.282</u>	<u>13.778.389</u>
Voorzieningen	2.2	944.789	1.010.547
Langlopende schulden	2.3	5.854.258	6.411.396
Kortlopende schulden	2.4	5.723.121	4.651.860
TOTAAL PASSIVA		<u><u>25.521.449</u></u>	<u><u>25.852.191</u></u>

A1 JAARREKENING**A1.2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022**

	Ref.	2022	Begroting 2022	2021
		EUR	EUR	EUR
BATEN	3.			
Rijksbijdragen		28.527.213	27.233.700	26.862.712
College-, cursus-, les- en examengelden	3.1 3.2	1.705.902	1.407.100	1.933.473
Baten werk in opdracht van derden	3.3	987.819	1.208.000	1.125.851
Overige baten	3.4	570.251	205.400	337.194
TOTAAL BATEN		31.791.185	30.054.200	30.259.230
LASTEN	4.			
Personeelslasten	4.1	24.494.730	23.520.700	23.412.900
Afschrijvingslasten	4.2	1.764.304	1.599.300	1.609.595
Huisvestingslasten	4.3	2.618.047	2.071.300	2.268.115
Overige lasten	4.4	3.690.815	2.988.400	2.872.194
TOTAAL LASTEN		32.567.895	30.179.700	30.162.804
SALDO BATEN EN LASTEN		-776.710	-125.500	96.426
Financiële baten en lasten	5.	-2.397	-7.600	-9.229
NETTO RESULTAAT		-779.107	-133.100	87.198

A1 JAARREKENING

A1.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2022

Ref.	2022	2021
	EUR	EUR
Kasstroom uit operationele activiteiten	-776.710	96.426
Saldo baten en lasten		
Aanpassingen voor:	1.764.304	1.609.595
- afschrijvingen	0	68.517
- boekresultaten afstoting activa	-65.757	-149.406
- mutaties voorzieningen	1.698.546	1.528.706
Veranderingen in vlottende middelen:	-133.188	-74.758
- vorderingen	1.071.261	-171.970
- schulden	938.072	-246.729
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	1.859.908	1.378.403
- ontvangen interest	6.199	0
- betaalde interest	-8.596	-9.616
	-2.397	-9.616
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	1.857.511	1.368.787
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in MVA	-1.288.524	-1.738.814
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-1.288.524	-1.738.814
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	0	0
Aflossing langlopende leningen	-557.138	-557.138
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	-557.138	-557.138
Mutatie liquide middelen	11.849	-927.165

A1 JAARREKENING

A1.4 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

A1.4.1 Algemeen

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (RJO), de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder RJ 660 inzake de jaarverslaggeving voor onderwijsinstellingen, en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke- en semipublieke sector (WNT).

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Stichting Codarts Hogeschool voor de Kunsten zal haar activiteiten in de nabije toekomst voortzetten waarbij noch de intentie noch de noodzaak tot liquidatie, het staken van bedrijfsactiviteiten of ingevolge wet- of regelgeving aan crediteuren verzoeken om mee te werken aan schuldsanering, aan de orde zijn.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen, de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor deze herziening gevolgen heeft.

Verbonden partijen

De Vereniging van Eigenaren De Doelen te Rotterdam is een verbonden partij van Stichting Codarts hogeschool voor Kunstvakonderwijs. Omdat er geen sprake is van overheersende zeggenschap is deze partij niet in de consolidatie betrokken.

Valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de instelling. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op hele getallen waardoor weergegeven (op)tellingen soms niet exact overeenstemmen.

A1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de instelling zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

A1 JAARREKENING

A1.4 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van het vast actief. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van economische levensduur. Op grond, onderhanden projecten en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik, en wordt beëindigd bij buiten gebruikstelling of bij desinvestering. De volgende afschrijvingstermijnen en -percentages worden gehanteerd:

<u>Categorie</u>	<u>Termijn in maanden</u>	<u>Percentage per jaar</u>
- Gebouwen - ruwbouw (casco)	360 / 600	3,3 / 2,0 %
- Gebouwen - afbouw (casco)	180 / 120	6,7% / 10,0%
- Gebouwen - inbouw (installaties)	120	10%
- Gebouwen - grond	n.v.t.	n.v.t.
- Verbouwingen (van voor 2019), inrichting en inventaris	120	10,0 %
- ICT, muziekinstrumenten, vervoermiddelen en overige	36 / 60 /120	33,3 / 20,0 % / 10,0%

Componentenmethode/groot onderhoud

Codarts hanteert met ingang van 2019 voor nieuwe activa de zogenaamde componentenmethode waarbij de kosten van groot onderhoud in de boekwaarde van het actief worden verwerkt. De componentenmethode gaat er vanuit dat één gebouw is opgebouwd uit verschillende componenten met ieder een andere gebruiks- en levensduur. Op reeds voor 1 januari 2019 verwerkte (bestanddelen van) activa is een overgangsregeling van toepassing. De componentenmethode wordt bij deze activa gehanteerd vanaf het moment dat groot onderhoud wordt gepleegd.

Bijzondere waardeverminderingen vaste activa

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren bij voortgezet gebruik, of de bij verkoop naar verwachting te realiseren directe opbrengstwaarde. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Financiële instrumenten

In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: vorderingen en overlopende activa, liquide middelen, langlopende schulden en kortlopende schulden en overlopende passiva. Een financieel actief of een financiële verplichting wordt in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan. Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie er toe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen. Financiële instrumenten worden bij eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij transactiekosten (dis)agio en de direct toerekenbare in de eerste opname worden meegenomen. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Vorderingen en overlopende activa

Overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

A1 JAARREKENING

A1.4 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

Afgeleide financiële instrumenten

De eerste waardering voor afgeleide financiële instrumenten is de reële waarde. Na eerste waardering worden afgeleide financiële instrumenten gewaardeerd op kostprijs of lagere marktwaarde. Stichting Codarts Hogeschool voor de Kunsten maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten. Besloten afgeleide instrumenten in contracten worden niet afgescheiden van het basiscontract en niet apart verantwoord, maar toegelicht onder het betreffende balanshoofd.

Reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn. De reële waarde van een lening is gelijk aan de contante waarde van toekomstige kasstromen gebaseerd op een rente die per balansdatum zou gelden voor gelijksoortige leningen vermeerderd met een risicopremie voor iedere individuele lening.

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering zijn beschreven onder de toelichting op de Financiële instrumenten.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas- en banksaldi en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. De grondslagen voor de waardering zijn beschreven onder de toelichting op de Financiële instrumenten.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze eis in te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening jubileumgratificaties

De voorziening jubileumgratificaties betreft een voorziening voor toekomstige jubileumgratificaties. De voorziening betreft de contante waarde van in de toekomst uit te keren jubileumgratificaties. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De voorziening is gebaseerd op de contante waarde.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is opgenomen voor op balansdatum bestaande verplichting tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. De voorziening is gebaseerd op de nominale waarde.

Voorziening wachtgeld

De voorziening wachtgeld betreft een voorziening voor uit te betalen WW-uitkeringen en wachtgeld in de toekomst. De berekening is gebaseerd op (prognose)gegevens van de uitvoerende instanties, kans op voortzetting en leeftijd. De voorziening is gebaseerd op nominale waarde.

A1 JAARREKENING

A1.4 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Voorziening generatiepact

De voorziening generatiepact is opgenomen voor door Codarts gemaakte maatwerkafspraken met medewerkers voor (gedeeltelijke) vervroegde uittreding. Hiervoor is op grond van RJ 271.4 een voorziening gevormd. De voorziening is gevormd voor de toekomstige loonkosten waar geen arbeid voor geleverd hoeft te worden. De voorziening is gevormd voor alle medewerker waarmee per balansdatum maatwerkafspraken zijn gemaakt. De regelingen betreffen individuele regelingen waaraan door andere medewerkers geen rechten kunnen worden ontleend. Daarom is geen rekening gehouden met de kans dat medewerkers mogelijk in de toekomst gebruik maken van de regeling. Medewerkers die gebruik maken van de voormalig seniorenregeling onderwijspersoneel (SOP) worden conform artikel 4 lid 1a van de regeling jaarverslaggeving onderwijs niet in de voorziening meegenomen. Aangezien toekomstige loonkostenstijgingen naar verwachting wegvallen tegen disconteringsvoet is met beide geen rekening gehouden. Eveneens is geen rekening gehouden met een vertrek- en/of overlijdenskans vanwege de beperkte gemiddelde looptijd van de regelingen. De voorziening is gebaseerd op nominale waarde.

Voorziening werktijdvermindering senioren

De werktijdvermindering senioren is een regeling gericht op duurzame inzetbaarheid van oudere medewerkers in het hbo. Deze regeling heeft sinds 1 januari 2015 de voormalige seniorenregeling onderwijspersoneel vervangen. Met de werktijdenvermindering senioren kunnen medewerkers hun werktijd inkorten vanaf tien jaar voor de AOW-leeftijd. De werktijd kan verminderd worden met een vast percentage van maximaal twintig procent, gedurende een periode van maximaal vijf jaar. De voorziening is gevormd voor de toekomstige loonkosten waar geen arbeid voor geleverd hoeft te worden. Op basis van de personeelsformatie per balansdatum is van de werknemers, die in 2021 al (deels) voldeden aan de criteria (leeftijd en aantal dienstjaren), daar inmiddels of op korte termijn aan voldoen of zullen voldoen, een schatting gemaakt van mogelijke deelname aan de regeling. De voorziening is gebaseerd op nominale waarde.

Langlopende schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De aflossingsverplichting voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder de kortlopende schulden. De grondslagen voor de waardering van langlopende schulden is beschreven onder de toelichting op de Financiële instrumenten.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De grondslagen voor waardering van de kortlopende schulden is beschreven onder de toelichting op de Financiële instrumenten.

A1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de resultatenrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben. Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

A1 JAARREKENING

A1.4 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Baten

De ontvangen (normatieve) Rijksbijdrage en niet geormerkte OCW subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben, volledig verwerkt in de staat van baten en lasten.

Geormerkte OCW subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum, worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geormerkte OCW subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen of onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige (overheids)subsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen subsidies zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de stichting zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van de door de stichting gemaakte kosten worden systematisch als baten ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in dezelfde periode als die waarin de kosten zijn gemaakt. Subsidies ter compensatie van de stichting voor de kosten van een actief worden systematisch in de staat van baten en lasten opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden opgenomen in de netto omzet tegen reële waarde van de ontvangsten of de te ontvangen vergoeding, na aftrek van tegemoetkomingen en kortingen.

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de staat van baten en lasten verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare manier kunnen worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door opbrengsten.

Huuropbrengsten worden lineair in de staat van baten en lasten opgenomen op basis van de duur van de overeenkomst.

Lasten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan de werknemers respectievelijk de overheid.

Stichting Codarts Hogeschool voor de Kunsten heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij de stichting. De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Algemeen burgerlijk Pensioenfonds (ABP). Stichting Codarts Hogeschool voor de Kunsten betaalt hiervoor premies waarvan 70% door de werkgever wordt betaald en 30% door de werknemer. De pensioenlasten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds dit toelaat.

Ten aanzien van de beleidsdekkingsgraad van de pensioenfondsen gelden wettelijke eisen. De pensioenregels schrijven voor dat de dekkingsgraad van het ABP 126% moet zijn. Ook is wettelijk bepaald dat de beleidsdekkingsgraad niet langer dan 5 jaar onder 104,2% mag liggen.

A1 JAARREKENING

A1.4 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Stichting Codarts Hogeschool voor de Kunsten heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De stichting heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremie. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt hiervoor een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt in de staat van baten en lasten, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

A1.4.4 Grondslagen voor het opstellen van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Het kasstroomoverzicht is ingedeeld in drie onderdelen: kasstromen uit operationele activiteiten, kasstromen uit investeringsactiviteiten en kasstromen uit financieringsactiviteiten.

Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten.

A1 JAARREKENING**A1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022****1 ACTIVA****1.1 Materiële vaste activa***De specificatie is als volgt:*

	<u>31/Dec/22</u>	<u>31/Dec/21</u>
	EUR	EUR
1.1.1 Gebouwen en terreinen	20.593.485	21.048.176
1.1.2 Inventaris en apparatuur	2.885.818	2.906.906
Totaal materiële vaste activa	<u>23.479.302</u>	<u>23.955.082</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>1.1.1</u>	<u>1.1.2</u>	<u>Totaal</u>
	<u>Gebouwen</u>	<u>Inventaris</u>	<u>materiële</u>
	<u>en terreinen</u>	<u>en apparatuur</u>	<u>vaste activa</u>
	EUR	EUR	EUR
Stand per 1 januari 2022			
- aanschafwaarde	31.274.480	6.515.885	37.790.365
- cumulatieve afschrijvingen	10.226.304	3.608.979	13.835.283
Boekwaarde per 1 januari 2022	<u>21.048.176</u>	<u>2.906.906</u>	<u>23.955.082</u>
Mutaties in het boekjaar			
- Investerings	571.159	717.365	1.288.524
- Afschrijvingen	1.025.850	738.454	1.764.304
- Desinvesteringen			
aanschafwaarde	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0
per saldo (boekresultaat)	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal mutaties in het boekjaar	<u>-454.691</u>	<u>-21.088</u>	<u>-475.780</u>
Stand per 31 december 2022			
- aanschafwaarde	31.845.639	7.233.250	39.078.889
- cumulatieve afschrijvingen	11.252.154	4.347.433	15.599.587
Boekwaarde per 31 december 2022	<u>20.593.485</u>	<u>2.885.818</u>	<u>23.479.302</u>

Toelichting:

De materiële vaste activa is ten opzichte van verleden jaar gedaald met €475K.

De afschrijvingen zijn gestegen met €100K in 2022 dit wordt voornamelijk veroorzaakt door essentiële investeringen vanaf 2021 in de panden (Kruisplein en het WMDC) waarop wordt afgeschreven. Voorbeelden hiervan zijn: dakreparaties, studentwerkplekken en de kelder.

Een deel van de materiële vaste activa is als zekerheid gegeven voor langlopende leningen in de vorm van hypothecaire zekerheden

A1 JAARREKENING**A1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022****1 ACTIVA****1.3 Vorderingen***De specificatie is als volgt:*

	<u>31/Dec/22</u>	<u>31/Dec/21</u>
	EUR	EUR
1.3.1 Studentdebiteuren	3.832	24.307
1.3.2 Overige debiteuren	263.117	21.993
1.3.3 Overlopende activa	573.042	677.809
1.3.4 Af: voorziening wegens oninbaarheid	-1.892	-19.198
Totaal vorderingen	<u>838.099</u>	<u>704.911</u>

Toelichting:

De vordering op studenten uit hoofde van collegegelden bevat alleen vorderingen die betrekking hebben op de periode tot aan balansdatum en nog niet zijn ontvangen per balansdatum.

De stijging van de overige debiteuren wordt voornamelijk veroorzaakt door openstaande vorderingen op concurrerende collega's. Alle overige vorderingen hebben een looptijd met naar verwachting korter dan 1 jaar.

1.4 Liquide middelen*De specificatie is als volgt:*

	<u>31/Dec/22</u>	<u>31/Dec/21</u>
	EUR	EUR
1.4.1 Kasmiddelen	3.644	3.834
1.4.2 Tegoeden op bank- en girorekeningen	1.060.307	1.048.100
1.4.3 Deposito's	140.098	140.265
Totaal vorderingen	<u>1.204.048</u>	<u>1.192.199</u>

Toelichting:

Voor een specificatie van de mutatie geldmiddelen zie § A1.3 Kasstroomoverzicht. Met uitzondering van een afgegeven huurgarantie aan de gemeente Rotterdam van € 56.718,- staan de liquide middelen ter vrije beschikking van Stichting Codarts, Hogeschool voor de Kunsten.

A1 JAARREKENING**A1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022****2 PASSIVA****2.1 Eigen vermogen**

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31/Dec/22</u>	<u>31/Dec/21</u>
	EUR	EUR
2.1.1 Kapitaal	45	45
2.1.2 Algemene reserve	2.758.932	3.538.039
2.1.3 Bestemmingsreserve	10.240.304	10.240.304
Totaal eigen vermogen	<u>12.999.282</u>	<u>13.778.389</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Stand per</u> <u>01/Jan/22</u>	<u>Resultaat</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Stand per</u> <u>31/Dec/22</u>
	EUR	EUR	EUR	EUR
2.1.1 Kapitaal	45	0	0	45
2.1.2 Algemene reserve	3.538.039	-779.107	0	2.758.932
2.1.3 Bestemmingsreserve - reserve huisvestingsbeleid	10.240.304	0	0	10.240.304
Totaal eigen vermogen	<u>13.778.389</u>	<u>-779.107</u>	<u>0</u>	<u>12.999.282</u>

Toelichting:

Het resultaat over 2022 is conform resultaatbestemming onttrokken van de algemene reserve. In de periode t/m 2000 is er een bestemmingsreserve gevormd ten behoeve van het (toenmalige) huisvestingsbeleid. De strategische huisvestingsvisie zal in 2023 nader worden uitgewerkt, tevens in relatie tot de ontwikkelingen rondom de Cultuur&Campus. Afhankelijk van de uitkomsten zal de bestemmingsreserve worden herzien.

2.2 Voorzieningen

De specificatie is als volgt:

	<u>31/Dec/22</u>	<u>31/Dec/21</u>
	EUR	EUR
2.2.1 Jubileumgratificaties	346.377	334.600
2.2.2 Langdurig zieken	0	0
2.2.3 Wachtgeld	125.540	86.648
2.2.4 Generatiepactregeling	305.683	400.816
2.2.5 Werktijdvermindering senioren	167.190	188.483
Totaal voorzieningen	<u>944.789</u>	<u>1.010.547</u>

A1 JAARREKENING

A1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

2 PASSIVA

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Stand per</u> <u>01/Jan/22</u> EUR	Dotaties EUR	Onttrekking EUR	Vrijval EUR	<u>Stand per</u> <u>31/Dec/22</u> EUR
2.2.1 Jubileumgratificaties	334.600	37.672	25.895	0	346.377
2.2.2 Langdurig zieken	0	0	0	0	0
2.2.3 Wachtgeld	86.648	143.593	104.701	0	125.540
2.2.4 Generatiepactregeling	400.816	8.559	103.692	0	305.683
2.2.5 Werktijdvermindering	188.483	0	21.293	0	167.190
Totaal voorzieningen	<u><u>1.010.547</u></u>	<u><u>189.824</u></u>	<u><u>255.581</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>944.789</u></u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moet worden beschouwd:

- Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jaar)	257.314
- Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jaar)	687.475

Toelichting:

Bij de berekening van de voorziening jubileumgratificaties is uitgegaan van het aantal voor ABP-pensioen geldige dienstjaren (conform CAO 2017/2018 artikel H-5). De voorziening is gebaseerd op de contante waarde.

De voorziening langdurig zieken is opgenomen voor op balansdatum bestaande verplichting tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. De voorziening is gebaseerd op de nominale waarde.

Voor in de toekomst uit te betalen WW-uitkeringen is de voorziening wachtgeld gevormd. De berekening is gebaseerd op (prognose)gegevens van de uitvoerende instanties, kans op voortzetting en leeftijd. De kans op voortzetting is evenals in voorgaand jaar individueel beoordeeld. De voorziening is gebaseerd op nominale waarde.

De voorziening generatiepact is opgenomen voor door Codarts gemaakte maatwerkafspraken met medewerkers voor (gedeeltelijke) vervroegde uittreding. Hiervoor is op grond van RJ 271.4 een voorziening gevormd. De regeling biedt medewerkers vanaf een bepaalde leeftijd de mogelijkheid om vrijwillig minder te gaan werken waardoor Codarts op langere termijn kan besparen op de loonkosten. De voorziening is gevormd voor de toekomstige loonkosten waar geen arbeid voor geleverd hoeft te worden. De voorziening is gebaseerd op nominale waarde.

De voorziening werktijdvermindering is opgenomen voor medewerkers die reeds gebruik maken van de regeling werktijdvermindering senioren en voor medewerkers die daar in de toekomst mogelijk gebruik van zullen gaan maken. Met de regeling werktijdvermindering senioren, die sinds 1 januari 2015 in werking is getreden, kunnen medewerkers hun werktijd inkorten vanaf tien jaar voor de AOW-leeftijd. De werktijd kan verminderd worden met een vast percentage van maximaal twintig procent, gedurende een periode van maximaal vijf jaar. De voorziening is gevormd voor de toekomstige loonkosten waar geen arbeid voor geleverd hoeft te worden. De voorziening is gebaseerd op nominale waarde.

A1 JAARREKENING**A1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022****2 PASSIVA****2.3 Langlopende schulden***De specificatie is als volgt:*

	<u>31/Dec/22</u>	<u>31/Dec/21</u>
	EUR	EUR
2.3.1 Schulden aan kredietinstellingen	5.854.258	6.411.396
Totaal langlopende leningen	<u>5.854.258</u>	<u>6.411.396</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2022	2021
	EUR	EUR
Stand per 1 januari	7.525.672	5.877.810
Bij: nieuwe leningen	0	2.100.000
Af: aflossingen	557.138	452.138
Stand per 31 december	<u>6.968.534</u>	<u>7.525.672</u>
Af: aflossingen komend boekjaar	557.138	557.138
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>6.411.396</u>	<u>6.968.534</u>

Toelichting:

De post schulden aan kredietinstellingen wordt gevormd door een tweetal lening, te weten: 1) een lening afgesloten in 2014 met een hoofdsom van € 8.138.500, met een bijbehorende rentevoet van 0,13% en een resterende looptijd van 11 jaar; 2) een lening afgesloten in 2020 met een hoofdsom van € 2.100.000, met een bijbehorende rentevoet van 0,12% en een resterende looptijd van 19 jaar. Voor beide leningen is als gestelde zekerheid ten behoeve van de Staat hypotheek verleend, waarbij het registergoed Kruisplein 26 is verpand.

2.4 Kortlopende schulden*De specificatie is als volgt:*

	<u>31/Dec/22</u>	<u>31/Dec/21</u>
	EUR	EUR
2.4.1 Kredietinstellingen		
2.4.2 Crediteuren	557.138	557.138
2.4.3 Ministerie OCW/LNV	1.416.759	1.209.447
2.4.4 Belastingen en premies sociale verzekeringen ¹	8.393	16.352
2.4.5 Schulden terzake van pensioenen	963.729	905.147
2.4.6 Overige kortlopende schulden	3.007	-311
2.4.7 Overlopende passiva ²	131.945	23.480
Totaal kortlopende schulden	<u>2.642.151</u>	<u>1.940.607</u>
	<u>5.723.121</u>	<u>4.651.860</u>

A1 JAARREKENING

A1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

2 PASSIVA

Toelichting:

De kortlopende schulden zijn ten opzichte van verleden jaar gestegen. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door een hogere crediteuren schuld op balansdatum. Anderzijds is er sprake van een hogere schuld aan vooruitontvangen bedragen op het gebied van college- en les gelden en subsidies.

¹ Uitsplitsing 2.4.4 Belastingen en premies sociale verzekeringen:

	31/Dec/22	31/Dec/21
	EUR	EUR
2.4.4.1 Loonheffing & sociale verzekeringen	949.912	886.076
2.4.4.2 Omzetbelasting	13.817	19.071
2.4.4.3 Premies sociale verzekeringen	2.770	166
Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen	963.729	905.147

² Uitsplitsing 2.4.7 Overlopende passiva

	31/Dec/22	31/Dec/21
	EUR	EUR
2.4.7.1 Vooruitontvangen college- en les gelden	68.579	1.605
2.4.7.2 Vooruitontvangen subsidies	685.124	636.338
2.4.7.3 Vakantiegeld	255.025	280.619
2.4.7.4 Vakantiedagen	20.560	20.560
2.4.7.5 Accountants- en administratiekosten	5.721	6.205
2.4.7.6 Rente	345.738	231.465
2.4.7.7 Overige	2.642.151	1.940.607

Totaal overlopende passiva

Het verloop van de 2.4.7.2 Vooruitontvangen subsidies is als volgt weer te geven:

Omschrijving	Stand per 01/Jan/22	Ontvangsten /NTO	Realisatie Codarts	Realisatie Deelnemers	Stand per 31/Dec/22
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Promotiebeurs NWO	0	5.371	5.371	0	0
DoPoDo	1.605	0	26.000	0	-24.395
Overige	0	25.924	0	0	25.924
Ijsbrekers	0	9.320	9.320	0	0
Job ter Haar	0	68.000	48.000	0	20.000
Big Data	0	140.522	140.522	0	0
PEARL	0	171.369	124.319	0	47.051
Leren van registeren	0	10.534	10.534	0	0
Totaal vooruitontv.subs.	1.605	431.040	364.065	0	68.579

A1 JAARREKENING**A1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022****2 PASSIVA**

MODEL G - Verantwoording subsidies

G1 Subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag toewijzing EUR	Ontvangen t/m verslagjaar EUR	Prestatie uitgevoerd en afgerond:
Studieverlof HBO	1277645-1	22/08/22	12.288	12.523	nee
Studieverlof HBO	1165551-1	20/08/21	12.288	12.288	ja
Studieverlof HBO	1177298-1	21/09/21	12.240	12.240	ja
Studieverlof HBO	1090575-1	22/09/20	16.800	16.800	ja
Coronabanen	210008	13/04/21	78.215	78.215	ja
Extra hulp vd klas	21-20001	11/05/21	37.926	37.926	ja
Totaal			157.469	157.469	

G2 Subsidies met verrekeningsclausule

Niet van toepassing.

A1 JAARREKENING

A1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Voorwaardelijke verplichtingen

Aan de gemeente Rotterdam heeft Stichting Codarts een huurgarantie van € 56.718,- verstrekt. Stichting Codarts heeft een schuld van € 225.435 aan het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap op grond van afspraken uit 1998. Het betreft een eenmalige liquiditeitsbijdrage die ter beschikking is gesteld inzake de financiering van de vorderingen collegegeld uit hoofde van gespreide betaling. Bij liquidatie van de hogeschool zal deze renteloze lening als eerst betaald worden.

Meerjarige verplichtingen (> € 20.000 p/jr)

Verplichting	Leverancier	Looptijd tot	Bedrag p/jr
Afvalverwerking	Van Vliet Afvalverzamelaars BV	01/09/2022	34.500
Brandverzekering	AON Risk Solutions	31/12/2023	98.000
Huur stalling Kruisplein 26, Rotterdam	Gemeente Rotterdam	01/09/2024	26.400
Huur Dolf Henkesplein 15, Rotterdam	Gemeente Rotterdam	20/04/2034	277.800
Huur Weena 690 (unit 15.03), Rotterdam	Workspot Millenniumtoren BV	28/02/2024	100.500
Huur Appartementen	Premier Suites	31/12/2023	156.000
Huur Basement Willem Buytenwegstraat	Woonstad Rotterdam	31/12/2023	23.000
ICT beheer	Tonec asp BV	01/07/2023	30.000
ICT glasvezelinfrastructuur	Eurofiber Nederland BV	31/05/2030	25.000
ICT infrastructuurdiensten	SURFnet BV	01/09/2023	170.000
ICT netwerkbeheer & wifi-as-a-service	Procyon Networks BV	31/07/2023	48.200
Nutsvoorzieningen - energie	ENGIE Energie Nederland NV	31/12/2023	256.540
Nutsvoorzieningen - transport	Stedin BV	31/12/2023	58.500
Nutsvoorzieningen - warmte	Eneco Zakelijk BV	31/12/2022	315.000
Sanitaire voorzieningen	CSN Hygienics BV	31/12/2023	60.000
Schoonmaakcontract	Asito BV	01/12/2023	310.000

Aan Stichting LMC Voortgezet Onderwijs te Rotterdam is door Stichting Codarts een langlopend gebruiksrecht verleend voor een deel van het pand aan het Kruisplein ten behoeve van de opleiding Havo/vwo Muziek en Dans (HMD).

Regeling duurzame inzetbaarheid en werktijdvermindering senioren

De regeling duurzame inzetbaarheid is bedoeld om werknemers in de gelegenheid te stellen afspraken te maken die hen helpen om ook op langere termijn het werk goed, gezond en met plezier te blijven doen, om werk en privé goed te combineren. Eigen verantwoordelijkheid en keuze van de werknemer staan daarbij voorop.

Voor zakelijke doeleinden in te zetten (extra) DI-uren leiden niet tot een verplichting in de jaarrekening. Binnen stichting Codarts worden DI-uren hoofdzakelijk opgenomen voor (zorg)verlof. Daar het individuele afspraken op jaarbasis betreft waar geen rechten aan ontleend kunnen worden voor eenzelfde toekomstig bestedingsdoel is er geen sprake van een verplichting voor de gespaarde (en dus nog niet opgenomen) uren.

Rechtzaken en claims

Codarts had een overeenkomst met een leverancier voor het exploiteren van de kantine voor de periode van 1 juli 2017 tot en met 30 juni 2022. Deze overeenkomst is door Codarts per 16 november 2020 beëindigd wegens het in gebreke blijven van de leverancier met betrekking tot de afspraken in de overeenkomst. Tevens vordert Codarts de schade ad. € 36.000 vanwege het niet nakomen van de contractuele afspraken. De leverancier heeft op 28 april 2021 een tegenclaim ingediend van € 154.000. Dit is tevens de laatste correspondentie met de leverancier.

A1 JAARREKENING**A1.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022****3 BATEN****3.1 Rijksbijdragen***De specificatie is als volgt:*

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR	EUR
3.1.1 Rijksbijdrage OCW sector HBO	28.527.213	27.170.700	26.720.925
3.1.2 Geormerkte subsidies OCW	0	63.000	141.787
Totaal rijksbijdragen	<u>28.527.213</u>	<u>27.233.700</u>	<u>26.862.712</u>

Toelichting:

De Rijksbijdrage over 2022 is € 1,35 miljoen hoger dan begroot. De stijging van de Rijksbijdrage ten opzichte van de begroting is het gevolg van bijstelling van de OCW-begroting vanwege loon- en prijscompensatie.

3.2 College-, cursus-, les- en examengelden*De specificatie is als volgt:*

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR	EUR
3.2.1 Collegegelden sector HBO	1.705.902	1.407.100	1.933.473
Totaal college-, cursus-, les- en examengelden	<u>1.705.902</u>	<u>1.407.100</u>	<u>1.933.473</u>

Toelichting:

De realisatie 2022 is 0,3 mio hoger dan begroot. De collegegelden vallen € 0,3 miljoen hoger uit dan begroot als gevolg van de afloop maatregel halvering van het wettelijk collegegeld vanwege corona voor het studiejaar 2021/2022.

3.3 Baten werk in opdracht van derden*De specificatie is als volgt:*

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR	EUR
3.3.1 Contractonderwijs	135.176	114.200	123.265
3.3.2 Vergoeding LMC	242.115	239.000	228.706
3.3.3 Contractonderzoek	364.065	620.000	490.938
3.3.4 Overige baten in opdracht van derden	246.462	234.800	282.942
Totaal baten werk in opdracht van derden	<u>987.819</u>	<u>1.208.000</u>	<u>1.125.851</u>

A1 JAARREKENING

A1.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

3 BATEN

Toelichting:

Voor een specificatie van het contractonderzoek naar subsidie/onderwerp wordt verwezen naar het verloopoverzicht vooruitontvangen subsidies onder de toelichting op de kortlopende schulden.

3.4 Overige baten

De specificatie is als volgt:

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR	EUR
3.4.1 Overige	570.251	205.400	337.194
Totaal overige baten	<u><u>570.251</u></u>	<u><u>205.400</u></u>	<u><u>337.194</u></u>

Toelichting:

De overige baten zijn met € 365K gestegen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door vorderingen die betrekking hebben op collega's uit de sector. De post loopt inherent met de stijging overige debiteuren.

A1 JAARREKENING

A1.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

4 LASTEN

4.1 Personeelslasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR	EUR
4.1.1 Brutolonen en salarissen ³	20.330.076	19.866.400	19.770.364
4.1.2 Overige personele lasten ⁴	4.164.654	3.654.300	3.642.536
Totaal personeelslasten	<u><u>24.494.730</u></u>	<u><u>23.520.700</u></u>	<u><u>23.412.900</u></u>

Toelichting:

De gerealiseerde brutolonen en salarissen liggen €974K boven de begroting. Het verschil ten opzichte van voorgaand jaar is hoofdzakelijk het gevolg van de nieuw afgesloten cao hbo 2022-2023.

De hogere overige personele lasten, met name op het gebied van personeel niet in loondienst, vloeien voort uit incidentele inhuur van interimmanagement en coronagerelateerde inhuur en meerwerk. Te denken valt aan zaken als de triage, outillieren van gebouwen voor verantwoord gebruik en audiovisuele en technische ondersteuning om een deel van het onderwijs digitaal doorgang te kunnen laten vinden (audities, voorstelling/projecten, lessen en examens).

³ Uitsplitsing 4.1.1 Brutolonen en salarissen:

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR	EUR
4.4.1.1 Brutolonen en salarissen			
4.4.1.2 Sociale lasten	15.717.803	15.110.600	15.197.695
4.4.1.3 Pensioenlasten	2.111.902	2.100.800	2.073.579
	2.500.371	2.655.000	2.499.090
Totaal brutolonen en salarissen	<u><u>20.330.076</u></u>	<u><u>19.866.400</u></u>	<u><u>19.770.364</u></u>

⁴ Uitsplitsing 4.1.2 Overige personele lasten:

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR	EUR
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen			
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	189.824	237.500	288.165
4.1.2.3 Overige lasten	3.454.969	2.689.900	2.980.364
Totaal overige personele lasten	<u><u>4.164.654</u></u>	<u><u>3.654.300</u></u>	<u><u>3.642.536</u></u>

A1 JAARREKENING**A1.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022****4 LASTEN****4.2 Afschrijvingslasten***De specificatie is als volgt:*

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR	EUR
4.2.1 Gebouwen en terreinen	1.025.850	1.016.100	1.022.119
4.2.2 Inventaris en apparatuur	738.454	583.200	587.476
Totaal afschrijvingslasten	<u>1.764.304</u>	<u>1.599.300</u>	<u>1.609.595</u>

Toelichting:

De totaal gerealiseerde afschrijvingslasten zijn gestegen met € 165K t.o.v. de begroting. De stijging ten opzichte van voorgaand jaar wordt veroorzaakt door de investeringen in de panden, muziekinstrumenten en IT-gerelateerde ontwikkelingen. Hierbij kan worden gedacht aan de Digitale Leeromgeving en Studentwerkplekken in het kader vanuit de

4.3 Huisvestingslasten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR	EUR
4.3.1 Huur	941.165	705.200	830.119
4.3.2 Verzekeringen	88.414	45.000	50.079
4.3.3 Onderhoud	470.914	350.500	384.091
4.3.4 Energie en water	489.322	363.100	372.265
4.3.5 Schoonmaakkosten	486.651	445.500	482.792
4.3.6 Heffingen	125.149	135.000	125.489
4.3.7 Overige	16.433	27.000	23.280
Totaal huisvestingslasten	<u>2.618.047</u>	<u>2.071.300</u>	<u>2.268.115</u>

Toelichting:

De totale huisvestingslasten vallen aanzienlijk hoger uit dan begroot. De huurlasten zijn gestegen door de transitie van de huur aan appartementen naar tijdelijke huur locaties voor derden. De verzekeringskosten zijn gestegen door de verzekering op het pand die aangeschaft is in 2021. De energie- en schoonmaakkosten zijn hoger als gevolg van de hoge inflatie.

A1 JAARREKENING**A1.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022****4 LASTEN****4.4 Overige lasten***De specificatie is als volgt:*

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR	EUR
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	600.645	604.700	272.995
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	386.816	436.000	412.331
4.4.3 Overige	2.703.355	1.947.700	2.186.868
Totaal overige lasten	<u><u>3.690.815</u></u>	<u><u>2.988.400</u></u>	<u><u>2.872.194</u></u>

Toelichting:

De overige lasten zijn in 2022 aanzienlijk gestegen met € 0,7 miljoen t.o.v. begroot en € 0,8 miljoen t.o.v. 2022. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door kosten die niet vanuit de subsidie gecompenseert worden. Om die reden vallen de opbrengsten van de post 'contractonderzoek' tegen. Verder is er sprake van een stijging in kosten ICT-middelen, verblijf- en reiskosten en overige advieskosten in 2022. De fusiekosten betreffen € 0,3 miljoen (juridisch advies, programma manager etc.)

A1 JAARREKENING

A1.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

5 FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

De specificatie is als volgt:

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR	EUR
5.1.1 Rentebaten	6.199	0	0
5.2.1 Rentelasten	8.596	7.600	9.229
Totaal overige lasten	<u>2.397</u>	<u>7.600</u>	<u>9.229</u>

Toelichting:

De rentebaten betreft de aan het boekjaar toe te rekenen rente over het positief saldo schatkistbankieren bij het Ministerie van Financiën. De ontvangen rente in het boekjaar bedraagt € 8.199,-.

De rentelast betreft de aan het boekjaar toe te rekenen rente over de lening van het Ministerie van Financiën. De betaalde rente in het boekjaar bedraagt € 8.596,-.

6 TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen Stichting Codarts Hogeschool voor de Kunsten, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag. De bezoldiging van de bestuurders en commissarissen is opgenomen onder punt 7.

MODEL E - VERBONDEN PARTIJEN

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen	Resultaat 2022	Art.2:403 BW	Deelname	Consolidatie
				31-12-22				
VvE De Doelen	Vereniging	Rotterdam	4 (overig)	-	-	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

7 WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering en bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Het bezoldigingsmaximum 2022 voor Stichting Codarts Hogeschool voor de Kunsten is € 168.000, klasse D sector Onderwijs. Overeenkomstig de Evaluatiewet WNT is het verbod op het verstrekken van winstdelingen, bonussen en andere vormen van variabele beloning vervallen. Deze vormen van beloning zijn toegestaan zolang het relevante bezoldigingsmaximum wat van toepassing is niet wordt overschreden.

Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Codarts Hogeschool voor de Kunsten van toepassing zijnde regelgeving: WNT, Uitvoeringsbesluit WNT, Uitvoeringsregeling WNT, Regeling controleprotocol WNT, Beleidsregels WNT 2018, Evaluatiewet WNT en de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.

A1 JAARREKENING

A1.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

Als topfunctionarissen zijn gedefinieerd de leden van het hoogst uitvoerende dagelijkse- en toezichthoudende orgaan van Stichting Codarts Hogeschool voor de Kunsten, respectievelijk het College van Bestuur en de Raad van Toezicht.

7.1 Leidinggevende topfunctionarissen - College van Bestuur

Bedragen x € 1	W. Franchimon
Functiegegevens	Voorzitter
Aanvang/einde functievervulling in 2022	01/01-10/10
Deeltijdfactor in fte	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	117.496
Beloningen betaalbaar op termijn	17.455
Subtotaal	134.952
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	130.259
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-4.693
Totale bezoldiging 2022	134.952

Toelichting:

Het onverschuldigd betaald bedrag betreft een optische overschrijding die veroorzaakt wordt door de uitbetaling van de opgebouwde vakantiedagen bij einde dienstbetrekking.

Gegevens 2021	W. Franchimon
Bedragen x € 1	Voorzitter
Functiegegevens	
Aanvang/einde functievervulling	01/01-31/12
Deeltijdfactor 2021 in fte	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	140.797
Beloningen betaalbaar op termijn	22.200
Subtotaal	162.997
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	16.300
Totale bezoldiging 2021	162.997

A1 JAARREKENING

A1.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

7.2 Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12.

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	W. Franchimon
Functiegegevens	
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	Voorzitter
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2022
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	€ 75.000
Individueel toepasselijk maximum	€ 75.000
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	€ 75.000
Waarvan betaald in 2022	€ 75.000
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

7.3 Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12.

Bedragen x € 1	R. Eringa
Functiegegevens	Voorzitter A.I.
Kalenderjaar	2022
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang - einde)	01/10-31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	3
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief in kalenderjaar	206
Maxima o.b.v. de normbedragen per maand	85.800
Individueel toepasselijk maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	85.800
Bezoldiging alle bedragen excl. btw	
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	Ja
Bezoldiging in de betreffende periode	75.950
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	75.950
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0
Totale bezoldiging 2022	75.950

A1 JAARREKENING**A1.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022****7.3 Toezichthoudende topfunctionarissen - Raad van Toezicht**

Bedragen x € 1	G.	A.M.	E.A. van	L.J. de
	Oosterbaan	Ripmeester	der Plas	Graaf
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang/einde functievervulling	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging 2022				
Bezoldiging	6.000	4.500	4.500	4.500
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	23.550	13.026	13.026	13.026
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0
Totale bezoldiging 2022	6.000	4.500	4.500	4.500

Gegevens 2021	G.	A.M.	E.A. van	L.J. de
	Oosterbaan	Ripmeester	der Plas	Graaf
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang/einde functievervulling	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging				
Totale bezoldiging	6.000	4.500	4.500	4.500
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	23.550	13.026	13.026	13.026
Totale bezoldiging 2021	6.000	4.500	4.500	4.500

HONORARIA ACCOUNTANT

De honoraria van de accountant over 2022 zijn als volgt:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
1 Controle van de jaarrekening	36.110	33.870
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. bekostigingsgegevens)	3.630	3.630
3 Fiscale advisering	0	0
4 Niet-controlediensten	0	0
Totaal honoraria accountant	<u>39.740</u>	
	<u>37.500</u>	

Toelichting:

Alle accountantskosten die gemaakt moeten worden om de jaarrekening over het boekjaar te controleren worden toegerekend aan het boekjaar waarop de jaarrekening van toepassing is. Voor de na het boekjaar uit te voeren (controle)werkzaamheden is een post nog te betalen accountantskosten opgenomen onder de kortlopende schulden.

A1 JAARREKENING

A1.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

9 VASTSTELLING EN GOEDKEURING JAARREKENING

Het College van Bestuur van Stichting Codarts Hogeschool voor de Kunsten heeft de jaarrekening 2022 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 22 juni 2023.

Het Raad van Toezicht van Stichting Codarts Hogeschool voor de Kunsten heeft de jaarrekening 2022 goedgekeurd in de vergadering van 22 juni 2023.

10 RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	<u>2022</u>	
	EUR	
	<u>2021</u>	
	EUR	
Toevoeging/onttrekking (-/-)		
2.2.2 Algemene reserve	-779.107	
2.2.3 Bestemmingsreserve	0	
	87.198	
	0	
	<u>-779.107</u>	<u>87.198</u>

Toelichting:

Het volledige resultaat over 2022 onttrokken van de algemene reserve.

A1 JAARREKENING

A1.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

11 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum geweest die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum dan wel van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening.

12 ONDERTEKENING DOOR BESTUURDERS EN TOEZICHTHOUDERS

12.1 College van Bestuur

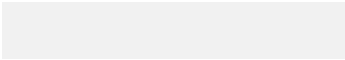
Rotterdam, 22 juni 2023
Origineel getekend door:

R. Eringa
Voorzitter College van Bestuur a.i.

Rotterdam, 22 juni 2023
Origineel getekend door:

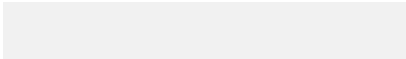
M. de Vos
Lid College van Bestuur a.i.

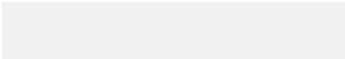
12.2 Raad van Toezicht

Rotterdam, 22 juni 2023
Origineel getekend door:

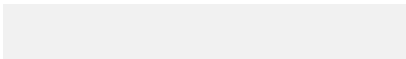
E.A. van der Plas
Voorzitter Raad van Toezicht

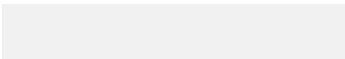
L.J. de Graaf
Lid Raad van Toezicht

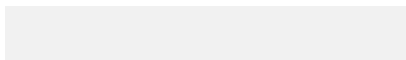
A.M. Ripmeester
Lid Raad van Toezicht

R. Goldstein
Lid Raad van Toezicht

H.L.W.M. van den Tillaart
Lid Raad van Toezicht

7.2 Overige gegevens

A2.1 STATUTAIRE REGELING RESULTAATBESTEMMING

In de statuten van Stichting Codarts Hogeschool voor de Kunsten is bepaald dat het behaalde resultaat ter vrije beschikking staat van de voorgestelde resultaatbestemming.

A2.2 NEVENVESTIGINGEN

Stichting Codarts Hogeschool voor de Kunsten is gehuisvest op de volgende locaties:

- Kruisplein 26, 3012 CC Rotterdam
- Pieter de Hoochweg 125, 3024 BG Rotterdam
- Dolf Henkesplein 15, 3072 LN Rotterdam
- Willem Buytewechstraat 70, 3024 BP Rotterdam

A2.3 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJK ACCOUNTANT

De controleverklaring van de onafhankelijk accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Bijlagen

Specificering voortgang KWAFF ho 2019-2024 projectniveau

MASTERCLASSES, GASTDOCENTEN, PROJECTEN OP MAAT
Doel <ul style="list-style-type: none">- 2019-2020: Realiseren van opleidingsplannen m.b.t. masterclasses en gastdocenten en ruimte bieden aan pilotprojecten van verschillende afdelingen; voorbereiden van inbedding van structuur voor aanvraag extra masterclasses en gastdocenten door studenten.- 2021: Na een jaar waarin meeste extra activiteiten noodgedwongen geannuleerd werden (in verband met coronamaatregelen) studenten en opleidingen meer extra masters en gastdocenten aan laten dragen en uitnodigen; daarmee verder vergroten van diversiteit en verrijken van onderwijsaanbod.- 2022: Om het extra aanbod in 2022 zowel goed af te stemmen op de wensen vanuit studenten en opleidingen, als op de capaciteit van de ondersteuning, wordt een nieuwe procedure voor masterclasses ontwikkeld met een duidelijke rol voor studenten. In 2022 worden twee 'projecten op maat' ondersteund die gerelateerd zijn aan het thema "Diversiteit, Inclusie & Internationalisering". Opstart van de leerstoel Intercultural Performing Arts: Nieuw onderwijs en onderzoek met focus op muzikale diversiteit.
Realisatie/activiteiten <ul style="list-style-type: none">- Bijdrage aan geplande masterclasses en gastdocenten (2019).- Organisatie enkele masterclasses (tot aan introductie coronamaatregelen) (2020).- Pilotproject op maat: extra begeleiding circusstudenten door artistiek coach (2020).- Pilotproject op maat: ondersteuning vormbehoud tijdens stage (2020).- Pilotproject op maat: onderzoekend ontwerp passend Honours aanbod (2020).- Pilotproject op maat: methodiek deficiëntie theorie- en solfègekennis (2020).- Vervolg pilotproject op maat: ondersteuning vormbehoud tijdens stage (2021).- Meer dan 80 verschillende masterclasses, workshops, coaching en lezingen (2021).- Meer dan 40 verschillende masterclasses, workshops, coaching en lezingen verspreid over alle afdelingen (vanaf de zomer van 2022, late start vanwege geleidelijke afname van de coronamaatregelen) waaronder een bezoek van het Amerikaans ensemble Masterclass Roomful of Teeth, het project Codarts Brass Ensemble met alumnus Steven Verhelst, en ontvangst buitenlandse gastdocenten tijdens de trombonedagen (2022). Het project Diversiteit, inclusie en internationalisering is in 2023 gestart.- Door omstandigheden wordt de leerstoel "Intercultural Performance Arts" in 2023 opgestart.
Betrokkenen <p>Studenten, projectleider, opleidingshoofden en docenten, externe masters, coaches en gastdocenten, afdeling Productie</p>
Monitoring <p>Overleg projectleider, opleidingshoofden en studentenpanels; NSE-rapporten</p>
CROSS-DISCIPLINAIRE PROJECTWEEK INCUBATOR
Doel <ul style="list-style-type: none">- 2019-2020: Stimuleren samenwerking en vernieuwing onderwijs door alle studenten, docenten en medewerkers uit te nodigen projecten te maken.- 2021: Bereik vergroten, zowel in aantal studenten, medewerkers als locaties; professionaliseren van organisatie en productie; blijvend stimuleren van cross-over samenwerkingen en (digitale) innovaties; en differentiëren op drie niveaus, waardoor het voor studenten mogelijk wordt te bewegen tussen uitvoerend en conceptueel kunstenaar.- 2022: Incubator ontwikkelt zich steeds verder naar een vast onderdeel binnen het curriculum; de visievorming hierover is in volle gang.
Realisatie/activiteiten <ul style="list-style-type: none">- Voorbereiding, organisatie en uitvoering Incubator 2019 (250 deelnemende studenten).- Voorbereiding en organisatie Incubator 2020: pitches, werk- en feedbacksessies voor studenten, docenten en medewerkers; locatiebezoeken (60 geboekt); coaching door ongeveer 30 externe makers en producenten; presentatie Incubator aan CvB en MR (projectweek vlak voor start geannuleerd i.v.m. wereldwijde uitbraak coronavirus).- Voorbereiding, organisatie en uitvoering Incubator 2021 (700 deelnemende studenten, 70 projecten, 60 coaches uit binnen- en buitenland, hybride vorm op locatie en online).- Begeleiding van de projectweek en studenten in voorbereiding van hun project (2021).- Faciliteren van preventieve coronatesten (160x afgenomen), triage (3.000 personen) en begeleiden en handhaven coronamaatregelen (26 vrijwilligers) (2021).- 11 uur lang tv-livestream van concerten, online presentaties en interviews, bekeken door 2.000 mensen uit binnen- en buitenland (2021).- Voorbereiding, organisatie en implementatie van Incubator 2022 (deelname van 300 studenten, 50 projecten verspreid over allerlei Rotterdamse locaties, 30 Nederlandse en Britse coaches).

<p>- Meetings met afdelingen, managers, en student focusgroepen t.b.v. ontwikkeling van projecten en thema's die Codarts wil verkennen (2022).</p> <p>- Aanvulling met een nieuw initiatief voor studenten: Incubator+ is de plek waar studenten worden gecoacht en leiderschap kunnen ontwikkelen. Pitches, werk- en feedback/supervisie-sessies voor studenten, docenten en medewerkers; site visits (40 boekingen); coaching door ongeveer 30 externe makers en producers; presentatie van Incubator voor Codarts staf, studenten, docenten en speciale gasten (2022).</p> <p>- Sessie voor alle artistieke coaches, staf, en docenten van Codarts in Theater Rotterdam; exploreren van thema's m.b.t. interdisciplinair onderwijs en uitdagingen gedurende de Incubator Week in Maart 2022.</p>
<p>Betrokkenen Alle studenten, docenten en medewerkers van Codarts; externe makers, producers, en locaties; afdeling Productie.</p>
<p>Monitoring Studentevaluatie; studentenpanels; terugkoppeling CvB, management, organisatoren.</p>
<p>OPZETTEN & FACILITEREN YELLOW HOUSE</p>
<p>Doel</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2019-2020: Lancering Yellow House (2019) en uitbreiden activiteitenaanbod (2020); via verdiepende, artistieke en sociale activiteiten studenten verbinden en ondersteunen extra-curriculaire differentiatie van onderwijs. • 2021: Investeren in sprekers, spelers en techniek zodat Yellow House activiteiten bijdragen aan artistiek discours, interdisciplinariteit, community vorming en verdieping; voorbereiden opzet student-assistentenprogramma zoals die van afdeling Productie (project Kwaliteitsafspraken). • 2022: Om de uitvoering van de activiteiten ook komend jaar vorm te geven, waarbij de betrokkenheid van alle opleidingen gegarandeerd wordt en er meer ingezet kan worden op communicatie en community vorming, wordt in 2022 een team van student-assistenten voor YellowHouse vanuit de kwaliteitsmiddelen ondersteund.
<p>Realisatie/activiteiten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lancering en activiteiten (o.a. jamsessies, Movie Nights, Food Swaps, Intro Party, etc.) (2019). • Live activiteiten (New Year's Run, Sunday Runs & City Cycles, Movie Night, Spotlight Event, Homegrown Concerts, Language Swaps) en online activiteiten (LivingZoom en Art&Activism meet-ups, Spotlight Events, Talks & Drinks, 17 overige events) (2020). • Zes uur livestream van 12 'home grown collectives' (samengestelde band formaties) (2020). • Eerdere succesvolle projecten die binnen onderzoek naar honours-onderwijs plaatsvonden (project op maat; Kwaliteitsafspraken 2020) opgenomen in plannen en programmering van Yellow House onder de naam Perspectives (2021). • Organisatie van een divers verbindend programma met o.a. YH Perspectives, Spotlight Events, Homegrown Concerts, Movie Nights en Talks & Drinks (2021). • 16 Events georganiseerd met gevarieerd aanbod, o.a. lecture-recitals; sessions; social gatherings; MovieNights, December-breakfast, Colleetour &IFFR etc. E.e.a. uitgevoerd op verschillende locaties, met betrokkenheid van interne en externe partners en student-assistenten (2022).
<p>Betrokkenen Projectleider, projectteam van studenten, Codarts en RASL-studenten en alumni, collega's en oud-medewerkers, externe sprekers, gastdocenten en gastperformers, studenten, docenten, YH vaste crew van technici, communicatie ondersteuning: posters/ socials, alumni, RASL studenten/partner instituten.</p>
<p>Monitoring Projectleider; NSF-rapporten</p>
<p>STUDENT-ASSISTENTEN</p>
<p>Doel</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2019-2020: Opzet van trainingsprogramma voor student-assistenten op het gebied van licht, geluid en video; werving en aanstelling van een team van 5 studenten per jaar. Naast dat dit een waardevolle aanvulling is op hun studie, zorgt het voor een verbeterde kwaliteit van de dienstverlening van de betreffende afdelingen aan alle studenten. • 2021: Verbeteren van trainingsprogramma en uitbreiden van capaciteit naar jaarlijks 10 studenten. • In 2022 worden 10 student-assistenten binnen het Student AV-Team getraind. Hiermee wordt de capaciteit van het Student AV-Team vergroot, verloopt het primaire onderwijsproces soepeler wat bijdraagt aan de kwaliteit van de ondersteuning.
<p>Realisatie/activiteiten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opzet van intensief inwerkprogramma met diverse trainingen op het gebied van geluid, licht, video en veiligheid, en inzet van 5 studenten (2019). • Uitbreiding van programma met trainingen op het gebied van stagehand, podium-management, spotting en spacing, orkestbouw en dynamiek, en inzet van 5 studenten (2020). • Doorontwikkeling van programma met focus op de kernactiviteit video (2021). • Inzet 10 student-assistenten bij/als: maken van AV-opnames, verzorgen interne en externe communicatie, optreden als stagemanager en productieassistent, verzorgen trainingen aan studenten op het gebied van muzieknotatie, AV-bewerking, websites maken, design en lichttechniek (2021).

<ul style="list-style-type: none"> • Inzet van 23 student-assistenten bij/als: het maken van AV-opnames, optreden als toneelmeester en productieassistent, AV-montage, vormgeving en lichttechniek, technisch werk, transport- en rijopleiding, administratie voor projecten [excel, draaiboeken] (2022). • Voor alle vaardigheden trainingen doorgespecialiseerde docenten en workshops voor praktijkervaring. Studenten kunnen kiezen of werken binnen algemene vaardigheden, technische focus, scorebeheer en transportteam. (2022) • Elke 6 maanden voortgangsbeoordelingen met AV-Studentkernteam, mogelijkheden om van focus te veranderen en te ontwikkelen (2022).
<p>Betrokkenen Afdeling Productie, studenten, interne trainers, freelance technici en internationale artiesten, verschillende locaties in Rotterdam en daarbuiten.</p>
<p>Monitoring Groepsdiscussies, training sessies, evaluaties en een-op-een sessies.</p>
<p>CONTINUEREN ROTTERDAM ARTS & SCIENCES LAB</p>
<p>Doel</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2019-2020: Na de dubbele bachelor ook een RASL-minor introduceren; vervolgens verder uitbouwen van RASL door verbreding van dit aanbod met nieuwe transdisciplinaire bachelor en masteropleidingen, met groeiend aantal student-deelnemers, en stroomlijnen van uitvoering. • 2021: Doorontwikkeling van transdisciplinair en vernieuwend RASL-onderwijs en onderzoek, waarbij ook studenten zijn betrokken middels de RASL minor, vanuit het leidende RASL-principe van gelijkwaardigheid. • Doel 2022: RASL en de ontwikkeling van de gezamenlijke bachelor en trans-disciplinaire master worden gecontinueerd. In 2022 worden kwaliteitsmiddelen aangewend om toe te werken naar de lancering van de master in 2022, en de bachelor in 2023.
<p>Realisatie/activiteiten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Implementatie RASL-minor (2019). • Inzet op capaciteitsuitbreiding om schaa sprong te faciliteren (2019). • Voortgang PhD trajecten onderzoek naar RASL onderwijs (2019/2020). • Ontwikkeling van transdisciplinaire bachelor en master in gang gezet (2020). • Ontwikkeling van transdisciplinair onderzoeksprogramma in gang gezet (2020). • Verbeteren van de RASL minor (2021). • RASL centraal in tweedaags Codarts Research Festival 2021, open voor alle studenten en medewerkers (2021). • Voortzetting ontwikkeling onderzoeksgedeelte transdisciplinariteit (ook t.b.v. studenten) (2021). • Ontwikkelactiviteiten t.b.v. nieuwe transdisciplinaire bachelor en master, o.a. via RASL Summer Studio (2021). • Verkennen van de mogelijkheid tot het aanbieden van non-binair onderwijs (2021). • Het proces m.b.t. de realisatie van de RASL-master is nog gaande. Aanbod en zijn de tweede RASL Summer Studio, de RASL minor, het RASL-promotieonderzoek is vervolgd (2022)
<p>Betrokkenen Projectleider/academic lead RASL, academic board, studenten, PhD kandidaten, docenten, opleidingsmanagers, afdeling Codarts Onderzoek.</p>
<p>Monitoring Stuurgroepbijeenkomsten, via PhD kandidaten, centrale RASL studentenevaluaties.</p>
<p>BESCHIKBAARHEID EN KWALITEIT STUDENTWERKPLEKKEN</p>
<p>Doel</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2019-2020: Door verbouwingen op de verschillende locaties de fysieke leeromgeving een kwaliteitsimpuls geven. • 2021: Voldoen aan de behoefte van studenten zoals ook uit de NSE 2021 kwam: goede en beschikbare oefenruimtes en studio's, kwalitatief goed materiaal (instrumenten en audiovisueel) en geschikte studieplekken. • Doel 2022: De verbetering van de kwaliteit en beschikbaarheid van studentwerkplekken en oefenruimtes verder aangepakt. Dat is met name noodzakelijk op de locaties Kruisplein en WMDC. Ook zal aandacht gaan naar de inrichting van de oefenruimtes, studio's en werkplekken met audiovisueel en ander relevant materiaal en instrumenten.
<p>Realisatie / activiteiten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Start ontwerp verbeterplan Mediatheek, locatie Kruisplein, beoordeeld door studenten, docenten en staf (2019). • Verbouwing Mediatheek t.b.v. meer (+30 plekken) en betere (hogere netwerkperformance; onderverdeling in Rust, Ruis en Rumor ruimtes) studie- en ontmoetingsplekken (2020). • Start verbouwing locatie WMDC t.b.v. creatie van extra ruimte voor nieuwe studio's (2020). • Afronden verbouwing locatie WMDC, inclusief vernieuwing en aanvulling apparatuur, faciliteiten en inrichting (2021). • Diverse verbeteringen locatie Kruisplein, waaronder enkele aanpassingen in Mediatheek (2021). • Upgrade en onderhoud aantal muziekinstrumenten (2021). • Globale set aan bewegwijzering aangebracht. De oriëntatie werd nog eens versterkt door een introductiefilm die extern is gemaakt voor het intranetportaal voor studenten: Studyspace (2022) • Proof-of-concept gerealiseerd met (flexibele) stroompalen van EduPower in de kantine (2022). • Studentcomputers in de mediatheek voorzien van extra multimediasoftware en extra muzieknnotatiesoftware (2022).

<ul style="list-style-type: none"> • Volledige renovatie van studieruimte en voorzien van meubilair, IT- en av-voorzieningen. Daarnaast zijn computers voorzien van software waarmee studenten konden oefen in het synchrone samenspel zonder kwaliteitsverlies (2022). • In de mediatheek is gezorgd voor een huiskamersfeer voor studenten (aankleding) (2022). • N.a.v. klachten van studenten over geluidsoverlast in de nabijheid van Servicedesk STIP, is geluidsisolatie gerealiseerd (2022). • Gestart met een pilot gestart om het studenten mogelijk te maken zelfstandig geluidsopnamen te maken en videostreaming te kunnen doen (2022). Dit project wordt in 2023 uitgebreid met een aantal locaties van Codarts.
<p>Betrokkenen Afd. Informatiemanagement & IT, Facilitair & Huisvesting, Mediatheek, onderwijsmanagers, studenten/docenten.</p>
<p>Monitoring Met name via NSE 2021, studentenevaluaties EvaSys, studentenpanels.</p>
<p>DIGITALE LEEROMGEVING INCLUSIEF AV-VOORZIENINGEN</p>
<p>Doel</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2019-2020: Realisatie van IT-projecten die vanuit de voorinvesteringen al in voorbereiding waren, plus verbeteringen van de digitale leeromgeving in het algemeen; vanaf uitbraak coronavirus focus op online onderwijs, waardoor ontwikkelingen in stroomversnelling raakten (voorziene investering in audiovisuele middelen is grotendeels uitgesteld naar 2021; in 2020 middelen met name ingezet op de DLO-aanpassingen). • 2021: Verdere integratie van verschillende DLO-applicaties en ontwikkeling studentenportal en learning management systeem. Uitgestelde investeringen in audiovisuele middelen dit jaar realiseren. • 2022: Personele inzet continueren, zodat het beleid en de strategie op ICT&O-gebied en blending learning goed kunnen worden geborgd; verdere optimalisering van de DLO, waarbij MyCodarts Studyspace een van de hoofdprojecten zal zijn; investeringen in AV-voorzieningen; ondersteuning aan gebruikers van de systemen, applicaties en faciliteiten om de mogelijkheden van de digitale leeromgeving en de betreffende AV-middelen volledig te kunnen benutten.
<p>Realisatie/activiteiten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realisatie diverse IT-verbeterprojecten die reeds in voorbereiding waren (2019). Implementatie nieuw Learning Management System (MyLMS), incl. aanschaf eStream, BigBlueButton en Mahara ePortfolio, en integratie software plagiaatcontrole (2020). • Pilot software muziektheorie en solfège: Musition6 en Auralia6 (2020). • Aanschaf Musition6 en Auralia6 na succesvolle pilot in 2020 (2021). • Diverse licentiekosten, exploitatiebijdragen, en webhosting en -onderhoudskosten (2021). • Ondersteuning inrichting studentenportal, Exchange-migratie, ontwikkeling MyLMS, interactiedesign eStream (2021). • Aanschaf audiovideo apparatuur, nieuw en vervanging, en elektronica/muziekinstrumenten en toebehoren (2021). • Begonnen met de doorontwikkeling van het MyLMS, o.b.v. input uit DLO-evaluatie en beheerverkeer, gebruikersvriendelijkheid inleverplatform MyLMS verbeterd (2022). • Training digitale vaardigheden verzorgd voor docenten m.b.t. het werken met portfolio en leermodules (2022). • I.s.m. de mediatheek en Student Live een proof-of-concept intranet/portaal gebouwd voor studenten, genaamd: MyCodarts Studyspace; studenten kunnen op een centrale plek (Community) o.a. basisinformatie vinden zoals nieuws, events, studiegids, OER en informatie t.b.v. het onboarden (2022). In 2023 start een project om Studyspace af te ronden. • Abonnement voor 3 jaar afgesloten met het platform voor bladmuziek NKODA zodat studenten online en 24/7, elektronische bladmuziek kunnen lezen, printen en/of voorzien van persoonlijke annotaties (2022). • Afronding van de ontwikkeling van invite block in MyLMS waardoor het mogelijk is een gastexaminator toe te voegen zonder dat hij/zij een MyCodartsID (account) heeft; dit gaat datavervuiling tegen en verkort de doorlooptijd voor het aanmaken van de MyCodartsID (2022). • Doorontwikkeling Osiris Zaak gerealiseerd, stakeholders (tussen studenten, opleidingen en de ExCie) kunnen in de werkstroom beter en sneller met elkaar communiceren en informatie archiveren (2022).
<p>Betrokkenen Afdeling Informatiemanagement & IT, Productie, opleidingen, management.</p>
<p>Monitoring Met name via NSE 2021/2022, studentenevaluaties EvaSys, studentenpanels</p>
<p>7108 - DIGITAL LEARNING LAB</p>
<p>Doel</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2019-2020: Project bestaat uit twee labs (Digital Learning Lab (DLL), performance lab (PL)) die beiden onderwijs- en curriculumvernieuwingen faciliteren; het DLL (meer specifiek investeringen in digitale leeromgeving en AV-faciliteiten) is vanaf 2021 opgenomen onder het betreffende project van de kwaliteitsafspraken; binnen dit project volledige inzet op realisatie PL. • 2021: Realisatie van Codarts performance lab, zodat studenten zich beter kunnen voorbereiden op audities; in het lab kunnen studenten auditeren voor een jury in een <i>virtual reality</i> omgeving met virtuele toehoorders, waarmee zij inzicht verkrijgen in gerelateerde stressfactoren. • Doel 2022: <ul style="list-style-type: none"> - Opleveren van het performance lab op de tussenverdieping van het Codarts hoofdgebouw (Kruisplein)

<ul style="list-style-type: none"> - Ontwikkelen van een simulatie voor studenten klassieke muziek. Met deze simulatie kunnen studenten leren om te auditeren voor een orkestauditie. - Pilots uitvoeren voor het vergroten van het draagvlak voor en de naamsbekendheid van het lab en het uitvoeren van kleinschalige onderzoeksprojecten
<p>Realisatie/activiteiten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Contact Royal College of Music (RCM) London, waar een performance lab (hierin kunnen studenten auditeren voor een jury en optreden voor publiek in een virtual reality omgeving met virtuele toehoorders, waarmee zij inzicht verkrijgen in gerelateerde stressfactoren) te vinden is, en onderzoek naar beschikbare ruimte binnen Codarts (2019). • Bezoek aan RCM (2020). • Bouw pilotopstelling o.b.v. RCM's ruimtelijke/technische/digitale specificaties (2020). • Testen van pilotopstelling performance lab door studenten (2020). • Plaatsing projectiewand, ophanging tussen, opname eerste scenario (betreft auditie voor klassiek orkest met jury van 13 personen; hier zijn verschillende medewerkers, een acteur en diverse figuranten voor gevraagd) (2021). • Officiële test met studenten en professionele musici en realisatie van de eerste versie van het performance lab op locatie Kruisplein t.b.v. studenten Klassieke Muziek (2021). (Wordt in 2022 doorontwikkeld). • Oplevering van performance lab - op tussenverdieping van het Kruispleingebouw – bestaande uit drie ruimtes (ruimte voor warm-up, onderzoek en de performance) en voorzien van state-of-the art apparatuur (o.a. beamer en geluidsboxen) zorgt voor levensechte simulatie van een auditiecommissie (2022). • Met IJsfontein is eerste simulatie ontwikkeld en afgerond. Er is een volledig scenario uitgeschreven, met input van studenten en docenten. Meer dan 30 cues en mogelijkheden tot het afbreken van de auditie zijn ingebouwd om de student alle mogelijke opties van een orkestauditie te laten beleven in een veilige, maar realistische omgeving (2022). • Diverse pilots uitgevoerd om draagvlak, naamsbekendheid en kennisniveau te vergroten met de volgende realisaties: <ul style="list-style-type: none"> - Meer dan 25 studenten participeerden in demo's (2022); - Meer dan 20 docenten en stafmedewerkers hebben een demo ondergaan (2022); - Input van docenten en studenten voor nieuw, te ontwikkelen simulaties. Vier simulaties uit deze lijst geselecteerd (ter ontwikkeling in 2023 met IJsfontein) (2022); - Met studenten Professional Development en hun docent uitvoering van 2 pilots. Studenten gaven aantal optredens voor de virtuele commissie en kregen tussendoor feedback van de docent. Hartslagen van studenten werden gemeten, waarmee informatie is verkregen over de fysiologische reactie van de studenten op de ervaren stress van het spelen voor een commissie (2022). - 15 studenten klassieke muziek meldden zich vrijwillig aan om twee keer het lab te bezoeken. Tijdens deze sessies werden reacties van studenten gemeten op negatieve en positieve cues tijdens het auditeren (2022). De programmaleider van McGill University in Montreal (Canada) legde in 2022 een site visite af ter brainstorming over samenwerking. Deze samenwerking zal in 2023 verder worden verkend.
<p>Betrokkenen</p> <p>Studenten, partner RCM, PEARL research lab, afdelingen Student Life, Facilitair & Huisvesting, Codarts opleidingen, Universiteit van Amsterdam, McGill University Montreal.</p>
<p>Monitoring</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voortgangsgesprekken kernteam Research – afdeling Kwaliteitszorg. Projectleidersoverleg lectoraat Performing Arts Medicine.
<p>LOCATIEHUUR EXTERN</p>
<p>Doel</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2019-2020: Aanvullen van ruimtes voor o.a. eindexamenproducties waarbij studenten met de grenzen van hun discipline spelen, en huren van specifieke locaties die extra educatieve waarde geven, zoals opnamestudio's, repetitieruimtes voor orkest of theaterruimtes voor dans, circus en muziektheater. In de loop van 2020 kwamen hier ruimtes bij die nodig waren om het onderwijs doorgang te kunnen laten vinden tijdens de coronapandemie (de anderhalvemetermaatregel plus regel maximaal aantal personen zorgde voor deze noodzaak in tijden dat ons fysieke onderwijs doorgang mocht hebben). • 2021: Voortzetting van de doelen zoals ook in 2020 gesteld. • 2022: Opnieuw ruimtes buiten de bestaande drie hoofdlocaties inzetten, onder andere om tegemoet te komen aan de behoefte die ontstaat door het Jaarplan 2022 Kwaliteitsafspraken masterclasses, workshops en overige onderwijs gerelateerde activiteiten gedurende het jaar.
<p>Realisatie/activiteiten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Huur van diverse externe ruimtes voor onderwijsprojecten en studentoptredens (2019). • Continuering huur diverse externe ruimtes, m.n. voor lessen en eindexamenproducties, passend bij de toegenomen vraag door de coronamaatregelen die de beschikbaarheid aan interne ruimtes extra onder druk zette (2020). • Intensievere inhuur ruimtes voor lessen/projecten/optredens in aangrenzend congres- en concertgebouw (2021). • Vanuit Productie zijn veel externe ruimten ingezet voor met name grotere producties voor het onderwijs. Hier is ook de samenwerking met andere Rotterdamse cultuurinstellingen opgezocht. Voorbeelden hiervan zijn de Incubator week waar een veelvoud aan locaties is ingezet, het Composer festival in samenwerking met de Doelen, de co-productie met Circus Arts en Scapino, de zondag Jazz concerten bij de Doelen en het Codarts Pop

Ochestra. In 2024 continueert Codarts de inzet van diverse locaties ter ondersteuning van de leerdoelen van Codarts.
Betrokkenen Afdelingen Productie, Facilitair & Huisvesting, eindexamencoördinatoren, opleidingen.
Monitoring Via de betrokkenen.
HEALTH COACHING
Doel <ul style="list-style-type: none"> • 2019-2020: Tegemoet komen aan behoefte van studenten aan extra begeleiding op persoonlijk, fysiek en mentaal vlak. • 2021: Optimaliseren van begeleiding in fysieke en mentale gezondheid voor alle studenten van alle opleidingen en anticiperen op gezondheidsvraagstukken omtrent gevolgen van coronapandemie; post-corona syndroom en afgezwakte conditie door thuisonderwijs. • 2022: Completeren van het Team Around the Artist (TATA) met de inzet van een health coach; met inzet van een health coach kunnen studenten zich beter ontwikkelen en hun leerdoelen behalen; meer inzicht in de wijze van informatieverwerking van de student; preventief acteren; Open-Up beschikbaar houden voor alle studenten.
Realisatie/activiteiten <ul style="list-style-type: none"> • Uitbreiden doelgroep naar studenten van alle opleidingen binnen cluster Performing Arts (2019). • Verhogen aantal uren voor (online) health coaching door studentenpsycholoog en studentencounselor (2020). • Extra gezondheidscheck in relatie tot veranderde omstandigheden thuisonderwijs voor studenten en personeel. Opvolging: extra inzet mentale begeleiding en sociale activiteiten online (binding, community building) (2020). • Op de behoefte van student extra uren inzetten voor studentenpsycholoog en studenten counselor op health coaching (2021). • Aanbieden van extra middel voor psychische ondersteuning (online platform OpenUp) (2021). • Opzetten Student Life Monitor bij Docent Muziek en voorbereiden health coaching in 2022 (2021). • Opnieuw konden studenten gratis gebruik maken van extra online psychologische ondersteuning via OpenUp. Naast de studenten van de opleidingen bij Performing Arts hebben ook de eerstejaars studenten gebruik kunnen maken van de health coaching door een van de psychologen van Student Life. In het laatste kwartaal konden studenten zich aanmelden voor additionele workshops van de Alexander Techniek docent om prestaties te verbeteren en klachten te voorkomen (2022).
Betrokkenen Studenten Performing Arts en Muziek, afdeling Student Life, studieloopbaanbegeleiders en opleidingshoofden.
Monitoring Periodieke evaluatie Studenttevredenheid; Student Life-monitor; studentenpanels; NSF-rapporten
INTERVISIE VOOR STUDENTEN EN DOCENTEN
Doel <ul style="list-style-type: none"> • 2019-2020: Ontwikkeling van ingebodde structuur voor delen en leren van ervaringen en expertise, waardoor studenten en docenten meer bewust en intensiever deelnemen aan het onderwijs. Dit draagt bij aan een cultuur van explicitering van kennis en inzichten, een kritische professionele houding, en aan een veilige leeromgeving. • 2021: Uitbreiden en verstevigen van intervisietraject van docentopleidingen en in de bachelor Muziek; deze zal ook als beste praktijkvoorbeeld voor overige opleidingen fungeren, met als doel vanuit hier te komen tot structurele intervisie voor studenten en docenten bij Codarts. • 2022: Naast intervisie voor de docenten en coaches in zowel het educatietraject in de Bachelor Muziek als het onderzoekstraject van de bachelor en master Muziek, wordt intervisie gerelateerd aan The Art of Teaching, een interne cursus waarin intervisie is gekoppeld aan de ontwikkeling van didactiek bij docenten; reeds ingezette trajecten voor docenten en/of studenten bij de afdelingen Pop, Wereldmuziek, Docent Dans en Muziektheater vervolgen; ontwikkelen van een leerlijn onderzoek/reflectie voor Muziek studenten.
Realisatie/activiteiten <ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek naar diverse intervisievormen, o.a. door inschakelen van (methodieken van) externe expert Marijke Haringsma (2019) • Intern toepassen van intervisie in pilotvorm bij opleidingen met curriculumvernieuwingen (o.a. bachelor Muziek, binnen onderzoeksvaardigheden/de onderzoekscomponent) (2020). • Verstevigen & bestendigen pilot door interne kennisoverdracht (o.a. docenten/SLB'ers Docent Dans/Docent Muziek) (2021). • Een van de uitkomsten van de intervisie-activiteiten in 2022 is de <u>ontwikkeling van een collegamentoraat die zijn gericht op structurele intervisie</u> voor docenten. Doel ervan is een groter bewustzijn te doen ontstaan van zowel het leer- als het doceertraject. Docenten delen elkaars ervaringen en expertise, en kunnen tevens praten over hun persoonlijk welzijn, het docentschap en de beroepspraktijk. Het Collegamentoraat is onderdeel van de TATA- aanpak. Het collegamentoraat wordt in 2023 Codarts-breed uitgerold (2022).
Betrokkenen Hoofd onderwijsinnovatie, opleidingshoofden, studenten en docenten bij meerdere opleidingen, intervisie expert.
Monitoring Gesprekken met studenten, onderwijsteams curriculumvernieuwing, en opleidingsmanagement; NSF-rapporten

INTENSIEVE TAALCOURSUSSEN

Doel

- 2019-2020: Verbeteren van taalbeheersing Engels van zittende studenten met ondersteuningsbehoefte, en introduceren van de Nederlands taal bij internationale studenten. Dit vanuit het idee dat een basisbeheersing Nederlands studenten sneller in staat stelt hier te aarden, het de kwaliteit van samenwerken in projecten kan verbeteren, en het op termijn de kans verhoogt op het vinden van bijbanen of werk na afstuderen.
- 2021: Uitbreiden van aantal plekken in cursus Nederlands voor internationale studenten. De cursus, verzorgd door De Taalkamer, wordt sinds de start goed beoordeeld door studenten.
- 2022: Vervolgen van de taalles Nederlands door docenten van De Taalkamer; ontwikkelen van een voorbereidende cursus Nederlandse taal en cultuur voor nieuwe internationale studenten. De verwachting is dat dit hen in staat stelt sneller te aarden in Rotterdam. De kwaliteit van samenwerken in projecten zal verbeteren en de kans verhogen op het vinden van bijbanen of werk na afstuderen. Door dit aanbod zullen ook meer studenten de gelegenheid krijgen een start te maken met het leren van de taal.

Realisatie/activiteiten

- Pilot zomercursus Engels en organisatie Engelse conversatie-avonden (2019).
- Vervolg pilot zomercursus Engels in online vorm voor 16 studenten (2020). Door tegenvallende interesse in zomercursus zal deze niet worden voortgezet; er wordt vanaf 2021 volledig ingezet op het aanbod Nederlands.
- Nadat studenten in november 2019 via de Medezeggenschapsraad verzoek bij CvB indienden voor Nederlandse taalcursus, is deze vanuit kwaliteitsafspraken georganiseerd en al in februari 2020 aangeboden: organisatie beginnerscursus Nederlands in het voorjaar voor 40 studenten (fysiek gestart, direct over op online na start coronapandemie) en cursus Nederlands voor 20 semi-gevorderde studenten in het najaar (2020).
- Organiseren cursus Nederlands in voorjaar en najaar (2021).
- Opzetten online leermodule Nederlandse taal en cultuur i.s.m. De Taalkamer voor alle nieuwe internationale studenten die op een laagdrempelige wijze kennis willen maken met de Nederlandse taal) (2021; implementatie 2022).
- De nieuwe online cursus Nederlands voor internationale studenten is geïmplementeerd, 60 deelnemers De cursus is ontwikkeld door het International Office en De Taalkamer en komt tegemoet aan de wens van veel studenten om (minstens een) basiskennis Nederlands te verwerven (2022). Daarnaast zijn de cursussen Nederlands (live) in het voor- en najaar vervolgd.

Betrokkenen

Internationale studenten, International Office, opleidingshoofden en studieloopbaanbegeleiders, Nederlandse Taalkamer.

Monitoring

Evaluatie door docent/International Office, o.a. via vragenlijst, gesprekken opleidingshoofden; NSF-rapporten

Codarts Hogeschool voor de Kunsten

Codarts Hogeschool voor de Kunsten biedt hoogstaand kunstvak- en kunstvakdocentonderwijs op het gebied van dans, muziek en circus en is stevig geworteld in Rotterdam. De hogeschool telt vele studenten met circa 65 nationaliteiten.

Adres

Kruisplein 26
3021 CC Rotterdam
Telefoonnummer: +31-(0)10-2171100
E-mailadres: codarts@codarts.nl
Website: www.codarts.nl

Naast de hoofdlocatie aan het Kruisplein, heeft Codarts twee andere locaties in de stad:
WMDC, Pieter de Hoochweg 125, 3024 BG Rotterdam
Fenixloods I, Dolf Henkesplein 3, 3072 LN Rotterdam

Social media

LinkedIn: www.linkedin.com/school/codarts
Instagram: [@codartsrotterdam](https://www.instagram.com/codartsrotterdam)
Facebook: www.facebook.com/Codarts
YouTube: www.youtube.com/user/codartsmedia

